

ADAM SMITH

ADAM SMITH
ANNO DOMINI

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

¶ IN NOMINE IESV CHRISTI CRV-
CIFI DEI OPTIMI MAXIMI.

¶ De Nomine.

P Artes orationis quot sunt? Octo. Quæ? Nomen, pronomen, verbum, aduerbium, participium, coniunctio, præpositio, & interiectio. Nomen quid est? Pars orationis cum casu corpus aut rem propriè cōmunitèrve significans: propriè, vt Roma, Tyberis: communiter, vt vrbs, flumen. Nomini quot accidunt? Sex. Quæ? Qualitas, comparatio, genus, numerus, figura, casus. Qualitas nominum in quo est? Bipertita est. Quomodo? Aut enim vnus nomen est, & proprium dicitur: aut multorum, & appellatiuum. Comparationis gradus quot sunt? Tres. Qui? Positiuus, vt doctus: comparatiuus, vt doctior: superlatiuus, vt doctissimus. Quæ nomina comparantur? Appellatiua duntaxat qualitatem aut quantitatem significantia: qualitatem, vt bonus, malus: quantitatem, vt magnus, paruus. Comparatiuus gradus cui casui seruit? Ablatiuo vtriusque numeri sine præpositione. Quomodo? Dicimus enim, doctior illo, vel doctior illi. Superlatiuus cui? Genitiuo tantum plurali, vel nominis collectiui singulari. Quomodo? Dicimus enim doctissimus poëtarum fuit Vergilius, vel optimus plebis. Genera nominum quot sunt? Quatuor. Quæ? Masculinum, vt hic magister: fœmininum, vt hæc musa: neutrum, vt hoc scamnum: commune, vt hic & hæc sacerdos. Est præterea trium generum, quod omne dicitur, vt hic & hæc & hoc felix. Est & epicœnum, id est promiscuum genus, vt pesser, aquila, mustela, miluus. Numeri nominum quot sunt? Duo. Qui? Singularis, vt hic magister, pluralis, vt hi magistri. Figuræ nominum quot sunt? Dux. Quæ? Simplex, vt decens, potens: composita, vt indecens, impotens. Quot modis nomina componuntur? Quatuor. Quibus? Lix duobus integris vt suburbanus: ex duobus corruptis, vt efficax, municeps: ex integro & corrupto, vt ineptus, insulsus: ex corrupto & integro, vt nugi-

Nomen.

Qualitas.

Comparatio.

Genus.

Numerus.

Figura.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Casus,

gerulus: aliquando ex compluribus partibus, vt inexpugnabilis, imperterritus. Casus nominum quot sunt? Sex. Qui? Nominatiuus, genitiuus, datiuus, accusatiuus, vocatiuus, & ablatiuus. Per hos enim sex casus omnium generum nomina, pronomina, & participia declinantur. Nomina quidem hoc modo.

Nominatiuo hic magister, genitiuo huius magistri, datiuo huic magistro, accusatiuo hunc magistrum, vocatiuo o magister, ablatiuo ab hoc magistro. Et pluraliter nominatiuo hi magistri, genitiuo horum magistrorum, datiuo his magistris, accusatiuo hos magistros, vocatiuo o magistri, ablatiuo ab his magistris.

Nominatiuo hæc musa, genitiuo huius musæ, datiuo huic musæ, accusatiuo hanc musam, vocatiuo o musa, ablatiuo ab hac musa. Et pluraliter nominatiuo hæc musæ, genitiuo harum musarum, datiuo his musis, accusatiuo has musas, vocatiuo o musæ, ablatiuo ab his musis.

Nominatiuo hoc scānū, genitiuo huius scāni, datiuo huic scāno, accusatiuo hoc scamnū, vocatiuo o scamnū, ablatiuo ab hoc scāno. Et pluraliter nominatiuo hæc scamna, genitiuo horum scānorū, datiuo his scānis, accusatiuo hæc scamna, vocatiuo o scamna, ablatiuo ab his scamnis.

Nominatiuo hic & hæc sacerdos, genitiuo huius sacerdotis, datiuo huic sacerdoti, accusatiuo hunc & hanc sacerdotem, vocatiuo o sacerdos, ablatiuo ab hoc & ab hac sacerdote. Et pluraliter nominatiuo hi & hæc sacerdotes, genitiuo horum & harum sacerdotum, datiuo his sacerdotibus, accusatiuo hos & has sacerdotes, vocatiuo o sacerdotes, ablatiuo ab his sacerdotibus.

Nominatiuo hic & hæc & hoc scelix, genitiuo huius scelicis, datiuo huic scelici, accusatiuo hunc & hanc scelicem & hoc scelix, vocatiuo o scelix, ablatiuo ab hoc & ab hac & ab hoc scelice vel scelici. Et pluraliter nominatiuo hi & hæc scelices & hæc scelicia, genitiuo horum & harum & horum sceliciū, datiuo his scelicibus, accusatiuo hos & has scelices & hæc scelicia, vocatiuo o scelices, & o scelicia, ablatiuo ab his scelicibus.

Nominatiuo hæc manus, genitiuo huius manus, datiuo huic manui, accusatiuo hanc manum, vocatiuo o manus, ablatiuo ab hac manu. Et pluraliter nominatiuo hæc manus, genitiuo harum

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO

harum manuum, datiuo his manibus, accusatiuo has manus, vocatiuo ô manus, ablatiuo ab his manibus. Sic declinantur fructus, auditus. &c. sub articulis masculinis.

Nominatiuo hæc species, genitiuo huius speciei, datiuo huic speciei, accusatiuo hanc speciem, vocatiuo ô species, ablatiuo ab hac specie. Et pluraliter nominatiuo hæ species, genitiuo harum specierum, datiuo his speciebus, accusatiuo has species, vocatiuo ô species, ablatiuo ab his speciebus.

¶ De Pronomine.

Pronomen quid est? Pars orationis, quæ pro nomine posita, tantundem penè significat, personamque interdum recipit. Pronomini quot accidunt? Sex. Quæ? Qualitas, genus, numerus, figura, persona, casus. Qualitas pronominum in quo est? Duplex est. Quomodo? Aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Quæ sunt finita? Quæ recipiunt certas personas, vt ego, tu, ille. Quæ sunt infinita? Quæ non recipiunt certas personas, vt quis, quæ, quod. Genera pronominum quot sunt? Eadem ferè quæ & nominum. Masculinum, vt quis. Fæmininum, vt quæ. Neutrum, vt quod. Commune, vt qualis, talis. Trium generum quod omne dicitur, vt ego, tu, sui. Numeri pronominum quot sunt? Duo. Qui? Singularis, vt hic. Pluralis, vt hi. Figuræ pronominum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, vt quis. Composita, vt quisquis. Personæ pronominum quot sunt? Tres. Quæ? Prima, vt ego. Secunda, vt tu. Tertia, vt ille. Casus item pronominum quot sunt? Sex, quemadmodum & nominum. Per hos enim sex casus omnium generum nomina, pronomina & participia declinantur. Pronomina hoc modo.

Ego pronomen finitum, generis omnis, numeri singularis, figuræ simplicis, personæ primæ, casus nominatiui, quod declinatur sic: Ego, mei vel mis, mihi, me à me. Et pluraliter, Nos, nostrum vel nostri, nobis, nos, à nobis. Personæ secundæ, generis omnis. Tu, tui vel tis, tibi, te, ô tu, a te. Et pluraliter, Vos, vestrum vel vestri, vobis, vos, ô vos, à vobis. Personæ tertiæ, generis omnis. Sui, sibi, se, à sui, se. Et pluraliter, Sui, sibi, se, à se. Generis Masculini. Ille,

A. 3.

Accidē-
tia pro-
nominis
Qualitas

Genus.

Nume-
rus.

Figura.

persona.

Tu.

Sui.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Ille.

illius, illi, illum, ab illo. Et pluraliter, Illi, illorum, illis, illos, ab illis. Generis fœminini. Illa, illius, illi, illam, ab illa. Et pluraliter, Illæ, illarum, illis, illas, ab illis. Generis neutri. Illud, illius, illi, illud, ab illo. Et pluraliter, Illa, illorum, illis, illa, ab illis. Generis masculini. Ipse, ipsius, ipsi, ipsum, ab ipso. Et pluraliter. Ipsi, ipsorum, ipsis, ipsos, ab ipsis. Generis fœminini. Ipsa, ipsius, ipsi, ipsam, ab ipsa. Et pluraliter, Ipsæ, ipsarum, ipsis, ipsas, ab ipsis. Generis neutri. Ipsum, ipsius, ipsi, ipsum, ab ipso. Et pluraliter. Ipsa, ipsorum, ipsis, ipsa, ab ipsis. Generis masculini. Iste, istius, isti, istum, ab isto. Et pluraliter. Isti, istorum, istis, istos, ab istis. Generis fœminini. Ista, istius, isti, istam, ab ista. Et pluraliter. Istæ, istarum, istis, istas, ab istis. Generis neutri. Istud, istius, isti, istud, ab isto. Et pluraliter. Ista, istorum, istis, ista, ab istis. Generis masculini. Hic, huius, huic, hunc, ab hoc. Et pluraliter. Hi, horum, his, hos, ab his. Generis fœminini. Hæc, huius, huic, hanc, ab hac. Et pluraliter. Hæ, harum, his, has, ab his. Generis neutri. Hoc, huius, huic, hoc, ab hoc. Et pluraliter. Hæc, horum, his, hæc, ab his. Generis masculini. Is, eius, ei, eum, ab eo. Et pluraliter. Ei, eorum, eis, eos, ab eis. Generis fœminini. Ea, eius, ei, eam, ab ea. Et pluraliter. Eæ, earum, eis, eas, ab eis. Generis neutri. Id, eius, ei, id, ab eo. Et pluraliter. Ea, eorum, eis, ea, ab eis. Dicuntur etiam ij pro ei, & ijs pro eis. Generis masculini. Quis vel qui, cuius, cui, quæ, à quo vel à qui. Et pluraliter. Qui, quorum, quis vel quibus, quos, à quis vel à quibus. Generis fœminini. Quæ vel qua, cuius, cui, quam, à qua vel à qui. Et pluraliter. Quæ, quarum, quis vel quibus, quas, à quis vel à quibus. Generis neutri. Quod vel quid, cuius, cui, quod vel quid, à quo vel à qui. Et pluraliter. Quæ vel qua, quorum, quis vel quibus, quæ vel qua, à quis vel à quibus. ¶ Nominatiuo, Meus, mea, meū, genitiuo, mei, meæ, mei. datiuo, meo, meæ, meo. accusatiuo, meum, meum, meum. vocatiuo, mi, mea, meum. ablatiuo, ab hoc meo, & ab hac mea, & ab hoc meo. Et pluraliter, nominatiuo, mei, meæ, mea. genitiuo, meorum, mearum, meorum. datiuo, his meis. accusatiuo, meos, meas

Ipsa.

Iste.

Hic.

Is.

Quis.

Meus.

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

meas, mea. vocatiuo, mei, meæ, me. ablatiuo, ab his meis. Nominatiuo, Tuus, tua, tuum. genitiuo, tui, tuæ, tui. datiuo tuo, tuæ, tuo. accusatiuo, tuum, tuam, tuum. vocatiuo caret. **Tuus.** ablatiuo, ab hoc tuo, & ab hac tua, & ab hoc tuo. Et pluraliter nominatiuo, tui, tuæ, tua. genitiuo, tuorum, tuarum, tuorum. datiuo, his tuis. accusatiuo, tuos, tuas, tua. vocatiuo caret. ablatiuo, ab his tuis. Nominatiuo, Suus, sua, suum. genitiuo, sui, suæ, sui. datiuo, suo, suæ, suo. accusatiuo, suum, **Suus.** suam, suum. vocatiuo caret. ablatiuo, ab hoc suo, & ab hac sua & ab hoc suo. Et pluraliter nominatiuo, sui, suæ, sua. genitiuo, suorum, suarum, suorum. datiuo, his suis. accusatiuo, suos, suas, sua. vocatiuo caret. ablatiuo, ab his suis. Nominatiuo, Noster, nostra, nostrum. genitiuo, nostri, nostræ, **Noster.** nostri. datiuo, nostro, nostræ, nostro. accusatiuo, nostrum, nostram, nostrum. vocatiuo, noster, nostra, nostrum. ablatiuo, ab hoc nostro, & ab hac nostra, & ab hoc nostro. Et pluraliter nominatiuo, nostri, nostræ, nostra. genitiuo, nostrorum, nostrarum, nostrorum. datiuo, his nostris. accusatiuo, nostros, nostras, nostra. vocatiuo, nostri, nostræ, nostra. ablatiuo, ab his nostris. Nominatiuo, Vester, vestra, vestrum. genitiuo, vestri, vestræ, vestri. datiuo, vestro, **Vester.** vestræ, vestro. accusatiuo, vestrum, vestram, vestrum. vocatiuo caret. ablatiuo, ab hoc vestro, & ab hac vestra, & ab hoc vestro. Et pluraliter nominatiuo, vestri, vestræ, vestra. genitiuo, vestrorum, vestrarum, vestrorum. datiuo, his vestris. accusatiuo, vestros, vestras, vestra. vocatiuo caret. ablatiuo, ab his vestris. ¶ Da horum composita, vt egomet, tutemet, suimet, illic, istic, illiccine, isticcine, hiccine, haccine, hoccine. Idem in masculino genere productum, in neutro vero correptum: & quisnam, quispiam, aliquis, &c.

¶ De Verbo.

Verbum quid est? Pars orationis cum tēpore, & persona, **Accidē-**
 sine casu, aut agere aliquid, aut pati, aut neutrum signi- **tia.**
 ficās. Verbo quot accidunt? Septē. Quæ? Modus, cōiugatio, **Qualitas**
 genus, numerus, figura, tempus, persona. **Qualitas verborū**

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

con iuga
tio.

Genus.

Nume-
rus.

Figura.

Tempus

in quo est? In modis, & in formis. Modi qui sunt? Indicati-
uus, vt lego. Imperatiuus, vt lege. Optatiuus, vt vtinam le-
gerem. Coniunctiuius, vt cum legam. Infinitiuius, vt legere.
Impersonalis, vt legitur. Formæ verborum quot sunt? Qua-
tuor. Quæ? Perfecta, vt lego. Meditativa, vt lecturio. Fre-
quentativa, vt lectito. Inchoatiua, vt feruesco, calesco. Con-
iugationes verborum quot sunt? Quatuor. Quæ? Prima in a
Secunda in e longum. Tertia in e correptum. Quarta in i
longum. Prima quæ est? Quæ habet a longum ante re vel ri
in infinitiuo modo, sicut amare, criminari. Secunda quæ est?
Quæ habet e longum ante re vel ri in infinitiuo modo, sicut
docere, vereri. Tertia quæ est? Quæ habet e correptum ante
re in infinitiuo, vt legere: vel in secunda imperatiui, vt loque-
re. Quarta quæ est? Quæ habet i productum ante re vel ri in
infinitiuo, vt audire, largiri. Genera verborum quot sunt?
Quinque. Quæ? Actiua, Passiua, Neutra, Communia, De-
ponentia. Actiua quæ sunt? Quæ in o desinunt, sed accepta
r litera faciunt ex se passiua, vt lego, legor. Passiua quæ sunt?
Quæ in r desinunt, sed ea dempta redeunt in actiua, vt legor,
lego. Neutra quæ sunt? Quæ in o desinunt, vt actiua: sed
accepta r litera latina non sunt, vt sto, curro. Nam stor, cur-
ror non dicitur. Sunt præterea neutropassiua, vt gaudeo gaudi-
us sum, audeo ausus sum, soleo solitus sum, fio factus sum, mor-
ro mœstus sum. Deponentia quæ sunt? Quæ in r desinunt,
vt passiua, sed ea dempta latina non sunt, vt luctor, loquor,
sequor, nascor, & orior. Quare dicuntur deponentia? Quia
plurima passiuam deponunt significationem, vt imitor, se-
quor. Communia quæ sunt? Quæ in r desinunt vt deponen-
tia, sed in duas formas cadunt, agentis & patientis, vt oscu-
lor, criminor: dicimus enim osculor te, & osculor à te: cri-
minor te, & criminor à te. Numeri verborum quot sunt?
Duo. Qui? Singularis, vt lego: pluralis, vt legimus. Figuræ
verborum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, vt lego: compo-
sita, vt negligo. Tempora verborum quot sunt? Tria. Quæ?
Præsens, vt lego, præteritum vt legi, futurum vt legam.
Quot sunt tempora in declinatione verborum? Quinque.
Quæ?

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO

Qua? Præsens, vt lego: præteritum imperfectum vt legēbam: præteritum perfectum, vt legi: præteritum plusquāperfectum, vt legeram: futurum vt legā. Personæ verborum quot sunt? Tres. Quæ? Prima, vt lego: secunda, vt legis: tertia, vt legit.

¶ De Aduerbio.

Aduerbiū quid est? Pars orationis quæ adiecta verbo significationem eius explanat atque implet. Aduerbio quot accidunt? Tria. Quæ? Significatio. comparatio & figura. Significatio aduerbiorum in quo est? In multis. Quare? Quia sunt aduerbia

Accidē-
tia verbi
Signifi-
catio.

aut loci, aut temporis, aut numeri, aut negandi, aut affirmandi, aut demonstrandi, aut optandi, aut hortandi, aut ordinis, aut interrogandi, aut similitudinis, aut qualitatis, aut quantitatis, aut dubitandi, aut personalia, aut vocandi, aut respondendi, aut separandi, aut iurandi, aut eligendi, aut congregandi, aut prohibendi, aut euentus, aut comparandi. Da aduerbia loci, vt hic, vel ibi, intus, foris, huc, illuc, intro vel foras. Da temporis, vt hodie, heri, cras, perendie, nunc, nuper, aliquando, olim, tunc, cum, dum, iam, semper, sero, mane, modo. Da numeri, vt semel, bis, ter, quater. Da negandi, vt haud, non, neque, minime. Da affirmandi, vt etiam, quidni. Da demonstrandi vt en, ecce. Da optandi, vt utinam, o si. Da hortandi, vt eia, age. Da ordinis, vt inde, deinde, deinceps. Da interrogandi, vt cur? quare? quamobrem? Da similitudinis, vt quasi, ceu, tanquā, velut, veluti, sic, sicut, sicuti. Da qualitatis, vt doctē, pulchrē, fortiter, benē, malē. Da quantitatis, vt multum, parum, modicum, minimum. Da dubitandi, vt forsā, fortitan, fortassis, vel fortasse. Da personalia, vt mecum, tecū, secum, nobiscum, vobiscum. Da vocandi, vt heus. Da respondendi, vt hein. Da separandi, vt seorsum, retrorsum,

B.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Compa-
ratio.

Da iurandi. vt ædepol, castor, hercle, medius fidius. Da eligendi. vt potius, immo. Da congregandi. vt simul, vna, pariter. Da prohibendi. vt ne. Da euentus. vt forte fortuito. Da comparandi. vt magis, minus, valde, vel, tam, quàm, maxime, potissimum. Cōparatio aduerbiorum in quo est? In tribus gradibus comparisonis, scilicet positiuo, comparatiuo, & superlatiuo. Da aduerbia positiui gradus. vt doctè, pulchrè. Da aduerbia comparatiui gradus. vt doctius, pulchrius. Da aduerbia superlatiuui gradus. vt doctissimum, vel doctissime, pulcherimum, vel pulcherrime. Figuræ aduerbiorum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, vt doctè, prudenter: composita, vt indoctè, imprudenter. Aduerbia localia sunt vel in loco, vel de loco, vel ad locum, vel per locum: sed in loco & de loco eandem significationem habent, vt intus sum, intus exeo, foris sum, foris venio. Ad locum autem & per locum, aliam significationem habent, vt intro eo, veni intro, foras exeo, intus sedet. Per locum, vt hac, illac, istac.

De Participio.

Accidē-
tia.
Partici-
pij.
Genus.

Casus.

tempus
Signifi-
catio.

Participium quid est? Pars orationis partē capiens à nomine, partem à verbo, & partem ab utroque. Recipit enim à nomine genera & casus: à verbo tēpora & significationes: ab utroque numerū & figuram. Participio quot accidunt? Sex. Quæ? Genera & casus, tempora & significationes, numerus & figura. Genera participiorum quot sunt? Quatuor. Quæ? Masculinum, vt hic lectus: femininum, vt hac lecta: neutrum, vt hoc lectum: omne, vt hic & hac & hoc legens. Casus participiorum quot sunt? Sex. Qui? Nominatiuus, vt hic & hac & hoc legens. Genitiuus, vt huius legentis. Datiuus, vt huic legenti. Accusatiuus, vt hunc & hanc legentem, & hoc legens. Vocatiuus, vt ô legens. Ablatiuus, vt ab hoc & ab hac & hoc legente vel legenti. Tempora participiorum quot sunt? Tria. Quæ? Præsens, vt legens. Præteritum, vt lectus. Futurum, vt lecturus vel legendus. Significationes participiorum quot sunt? Quinque.

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

que. Quæ? Actiua, passiua, neutralis, deponentalis & communis. Quare participium est actiue significationis? Quia significat actiue, vt verbum actiuum à quo descendit: & consimiliter in reliquis. Ab actiuo verbo quot participia veniunt? Duo. Quæ? Præsens & futurum in rus, vt legens, lecturus. A passiuo quot? Duo. Quæ? Præteritum & futurum in dus, vt lectus, legendus. A neutro quot? Duo. sicut ab actiuo verbo, præsens, & futurum in rus, vt stans, staturus. A deponenti quot? Tria. Quæ? Præsens, præteritum, & futurum, in rus, vt loquens, loquutus, loquuturus. A communi quot? Quatuor. Quæ? Præsens, præteritum, & duo futura, vt criminans, criminatus, criminaturus vel criminandus. Numeri participiorum quot sunt? Duo. Qui? Singularis, vt hic legens. Pluralis, vt hi legentes. Figuræ participiorum quot sunt? Dux. Quæ? Simplex, vt legens. Decomposita, vt negligens. Paradigma erit legens, lecturus, lectus, legendus, mota per casus.

Numerus.
Figura.

De Coniunctione.

Coniunctio quid est? Pars orationis æne-
stens ordinatque sententiã. Coniuncti-
oni quot accidunt? Tria. Quæ? Pote-
stas, figura, & ordo. potestas coniuncti-
onũ quot species habet? Quinque.
Quas? Copulatiuas, disiunctiuas, ex-
pletuias, causales, & rationales. Da
copulatiuas. vt &, quo, atque, ac, at,
ast. Da disiunctiuas. vt aut, ve, vel, ne, nec, an, neque, seu,
sive. Da expletuias. vt quidem, equidem, saltem, videlicet,
quã, quamuis, quoque, autem, porro licet, verum, tamen,
finautem. Da causales. vt si, etsi, etiamsi. siquidem, quãdo,
quãdoquidem, quin, quinetiam, quatenus, sin, scilicet, siue, ne,
neue, neque, nam, namque, ni, nisi, nisi, sed, interea, quamo-
brem, presertim, item, itemque, ceterum, alioqui, præterea.
Da rationales, vt ita, itaque, enim, etenim, enimvero, quia,

Acciden-
tia.
Coniun-
ctionis.
Potestas

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Figura. quapropter, quoniam, quidem, quippe, nempe, ergo, ideo, igitur, scilicet, videlicet, propterea, idcirco. Figura conjunctionum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, vt nam. Cõposita, vt namque. Ordo conjunctionum in quo est? In tribus: quia aut præpositiui ordinis conjunctiones sunt, vt sed, at, est. Aut subiunctiui, vt que, ve, ne. Aut communis, vt ergo, ideo, igitur.

De Præpositione.

Accidē-
tia præ-
positio-
nis.
Accusa-
tiui xxx.
Ablatiui
xv.

Præpositio quid est? Pars orationis, quæ præposita alijs partibus orationis in ordine, significationem earum aut complet, aut mutat, aut minuit, vt adamo, adimo, appareo. Præpositioni quodt accidunt? Vnum. Quod? Casus tantum. Quot casus? Duo. Qui? Accusatiuus, & ablatiuus. Da præpositiones casus accusatiui. vt ad, apud, ante, aduersum, cis, citra, circum, circa, contra, erga, extra, inter, intra, infra, iuxta, ob, pone, per, prope, propter, secundum, post, trans, vltra, præter, supra, circiter, vsque, secus, penes. Quomodo? Dicimus enim ad patrem, apud villam, ante aedes, aduersum inimicos, cis Rhenum, citra forum, circum vicinos, circa templum, contra hostes, erga propinquos, extra terminos, inter naues, intra mœnia, infra tectum, iuxta macellum, ob augurium, pone tribunal, per parietem, prope fenestram, propter disciplinam, secundum fores, post tergum trans ripam, vltra fines, præter officium, supra cælum, circiter annos, vsque oceanum, secus viam, penes arbitros. Da præpositiones casus ablatiui. vt à, ab, abs cū, coram, clam, de, è, ex, pro, præ, palam, sine, absque, tenus. Quomodo? Dicimus enim à domo, ab homine, abs quolibet, cum exercitu, coram testibus, clam custodibus, de foro, è iure, ex præfectura, pro clientibus, præ timore, palam Vtriusq; omnibus, sine labore, absque iniuria, tenus pube, quod nos casus præ dicimus pube tenus. Da vtriusque casus præpositiones. vt positio- in, sub, super, & subter. Quando accusatiuo casui seruiūt? nes. iiij. Quando nos vel quoslibet ad locum ire, isse, vel ituros esse significamus.

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

significamus. Quando ablatiuo casui seruiunt? Quando nos vel quoslibet in loco esse, fuisse vel futuros esse significamus. In accusatiuo casui seruit, vt itur in antiquam syluam. In ablatiuo casui seruit, vt stans celsa in puppi. Sub accusatiuo casui seruit, vt postésque sub ipsos nituntur gradibus. Sub ablatiuo casui seruit, vt Arma sub aduersa posuit radiantia quercu. Super quam vim habet? Vbi locum significat magis accusatiuo casui seruit quàm ablatiuo: vbi vero mentionem alicuius rei facimus ablatiuo tantum, vt Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa: hoc est de Priamo & de Hectore In quam vim habet? Etiam tunc accusatiuo casui seruit, cum significat contra, vt in adulterum & in desertorem. Subter quam vim habet? Eandem quam & superiores ad locum vel in loco significantes. Quæ sunt præpositiones quæ à dictionibus separari non possunt? Di, dis, re, se, an, cor, & co. Quomodo? Dicimus enim diduco, distraho, recipio, seculo, amplector, congredior, cohæreo. Quæ sunt præpositiones quæ coniungi non possunt? Apud & penes. Quæ coniunguntur & separantur? Reliquæ penè omnes.

Sub.
Super.

In.

Subter.
Insepara-
biles
præposi-
tiões vij.

¶ De interiectione.

Interiectio quid est? Pars orationis quæ significat mentis affectum sub voce incognita. Interiectioni quot accidunt? Vnum. Quod? significatio tantum. Significatio interiectionum in quo est? Quia aut lætitiæ mentis significamus, vt euax vel euge: aut dolorem, vt heu: aut admirationem, vt papæ: aut metum, vt atat: aut exprobrationem, vt prô, vah: aut indignationem, vt hem: aut ad se vocationem vt ehodum: aut reuocationem, vt heus: aut irrisiōem, vt euge euge: aut lamentationem vt ah, hei, cheu: aut optationem vt oh, & siqua sunt similia.

Signifi-
catio.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

¶ Amo, amas, amaui, amare, amandi, amando, amandum, amatum, amans, amaturus.

¶ Indicatio modo schawand mode, tempore præsentis tyme present.

Mo I lufe, amas thou lufis, amat he lufit. Et pluraliter amamus, we lufe, amatis ze lufe, amant thay lufe. Præterito imperfecto tyme vnperfytely bygane, amabā, I lufit, amabas thou lufit, amabat he lufit. Et pluraliter amabamus we lufit, amabatis ze lufit, amabāt thay lufit. Præterito perfecto tyme perfytely bygane, amaui, I haue lufit, amauiſti thou hes lufit, amauiſit he hes lufit. Et pluraliter amauiſimus we haue lufit, amauiſtis ze haue lufit, amauerunt vel amaueſe thay haue lufit. Præterito pluſquamperfecto tyme mair than perfytely bygane, amaueſam I had lufit, amaueſas thou had lufit, amaueſat he had lufit. Et pluraliter amaueſamus we had lufit, amaueſatis ze had lufit, amaueſāt thay had lufit. Futuro tyme to cum, amabo I ſall lufe, amabis thou ſall lufe, amabit he ſall lufe. Et pluraliter amabimus we ſall lufe, amabitis ze ſall lufe, amabunt thay ſall lufe.

¶ Imperatiuo modo byddand or exhortand mode, tempore præſentis tyme present, ama lufe thou, amet lufe he. Et pluraliter amemus lufe we, amate lufe ze, ament lufe thay. Futuro tyme to cum, amato tu vel ille lufe thou or he. Et pluraliter amemus lufe we, amatote lufe ze, amanto lufe thay. ¶ Optatiuo modo zarnand mode, tempore præſentis & præterito imperfecto tyme present and vnperfytely bygane: vtinam amarem wald God I lufe or lufit, amares, amaret. Et pluraliter vtinam amaremus, amaretis, amarent. Præterito perfecto & pluſquamperfecto tyme perfytely and mair than perfytely bygane, vtinā amauiſſe wald god I haue lufit or had lufit, amauiſſes, amauiſſet. Et plur. vtinā amauiſſemus wald god we haue lufit or had lufit, amauiſſe-

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

tis, amauissent. Futuro tyme to cum, vtinam anē wald god I mat luse, ames, amet. Et pluraliter vtinam amemus, wald god we sall luse, ametis, ament. ¶ Coniunctiuo modo coniunand mode, tempore præsenti tyme present cum amen, quhen I luse, ames, amet. Et pluraliter cum amemus, quhen we luse, ametis, ament. Præterito imperfecto tyme imperfytytely bygane cum amarem, quhen I lufit, amares, amaret. Et pluraliter cum amaremus quhen we lufit, amaretis, amarent. Præterito perfecto tyme perfytytely bygane cum amauerim quhen we haue lufit, amaueris, amauerit. Et pluraliter cum amauerimus quhen we haue lufit, amaueritis, amauerint. Præterito plusquamperfecto cum amauissem quhen I had lufit, amauisses, amauisset. Et pluraliter, cum amauissemus quhen we had lufit, amauissetis, amauissent. Futuro cum amauero quhen I sall luse, amaueris, amauerit. Et pluraliter cū amauerimus quhen we sall luse, amaueritis, amauerint. ¶ Infinitiuo modo vn endit or determit mode to nowmer or persone, tempore præsenti & præterito imperfecto tyme present and vnperfytytely bygane amare to luse or lufit. Præterito perfecto & plusquamperfecto tyme perfytytely & mair than perfytytely bygane amauisse to haue lufit or had lufit. Futuro tyme to cum amatū ire vel amaturum esse for to luse. Gerundia vel participalia verba sūt hæc, amandi, amando, amandum: hec thyr sunt ar participalia verba wordis lyke participilis, amandi of lusing, amando in lusing, amandum for to luse. Supinum, amatum to luse. Duo participia twa participilis trahuntur ar drawin ab hoc verbo actiuo fra this verb actiue, præsentis & præteriti imperfecti temporis & futuri ane of the present and preterit imperfect tyme ane vther of the futerit: præsentis & præteriti imperfecti, vt amās he yat lufis or lufit, futuri, vt amaturus he that is for to luse. Et aduerte omne participium in ens vel in ans esse præsētis & præteriti imperfecti temporis, licet breuitatis causa dicatur præsentis temporis in sequentibus. Deinde, actiuus nunc dari supinum dantaxat in vñ, passiuus in v, quod hic & nos facimus.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

¶ Amor, amaris, amatus sum vel fui, amari, amandi, amando, amandum, amatu, amatus, amandus.

¶ Indicatiuo modo schawand mode: tempore præsentis tyme present.

A Mor I am lufit, amaris vel amare thou art lufit, amatur he is lufit. Et pluraliter, amamur we are lufit, amamini ze are lufit, amatur thay are lufit. Præterito imperfecto tyme onperfytely bygane, amabar I was lufit, amabaris vel amabare, thou was lufit, amabatur he was lufit. Et pluraliter, amabamur we were lufit, amabamini ze were lufit, amabatur thay were lufit. Præterito perfecto tyme perfytely bygane, amatus sum vel fui, I haue bene lufit, amatus es vel fuisti, thou has bene lufit, amatus est vel fuit, he has bene lufit. Et pluraliter, amati sumus vel fuimus, we haue bene lufit, amati estis vel fuistis, ze haue bene lufit, amati sunt fuerunt vel fuere thay haue bene lufit. Præterito plusquæperfecto tyme mair than perfytely bygane, amatus eram vel fueram I had bene lufit, amatus eras vel fueras, thou had bene lufit, amatus erat vel fuerat, he had bene lufit. Et pluraliter, amati eramus vel fueramus, we had bene lufit, amati eratis vel fueratis, ze had bene lufit, amati erant, vel fuerant thay had bene lufit. Futuro, tyme to cum amabor, I shal be lufit, amaberis vel amabere, thou shal be lufit, amabitur, he shal be lufit. Et pluraliter, amabimur, we shal be lufit, amabimini, ze shal be lufit, amabuntur thay shal be lufit.

¶ Imperatiuo modo, byddand or exhortand mode, tempore præsentis, tyme present, amare, be thou lufit, ametur be he lufit. Et pluraliter, amemur, be we lufit, amamini, be ze lufit, amatur, be thay lufit. Futuro, tyme to cum, amator tu vel ille, be thou lufit or he. Et pluraliter, amemur, be we lufit, amamini, be ze lufit, amantur, be thay lufit.

¶ Optatiuo modo, zarnand mode, tempore præsentis & præterito imperfecto, tyme present and mair than perfytely

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

fytely bygane, vtinam amarer, wald god I be lufit or war lufit, amareris vel amare, amaretur. Et pluraliter vtinam amaremur wald god we be lufit or war lufit, amaremini, amarentur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, tyme perfytely and mair than perfytely bygane, vtinam amatus essem vel fuiffem, wald god I haue bene lufit or had bene lufit, amatus esses vel fuiffes, thow hes bene lufit or had bene lufit, amatus esset vel fuiffet, he hes bene lufit, or had bene lufit. Et pluraliter, vtinam amati essemus vel fuiffemus, wald god we haue bene lufit, or had bene lufit, amati essetis vel fuiffetis, ze haue bene lufit, or had bene lufit, amati essent vel fuiffent, thay haue bene lufit or had bene lufit. Futuro, vtinam amer, wald god I mat be lufit, ameris vel amere, thow mat be lufit, ametur, he mat be lufit. Et pluraliter, vtinam amemur, we mat be lufit, amemini, ze mat be lufit, amentur, thay mat be lufit.

¶ Coniunctiuo modo coniunand mode, tempore præfenti, cum amer, quhen I am lufit, ameris vel amere, ametur. Et pluraliter, cum amemur, quhen we ar lufit, amemini, amentur. Præterito imperfecto, tyme vnperfytely bygane, cum amaret, quhen I was lufit, amareris vel amare, amaretur. Et pluraliter, cum amaremur, quhen we war lufit, amaremini, amarentur. Præterito perfecto, cum amatus fim vel fuerim, quhen I haue bene lufit, amatus sis vel fueris, amatus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum amati fimus vel fuerimus, quhen we haue bene lufit, amati sitis vel fueritis, amati sint vel fuerint. Præterito plusquâperfecto, cū amatus essem vel fuiffem, quhen I had bene lufit, amatus esses vel fuiffes, amatus esset vel fuiffet. Et pluraliter, cum amati essemus vel fuiffemus, quhē we had bene lufit, amati essetis vel fuiffetis, amati essent vel fuiffent. Futuro, cum amatus ero vel fuero, quhen I falbe lufit, amatus eris vel fueris, amatus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum amati erimus vel fuerimus, quhen we falbe lufit, amati eritis vel fueritis, amati erunt vel fuerint.

¶ Infinitiuo modo, vn endit or determyt mode to now-
C.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

mer or persone, tempore præfenti & præterito imperfecto tyme præfent and vnperfytely bygane, amari to be lufit. Præterito perfecto & plusquamperfecto, tyme perfytely and mair than perfytely bygane, amatum efle vel fuiſſe to haue bene lufit or had bene lufit. Futuro, tyme to cum amatum iri, for to lufit. Supinum, amatu, to be lufit. Duo participia, twa participilis, trahuntur ar draw in, ab hoc verbo paſſiuo, fra this verbe paſſiue, præteriti perfecti & plusquamperfecti temporis & futuri, ane of the præterit perfect tyme and præterit plusquamperfect tyme ane vther of the future tyme præterit. &c. vt amatus, he that is lufit. Futuri, vt amandus. for to be lufit. Et aduerſe omne participium in tus vel in ſus eſt præteriti perfecti & plusquamperfecti temporis: licet in ſequentibus breuitatis gratia ſolum erit mentio de præterito.

Amatur impersonale ſic flectitur.

Indicatiuo modo tempore præfenti, amatur. Præterito imperfecto, amabatur. Præterito perfecto, amatum eſt vel fuit. Præterito plusquamperfecto, amatum erat vel fuerat. Futuro, amabitur.

Imperatiuo modo tempore præfenti, ametur. Futuro, amator.

Optatiuo modo tempore præfenti, & præterito imperfecto, vtinam amaretur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, amatum eſſet vel fuiſſet. Futuro, ametur.

Conjunctiuo modo tempore præfenti, cum ametur. Præterito imperfecto, amaretur. Præterito perfecto, amatum ſit vel fuerit. Præterito plusquamperfecto, amatum eſſet vel fuiſſet. Futuro, amatum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tempore præfenti & præterito imperfecto, amari. Præterito perfecto & plusquamperfecto, amatum efle vel fuiſſe. Futuro, amatum iri.

Doceo, doces, docui, docere, docendi, docendo,
docendum, doctum, docens, docturus.

Indicatiuo

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Indicatio modo tempore præsenti.

Oceo, doces, docet. Et pluraliter, docemus, docetis, docent. Præterito imperfecto, docebā, docebas, docebat. Et pluraliter, docebamus, docebatis, docebant. Præterito perfecto, docui, docuisti, docuit. Et pluraliter, docuimus, docuistis, docuerunt vel docuerunt.

Præterito plusquamperfecto, docueram, docueras, docuerat. Et pluraliter, docueramus, docueratis, docuerant. Futuro, docebo, docebis, docebit. Et pluraliter, docebimus, docebitis, docebunt.

Imperatiuo modo tempore præsenti, doce, doceat. Et pluraliter, doceamus, docete, doceant. Futuro, doceto tu, vel ille. Et pluraliter, doceamus, docetote, docento.

Optatiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, utinam docerem, doceres, doceret. Et pluraliter, utinam doceremus, doceretis, docerent. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, utinam docuissem, docuisses, docuisset. Et pluraliter, utinam docuissemus, docuissetis, docuissent. Futuro, utinam doceam, doceas, doceat. Et pluraliter, utinam doceamus, doceatis, doceant.

Coniunctiuo modo tempore præsenti, cum doceam, doceas, doceat. Et pluraliter cum doceamus, doceatis, doceant. Præterito imperfecto, cum docerem, doceres, doceret. Et pluraliter, cum doceremus, doceretis, docerent. Præterito perfecto, cum docuerim, docueris, docuerit. Et pluraliter, cum docuerimus, docueritis, docuerint. Præterito plusquamperfecto, cum docuissem, docuisses, docuisset. Et pluraliter, cum docuissemus, docuissetis, docuissent. Futuro, cum docuero, docueris, docuerit. Et pluraliter, cum docuerimus, docueritis, docuerint.

Infinitiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, docere. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, docuisse. Futuro, doctum ire vel docturum esse.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Gerundia. vel participialia verba sunt hæc, docendi, docendo, docendum. Supinum, doctum. Duo participia trahuntur ab hoc verbo actiuo præsentis temporis & futuri; præsentis, vt docens, futuri, vt docturus.

¶ Doceor, doceris, doctus sum vel fui, doceri, docendi, docendo, docendum, doctum, doctus, docendus.

Indicatio modo tempore præsentis.

Doceor, doceris vel docere, docetur. Et pluraliter, docemur, docemini, docentur. Præterito imperfecto, docebar, docebaris vel docebare, docebatur. Et pluraliter, docebamur, docebamini, docebantur. Præterito perfecto, doctus sum vel fui, doctus es vel fuisti, doctus est vel fuit. Et pluraliter docti sumus vel fuimus, docti estis vel fuistis, docti sunt fuerunt vel fuere. Præterito plusquamperfecto, doctus eram vel fueram, doctus eras vel fueras, doctus erat vel fuerat. Et pluraliter, docti eramus vel fueramus, docti eratis vel fueratis, docti erant vel fuerant. Futuro, docebor, doceberis vel docebere, docebitur. Et pluraliter, docebimur, docebimini, docebuntur.

¶ Imperatio modo tempore præsentis, docere, doceatur. Et pluraliter, doceamur, docemini, doceantur. Futuro, docetor tu vel ille. Et pluraliter, doceamur, doceminor, docentor.

¶ Optatio modo tempore præsentis & præterito imperfecto, vtinam docerer, docereris vel docerere, doceretur. Et pluraliter, vtinam doceremur, doceremini, docerentur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam doctus essem vel fuisset, doctus esses vel fuisses, doctus esset vel fuisset. Et pluraliter, vtinam docti, essemus vel fuisset, docti essetis vel fuissetis, docti essent vel fuissent. Futuro, vtinam

LIBELLVS PRIMVS DE DONATO.

utinam docear, docearis vel doceare, doceatur. Et pluraliter, utinam doceamur, doceamini, doceantur.

¶ Coniunctiuo modo tempore praesenti, cum docear, docearis vel doceare, doceatur. Et pluraliter, cum doceamur, doceamini, doceantur. Praeterito imperfecto, cum docerer, docereris vel docerere, doceretur. Et pluraliter, cum doceremur, doceremini, docerentur. Praeterito perfecto, cum doctus sim vel fuerim, doctus sis vel fueris, doctus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum docti simus vel fuerimus, docti sitis vel fueritis, docti sint vel fuerint. Praeterito plusquamperfecto, cum doctus essem vel fuisset, doctus esses vel fuisses, doctus esset vel fuisset. Et pluraliter, cum docti essemus vel fuisset, docti essetis vel fuissetis, docti essent vel fuissent. Futuro, cum doctus ero vel fuero, doctus eris vel fueris, doctus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum docti erimus vel fuerimus, docti eritis vel fueritis, docti erunt vel fuerint.

¶ Infinitiuo modo tempore praesenti & praeterito imperfecto, doceri. Praeterito perfecto & plusquamperfecto, doctum esse vel fuisse. Futuro, doctum iri. Duo participia trahuntur ab hoc verbo passiuo, praeteriti temporis & futuri: praeteriti, ut doctus: futuri, ut docendus.

¶ Docetur impersonale sic declinatur.

I Ndicatiuo modo tempore praesenti, docetur. Praeterito imperfecto, docebatur. Praeterito perfecto, doctum est vel fuit. Praeterito plusquamperfecto, doctum erat vel fuerat. Futuro, docebitur. Imperatiuo modo tempore praesenti, doceatur. Futuro, docetur. Optatiue modo tempore praesenti & praeterito imperfecto, utinam doceretur. Praeterito perfecto & plusquamperfecto, utinam doctum esset vel fuisset. Futuro, utinam doceatur. Coniunctiuo modo tempore praesenti, cum doceatur. Praeterito imperfecto, cum doceretur. Praeterito perfecto, cum doctum sit vel fuerit. Praeterito plusquamperfecto, cum doctum esset.

RV DIMENTORVM GRAMMATICES

vel fuisset. Futuro, cum doctum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, doceri. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, doctum esse vel fuisse. Futuro, doctum iri.

¶ *Lego, legis, legi, legere, legendi, legendo, legendum, lectum, legens, lecturus.*

Indicatiuo modo tempore præsenti.

L Ego, legis, legit. Et pluraliter, legimus, legitis, legunt. Præterito imperfecto, legebam, legebas, legebat. Et pluraliter, legebamus, legebatis, legebant. Præterito perfecto, legi, legisti, legit. Et pluraliter, legimus, legistis, legerunt vel legere. Præterito plusquamperfecto, legeram, legeras, legerat. Et pluraliter, legeramus, legeratis, legerant. Futuro, legam, leges, leget. Et pluraliter, legemus, legetis, legent.

¶ Imperatiuo modo tempore præsenti, lege, legat. Et pluraliter, legamus, legite, legant. Futuro, legito tu, vel ille. Et pluraliter, legamus, legitote, legunto.

Optatiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, utinam legerem, legeres, legeret. Et pluraliter, utinam legeremus, legeretis, legerent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam legissem, legisses, legisset. Et pluraliter, utinam legissemus, legissetis, legisissent. Futuro, utinam legam, legas, legat. Et pluraliter, utinam legamus, legatis, legant.

Coniunctiuo modo tempore præsenti, cum legam, legas, legat. Et pluraliter, cum legamus, legatis, legant. Præterito imperfecto, cum legerem, legeres, legeret. Et pluraliter, cum legeremus, legeretis, legerent. Præterito perfecto, cum legerim, legeris, legerit. Et pluraliter, cum legerimus, legeritis, legerint. Præterito plusquamperfecto, cum legissem, legisses, legisset. Et pluraliter, cum legissemus, legissetis, legisissent. Futuro, cum legero, legeris, legerit.

Et

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Et pluraliter, cum legerimus, legeritis, legerint

Infinitiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, legere. Præterito perfecto & plusquamperfecto, legisse. Futuro, lectum iri vel lecturum esse.

Gerundia vel participialia verba sunt hæc, legendi, legendo, legendum. Supinum, lectum. Duo participia trahuntur ab hoc verbo actiuo, præsentis temporis & futuri: præsentis, vt legens: futuri, vt lecturus.

Legor, legeris, lectus sum vel fui, legi, legendi, legendo, legendum, lectu, lectus, legendus.

Indicatiuo modo tempore præsenti.

L Egor, legeris, vel legere, legitur. Et pluraliter, legimur, legimini, leguntur, Præterito imperfecto, legebar, legebaris vel legebare, legebatur. Et pluraliter, legebamur, legebamini, legebantur. Præterito perfecto, lectus sum vel fui, lectus es vel fuisti, lectus est vel fuit. Et pluraliter, lecti sumus vel fuimus, lecti estis vel fuistis, lecti sunt, fuerunt vel fuere. Præterito plusquamperfecto, lectus eram vel fueram, lectus eras vel fueras, lectus erat vel fuerat. Et pluraliter, lecti eramus vel fueramus, lecti eratis vel fueratis, lecti erant vel fuerant. Futuro, legar, legeris vel legere, legetur. Et pluraliter, legemur, legemini, legentur.

¶ Imperatiuo modo tempore præsenti, legere, legatur. Et pluraliter, legamur, legamini, legantur. Futuro, legitor tu vel ille. Et pluralitet, legamur, legiminor, leguntor.

Optatiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, vtinam legerer, legereris vel legerere, legeretur. Et pluraliter, vtinam legeremur, legeremini, legerentur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam lectus essem vel fuissem, lectus esses vel fuisses, lectus esset vel fuisset. Et pluraliter, vtinam lecti essemus vel fuissemus, lecti essetis vel fuissetis, lecti essent vel fuissent. Futuro, vtinam legar, legaris, vel legare, legatur.

RV DIMENTORVM GRAMMATICES

Et pluraliter, utinam legamur, legamini, legantur.

¶ Coniunctiuo modo tempore presentis, cum legar, legaris vel legare, legatur. Et pluraliter, cum legamur, legamini, legantur. Præterito imperfecto, cum legerer, legereris vel legere, legeretur. Et pluraliter, cum legeremur, legeremini, legorentur. Præterito perfecto, cum lectus sim vel fuerim, lectus sis vel fueris, lectus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum lecti simus vel fuerimus, lecti sitis vel fueritis, lecti sint vel fuerint. Præterito plusquamperfecto, cum lectus essem vel fuisssem, lectus esses vel fuisses, lectus esset vel fuisset. Et pluraliter, cum lecti essemus vel fuisssemus, lecti essetis vel fuissetis, lecti essent vel fuissent. Futuro, cum lectus ero vel fuero, lectus eris vel fueris, lectus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum lecti erimus vel fuerimus, lecti eritis vel fueritis, lecti erunt vel fuerint.

¶ Infinitiuo modo tempore presentis & præterito imperfecto, legi. Præterito perfecto & plusquamperfecto, lectum esse vel fuisse. Futuro, lectum iri. Duo participia trahuntur ab hoc verbo passiuo præteriti temporis & futuri, præteriti, ut lectus, futuri, ut legendus.

¶ Legitur impersonale sic flectitur.

Indicatiuo modo tempore presentis, legitur. Præterito imperfecto, legebatur. Præterito perfecto, lectum est vel fuit. Præterito plusquamperfecto, lectum erat vel fuerat. Futuro, legetur.

¶ Imperatiuo modo tempore presentis, legatur. Futuro, legitor.

¶ Optatiuo modo tempore presentis & præterito imperfecto, utinam legeretur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam lectum esset vel fuisset. Futuro, utinam legatur.

¶ Coniunctiuo modo tempore presentis, cum legatur. Præterito imperfecto, cum legeretur. Præterito perfecto, cum lectum sit vel fuerit. Præterito plusquamperfecto,

cum

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

cum lectum esset vel fuisset. Futuro, cum lectum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, legi. Præterito perfecto & plusquamperfecto, lectum esse vel fuisse. Futuro, lectum iri.

Audio, audis, audiui, audire, audiendi, audiendo, audiendum, auditum, audiens, auditurus.

Indicatiuo modo tempore præsenti.

Vdio, audis, audit. Et pluraliter, audimus, auditis, audiunt. Præterito imperfecto, audiebam, audiebas, audiebat. Et pluraliter, audiebamus, audiebatis, audiebant. Præterito perfecto, audiui, audiuiſti, audiuit. Et pluraliter, audiuiſmus, audiuiſtis, audiuerunt vel audiuerē. Præterito plusquamperfecto, audiueram, audiueras, audiuerat. Et pluraliter, audiueramus, audiueratis, audiuerant. Futuro, audiam, audies, audiet. Et pluraliter, audiemus, audietis, audient.

Imperatiuo modo tempore præsenti, audi, audiat. Et pluraliter, audiamus, audite, audiant. Futuro, audito tu vel ille. Et pluraliter, audiamus, auditote, audiunto.

Optatiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, vtinam audirem, audires, audiret. Et pluraliter, vtinam audiremus, audiretis, audirent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam audiuiſſem, audiuiſſes, audiuiſſet. Et pluraliter, vtinam audiuiſſemus, audiuiſſeris, audiuiſſent. Futuro, vtinam audiam, audias, audiat. Et pluraliter, vtinam audiamus, audiatis, audiant.

Comiunctiuo modo tempore præsenti, cum audiam, audias, audiat. Et pluraliter, cum audiamus, audiatis, audiant. præterito imperfecto, cum audirem, audires, audi-

D.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

ret. Et pluraliter, cum audiremus, audiretis, audirent. Præterito perfecto, cum audiuerim, audiueris, audiuerit. Et pluraliter, cum audiuerimus, audiueritis, audiuerint. Præterito plusquāperfecto, cum audiuissem, audiuiesses, audiuisset. Et pluraliter, cum audiuissemus, audiuiissetis, audiuisissent. Futuro, cum audiuerō, audiueris, audiuerit. Et pluraliter, cum audiuerimus, audiueritis, audiuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, audire. Præterito perfecto & plusquamperfecto, audiuisse. Futuro, auditum ire vel auditurum esse.

Gerundia vel participialia verba sunt hæc, audiendi, audiendo, audiendum. Supinum, auditum. Duo participia trahuntur ab hoc verbo actiuo, præsentis temporis & futuri: præsentis, vt audiens; futuri, vt auditorus.

Audior, audiris, auditus sum vel fui, audiri, audiendi, audiendo, audiendum, auditu, auditus, audiendus.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

Audior, audiris vel audire, auditur. Et pluraliter, audimur, audimini, audiuntur. Præterito imperfecto, audiebar, audiebaris vel audiebare, audiebatur. Et pluraliter, audiebamur, audiebamini, audiebantur. Præterito perfecto, auditus sum vel fui, auditus es vel fuisti, auditus est vel fuit. Et pluraliter, auditi sumus vel fuimus, auditi estis vel fuistis, auditi sunt, fuerunt vel fuere. Præterito plusquamperfecto, auditus eram vel fueram, auditus eras vel fueras, auditus erat vel fuerat. Et pluraliter, auditi eramus vel fueramus, auditi eratis vel fueratis, auditi erant vel fuerant. Futuro, audiar, audieris vel audiere, audietur. Et pluraliter, audiemur, audiemini, audientur.

¶ Imperatiuo modo tempore præsentis, audire, audiatur. Et pluraliter, audiamur, audiamini, audiuntur. Futuro, auditor, tu vel ille. Et pluraliter, audiamur, audimur, audiuntur.

Optatiuo

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Optatiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, vtinam audirer, audireris vel audirere, audiretur. Et pluraliter, vtinam audiremur, audiremini, audirentur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam auditus essem vel fuisset, auditus esses vel fuisses, auditus esset vel fuisset. Et pluraliter vtinam auditi essemus vel fuisset, auditi essetis vel fuissetis, auditi essent vel fuissent. Futuro, vtinam audiar, audiaris vel audiare, audiat. Et pluraliter, vtinam audiamur, audiamini, audiantur.

Coniunctiuo modo tempore præsenti, cum audiar, audiaris, vel audiare, audiat. Et pluraliter, cum audiamur, audiamini, audiantur. Præterito imperfecto, cum audirer, audireris, vel audirere, audiretur. Et pluraliter, cum audiremur, audiremini, audirentur. Præterito perfecto, cum auditus sim vel fuerim, auditus sis vel fueris, auditus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum auditi simus vel fuerimus, auditi sitis vel fueritis, auditi sint vel fuerint. Præterito plusquamperfecto, cum auditus essem vel fuisset, auditus esses vel fuisses, auditus esset vel fuisset. Et pluraliter, cum auditi essemus vel fuisset, auditi essetis vel fuissetis, auditi essent vel fuissent. Futuro, cum auditus ero vel fuero, auditus eris vel fueris, auditus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum auditi erimus vel fuerimus, auditi eritis vel fueritis, auditi erunt vel fuerint.

Infinitiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, audiri. Præterito perfecto & plusquamperfecto, auditum esse vel fuisse. Futuro, auditum iri.

¶ Duo participia trahuntur ab hoc verbo passiuo, præteriti temporis & futuri: præteriti, vt auditus: futuri, vt audiendus.

Auditur impersonale sic flectitur.

Indicatiuo modo tempore præsenti, auditur. Præterito imperfecto, audiebatur, Præterito perfecto, auditum est vel fuit. Præterito plusquamperfecto, auditum erat vel fuerat. Futuro, audietur.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

¶ Imperatiuo modo tempore præfenti, audiatur. Futuro, auditor.

Optatiuo modo tempore præfenti, & præterito imperfecto, vtinam audiretur. præterito perfecto, & plusquamperfecto, vtinam auditum eſſet vel fuiſſet. Futuro, vtinam audiatur.

Coniunctiuo modo tempore præfenti, cum audiatur. præterito imperfecto, cum audiretur. præterito perfecto, cum auditum ſit vel fuerit. præterito plusquamperfecto, cum auditum eſſet vel fuiſſet. Futuro, cum auditum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tempore præfenti & præterito imperfecto, audiri. præterito perfecto & plusquamperfecto, auditum eſſe vel fuiſſe. Futuro, auditum iri.

Sum, es, fui, eſſe, ens.

Indicatiuo modo tempore præfenti.

SUm, es, eſt. Et pluraliter, ſumus, eſtis, ſunt. præterito imperfecto, eram, eras, erat. Et pluraliter, eramus, eratis, erant. præterito perfecto, fui, fuiſti, fuit. Et pluraliter, fuimus, fuiſtis, fuerunt vel fuere. præterito plusquamperfecto, fueram, fueras, fuerat. Et pluraliter, fueramus, fueratis, fuerant. Futuro, ero, eris, erit. Et pluraliter, erimus, eritis, erunt.

¶ Imperatiuo modo tempore præfenti, ſis, ſit. Et pluraliter, ſimus, ſitis vel eſſe, ſint. Futuro, eſto tu vel ille. Et pluraliter, ſimus, eſtote, ſunto.

Optatiuo modo tempore præfenti & præterito imperfecto, vtinam eſſem, eſſes, eſſet. Et pluraliter, vtinam eſſemus, eſſetis, eſſent. præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam fuiſſem, fuiſſes, fuiſſet. Et pluraliter, vtinam fuiſſemus, fuiſſetis, fuiſſent. Futuro, vtinam ſim, ſis, ſit. Et pluraliter, vtinam ſimus, ſitis, ſint.

Coniunctiuo modo tempore præfenti, cum ſim, ſis, ſit, Et

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Et pluraliter, cum simus, sitis, sint. præterito imperfecto, cum essem, esses, esset. Et pluraliter, cum essemus, essetis, essent. præterito perfecto, cum fuerim, fueris, fuerit. Et pluraliter, cum fuerimus, fueritis, fuerint. Præterito plusquamperfecto, cum fuisssem, fuisses, fuisset. Et pluraliter, cum fuisssemus, fuissetis, fuissent. Futuro, cum fuero, fueris, fuerit. Et pluraliter, cum fuerimus, fueritis, fuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, esse. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, fuisse. Futuro caret: sed pro eo utimur fore & futurum esse. Vnū participium habet, quod est ens.

¶ Adsum vel assum (nam utroque modo scribitur) hoc modo flectitur.

Indicatio modo tempore præsentis, adsum, ades, adest. Et pluraliter, adsumus, adestis, adsunt. Præterito imperfecto, aderam, aderas, aderat. Et pluraliter, aderamus, aderatis, aderant. Præterito perfecto, adfui, adfuisti, adfuit. Et pluraliter, adfuimus, adfuistis, adfuerunt vel adfuere. Præterito plusquamperfecto, adfueram, adfueras, adfuerat. Et pluraliter, adfueramus, adfueratis, adfuerant. Futuro, adero, aderis, aderit. Et pluraliter, aderimus, aderitis, aderunt.

¶ Imperatiuo modo tempore præsentis, adsis, vel ades, adsit. Et pluraliter, adsimus, adeste vel assitis, adsint. Futuro, adesto tu vel ille. Et pluraliter, adsimus, adestote, adsunto.

Optatiuo modo tempore præsentis, & præterito imperfecto, utinam adessem, adesses, adesset. Et pluraliter, utinam adessemus, adessetis, adessent. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, utinam adfuisssem, adfuisses, adfuisset. Et pluraliter, utinam adfuisssemus, adfuissetis, adfuissent. Futuro, utinam adsim, adsis, adsit. Et pluraliter, utinam adsimus, adsitis, adsint.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum adsim, adsis, adsit. Et pluraliter, cum adsimus, adsitis, adsint. Præterito

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

imperfecto, cum adessem, adesses, adesset. Et pluraliter, cū adessemus, adessetis, adessent. Præterito perfecto, cum adfuerim, adfueris, adfuerit. Et pluraliter, cum adfuerimus, adfueritis, adfuerint. Præterito plusquamperfecto, cum adfuissem, adfuisses, adfuisset. Et pluraliter, cum adfuissimus, adfuissetis, adfuissent. Futuro, cum adfuero, adfueris, adfuerit. Et pluraliter cum adfuerimus, adfueritis, adfuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, adesse. Præterito perfecto & plusquamperfecto, adfuisse. Futuro caret: sed pro eo utimur, adfore & adfuturum esse. Gerundijs & supinis caret: habet vnum participium, affuturus.

Possum hoc modo flexitur.

Indicatio modo tempore præsentis, possum, potes, potest. Et pluraliter, possumus, potestis, possunt. Præterito imperfecto, poteram, poteras, poterat. Et pluraliter, poteramus, poteratis, poterant. Præterito perfecto, potui, potuisti, potuit. Et pluraliter, potuimus, potuistis, potuerunt vel potuerē. Præterito plusquamperfecto, potueram, potueras, potuerat. Et pluraliter, potueramus, potueratis, potuerant. Futuro, potero, poteris, poterit. Et pluraliter, poterimus, poteritis, poterunt.

Imperatio modo tempore præsentis, possis, possit. Et pluraliter, possimus, poteste, vel possitis, possint. Futuro, potesto tu vel ille. Et plur. possimus, potestote, possunto.

Optatio modo tempore præsentis & præterito imperfecto, utinam possem, posses, posset. Et pluraliter, utinam possemus, possetis, possent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam potuissem, potuisses, potuisset. Et pluraliter, potuissemus, potuissetis, potuissent. Futuro, utinam possim, possis, possit. Et pluraliter, utinam possimus, possitis, possint.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum possim, possis, possit. Et pluraliter, cum possimus, possitis, possint.

Præterito

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Præterito imperfecto, cum possem, posses, posset. Et pluraliter, cū possemus, posseris, possent. Præterito perfecto, cum potuerim, potueris, potuerit. Et pluraliter, cum potuerimus, potueritis, potuerint. Præterito plusquamperfecto, cum potuissem, potuisses, potuisset. Et pluraliter, cum potuissemus, potuissetis, potuissent. Futuro, cum potuero, potueris, potuerit. Et pluraliter, cum potuerimus, potueritis, potuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, posse. Præterito perfecto & plusquamperfecto, potuisse. Futuro, caret, & gerundijs & supinis. Et potens melius est nomen quam participium.

¶ Volo, vis, volui, velle, volens.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

Volo, vis, vult. Et pluraliter, volumus, vultis, volunt. Præterito imperfecto, volebam, volebas, volebat. Et pluraliter, volebamus, volebatis, volebant. Præterito perfecto, volui, voluisti, voluit. Et pluraliter, voluimus, voluistis, voluerunt vel voluere. Præterito plusquamperfecto, volueram, volueras, voluerat. Et pluraliter, volueramus, volueratis, voluerant. Futuro, volam, voles, volet. Et pluraliter, volemus, voletis, volent.

¶ Imperatiuo modo tempore præsentis, caret. Futurum, non habet.

Optatiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, utinam vellem, velles, vellet. Et pluraliter, utinam vellemus, velletis, vellet. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam voluissem, voluisses, voluisset. Et pluraliter, utinam voluissemus, voluissetis, voluissent. Futuro, utinam velim, velis, velit. Et pluraliter, utinam velimus, velitis, velint.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum velim, velis,

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

velit, Et pluraliter, cum velimus, velitis, velint. Præterito imperfecto, cum vellem, velles, vellet. Et pluraliter, cum vellemus, velletis, vellet. Præterito perfecto, cum voluerim, volueris, voluerit. Et pluraliter, cum voluerimus, volueritis, voluerint. Præterito plusquamperfecto, cum voluissem, voluisses, voluisset. Et pluraliter, cum voluissemus, voluissetis, voluissent. Futuro, cum voluero, volueris, voluerit. Et pluraliter, cum voluerimus, volueritis, voluerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, velle. Præterito perfecto & plusquamperfecto, voluisse. Futuro caret. Vnum participium habet, quod est volens.

¶ Nolo, nonuis, nolui, nolle, nolens.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

Nolo, nonuis, nonuult. Et pluraliter, nolumus, nonuultis, nolunt. Præterito imperfecto, nolebam, nolebas, nolebat. Et pluraliter, nolebamus, nolebatis, nolebāt. Præterito perfecto, nolui, noluiſti, noluit. Et pluraliter, nolimus, noluiſtis, noluerunt vel noluerunt. Præterito plusquamperfecto, nolueram, nolueras, noluerat. Et pluraliter, nolueramus, nolueratis, noluerant. Futuro, nolam, noles, nolet. Et pluraliter, nolemus, noletis, nolent.

Imperatiuo modo tempore præsentis, noli. Et pluraliter, nolite. Futuro, nolito tu vel ille. Et pluraliter, nolitote vos.

Optatiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, vtinam nollem, nolles, nollet. Et pluraliter, vtinam nollemus, nolletis, nolent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam noluissem, noluiſſes, noluiſſet. Et pluraliter, vtinam noluiſſemus, noluiſſetis, noluiſſent. Futuro, vtinam nolim, nolis, nolit. Et pluraliter, vtinam nolumus, nolitis, nolint.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum nolim, nolis, nolit-

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

nolit. Et pluraliter, cum nolimus, nolitis, nolint. Præterito imperfecto, cum nollem, nolles, nollet. Et pluraliter, cum nollemus, nolletis, nollent. Præterito perfecto, cum noluerim, nolueris, noluerit. Et pluraliter, cum noluerimus, nolueritis, noluerint. Præterito plusquamperfecto, cum noluissem, noluissets, noluissetis, noluisset. Et pluraliter, cum noluissemus, noluissetis, noluisissent. Futuro, cum noluerō, nolueris, noluerit. Et pluraliter, cum noluerimus, nolueritis, noluerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, nolle. Præterito perfecto & plusquamperfecto, noluisse. Futuro caret. Vnum participium habet, quod est nolens.

¶ Malo, mauis, malui, malle, malens.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

Malo, mauis, mauult. Et pluraliter, malumus, mauultis, malunt. Præterito imperfecto, malebam, malebas, malebat. Et pluraliter, malebamus, malebatis, malebant. Præterito perfecto, malui, maluisti, maluit. Et pluraliter, maluimus, maluistis, maluerunt vel maluere. Præterito plusquamperfecto, malueram, malueras, maluerat. Et pluraliter, malueramus, malueratis, maluerant. Futuro, malam, males, malet. Et pluraliter, malemus, maletis, malent.

¶ Imperatiuo modo tempore præsentis caret. Futurum non habet.

Optatiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, utinam mallem, malles, mallet. Et pluraliter, utinam mallemus, malletis, mallent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam maluissem, maluisses, maluisset. Et pluraliter, utinam maluissemus, maluissetis, maluissent. Futuro utinam malim, malis, malit. Et pluraliter, utinam malimus, malitis, malint.

Coniunctiuo modo tempore præsentis cum malim, malis, malit. Et pluraliter, cum malimus, malitis, malint. Præ-

E.

rito

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

rito imperfecto, cum malle, malle, mallet. Et pluraliter, cum malle, malletis, mallet. Præterito perfecto cum maluerim, malueris, maluerit. Et pluraliter, cum maluerimus, malueritis, maluerint. Præterito plusquamperfecto, cum maluissem, maluisses, maluisset. Et pluraliter, cum maluissemus, maluissetis, maluissent. Futuro, cum maluerō, malueris, maluerit. Et pluraliter, cum maluerimus, malueritis, maluerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, malle. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, maluisse. Futuro caret. Vnum participium habet, quod est malens.

Fero, fers, tuli, ferre, ferendi, ferendo, ferendum, latum, ferens, laturus.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

Ero, fers, fert. Et pluraliter, ferimus, fertis, ferunt. Præterito imperfecto, ferebam, ferebas, ferebat. Et pluraliter, ferebamus, ferebatis, ferebant. Præterito perfecto, tuli, tulisti, tulit. Et pluraliter, tulimus, tulistis, tulerunt vel tulere. Præterito plusquamperfecto, tuleram, tuleras, tulerat. Et pluraliter, tuleramus, tuleratis, tulerant. Futuro, feram, feres, feret. Et pluraliter, feremus, feretis, ferent.

Imperatiuo modo tempore præsentis, fer, ferat. Et pluraliter, feramus, ferre, ferant. Futuro, ferto tu vel ille. Et pluraliter, feramus, fertote, ferunto.

Optatiuo modo tempore præsentis, & præterito imperfecto, utinam ferrem, ferres, ferret. Et pluraliter, utinam ferremus, ferretis, ferrent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam tulissem, tulisses, tulisset. Et pluraliter, utinam tulissemus, tulissetis, tulissent. Futuro utinam feram, feras, ferat. Et pluraliter, utinam feramus, feratis, ferant.

Coniunctiuo

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Coniunctiuo modo tempore præsenti, cum feram, feras, ferat. Et pluraliter, cum ferimus, feratis, ferant. Præterito imperfecto cum ferrem, ferres, ferret. Et pluraliter, cum ferremus, ferretis, ferrent. Præterito perfecto cum tulerim, tuleris tulerit. Et pluraliter, cum tulerimus, tuleritis, tulerint. Præterito plusquamperfecto cum tulissem, tulisses, tulisset. Et pluraliter, cum tulissemus, tulissetis, tulissent. Futuro, cum tulerō, tuleris, tulerit. Et pluraliter, cum tulerimus, tuleritis, tulerint.

Infinitiuo modo tempore præsenti, & præterito imperfecto, ferre. Præterito perfecto & plusquamperfecto, tulisse. Futuro, latum ire vel laturum esse.

Gerundia vel participialia verba sunt hæc, ferendi, ferendo, ferendum. Supinum, latum. Duo participia trahuntur ab hoc verbo actiuo & anomalo præsentis temporis & futuri. Præsentis, vt ferens. Futuri, vt laturus.

¶ Feror, ferris, latus sum vel fui, ferri, ferendi, ferendo, ferendum, latu, latus, ferendus.

Indicatiuo modo tempore præsenti.

Feror, ferris vel ferre, fertur. Et pluraliter, ferimur, ferimini, feruntur. Præterito imperfecto, ferebar, ferebaris vel ferebare, ferebatur. Et pluraliter ferebamur, ferebamini, ferebantur. Præterito perfecto latus sum vel fui, latus es vel fuisti, latus est vel fuit. Et pluraliter, lati sumus vel fuimus, lati estis vel fuistis, lati sunt fuerunt vel fuere. Præterito plusquāperfecto, latus eram vel fueram, latus eras vel fueras, latus erat vel fuerat. Et pluraliter, lati eramus vel fueramus, lati eratis vel fueratis, lati erant vel fuerant. Futuro, ferar, feraris, vel ferere, feretur. Et pluraliter, feremur, feremini, ferentur.

Imperatiuo modo tempore præsenti, ferre, feratur. Et pluraliter, feramur, feramini, ferantur. Futuro, fertor tu vel

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

ille. Et pluraliter, feramur, feriminor, feruntor.

Optatiuo modo tempore præfenti, & Præterito imperfecto, vtinam ferrer, ferreris vel ferrere, ferretur. Et pluraliter, vtinam ferremur, ferremini, ferrentur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam latus essem vel fuisset, latus esses vel fuisses, latus esset vel fuisset. Et pluraliter, vtinam lati essemus vel fuisset, lati essetis vel fuissetis, lati essent vel fuissent. Futuro, vtinam ferar, feraris vel ferare, feratur. Et pluraliter, vtinam feramur, feramini, ferantur.

Coniunctiuo modo tempore præfenti, cum ferar, feraris, vel ferare, feratur. Et pluraliter, cum feramur, feramini, ferantur. præterito imperfecto, cum ferrer, ferreris, vel ferrere, ferretur. Et pluraliter, cum ferremur, ferremini, ferrentur. Præterito perfecto, cum latus sim vel fuerim, latus sis vel fueris, latus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum lati simus vel fuerimus, lati sitis vel fueritis, lati sint vel fuerint. Præterito plusquamperfecto, cum latus essem vel fuisset, latus esses vel fuisses, latus esset vel fuisset. Et pluraliter, cum lati essemus vel fuisset, lati essetis vel fuissetis, lati essent vel fuissent. Futuro, cum latus ero vel fuero, latus eris vel fueris, latus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum lati erimus vel fuerimus, lati eritis vel fueritis, lati erunt vel fuerint.

Infinitiuo modo tempore præfenti & præterito imperfecto, ferri. Præterito perfecto & plusquamperfecto, latum esse vel fuisse. Futuro, latum iri. Duo participia trahuntur ab hoc verbo passiuo, præteriti temporis & futuri. Præteriti, vt latus. Futuri, vt ferendus.

¶ Fertur impersonale sic flectitur.

Indicatiuo modo tempore præfenti fertur. Præterito imperfecto ferebatur. præterito perfecto, latum est vel fuit. Præterito plusquamperfecto, latum erat vel fuerat. Futuro, feretur.

¶ Imperatiuo

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

¶ Imperatiuo modo tempore præfenti feratur. Futuro fertor.

Optatiuo modo tempore præfenti & præterito imperfecto, vtinam ferretur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam latum eſſet vel fuiſſet. Futuro, vtinam feratur.

Coniunctiuo modo tempore præfenti, cum feratur. Præterito imperfecto, cum ferretur. Præterito perfecto, cum latum fit vel fuerit. Præterito plusquamperfecto, cum latum eſſet vel fuiſſet. Futuro, cum latum erit vel fuerit.

Infinitiui modo tempore præfenti, & præterito imperfecto ferri. Præterito perfecto & plusquamperfecto, latum eſſe vel fuiſſe. Futuro latum iri.

¶ Edo, es, edi, eſſe, edendi, edendo, edendum, eſum vel eſtum, edens, eſurus, vel eſturus.

Indicatiuo modo tempore præfenti.

E Do, es, eſt. Et pluraliter, edimus, editis, edunt. Præterito imperfecto edebam, edebas, edebat. Et pluraliter, edebamus, edebatis, edebant. Præterito perfecto, edi, ediſti, edit. Et pluraliter, edimus, ediſtiſ, ederunt vel edere. Præterito plusquamperfecto, ederam, ederas, ederat. Et pluraliter, ederamus, ederatis, ederant. Futuro, edam, edes, edet. Et pluraliter, edemus, edetis, edent.

¶ Imperatiuo modo tempore præfenti es, vel ede, edat. Et pluraliter, edamus, edite, edant. Futuro, eſto tu vel ille. Et pluraliter, edamus, eſtote, edunto.

Optatiuo modo tempore præfenti & præterito imperfecto, vtinam eſſem, eſſes, eſſet. Et pluraliter, vtinam eſſemus, eſſetis, eſſent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam ediſſem, ediſſes, ediſſet. Et pluraliter, vtinam ediſſemus, ediſſetis, ediſſent. Futuro, vtinam edam, edas, edat. Et pluraliter, vtinam edamus, edatis, edant.

Coniunctiuo modo tempore præfenti cum edam, edas,

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

edat. Et pluraliter, cum e la n is, e latis, edant. Præterito imperfecto, cum essem, esses, esset. Et pluraliter, cum essemus, essetis, essent. Præterito perfecto, cum ederim, ederis, ederit. Et pluraliter, cum ederimus, ederitis, ederint. Præterito plusquamperfecto, cum edissem e lisses, edisset. Et pluraliter, cum edissemus, edissetis, edissent. Futuro, cum edero, ederis, ederit. Et pluraliter, cum ederimus, ederitis, ederint.

Infinitiuo modo tempore præsentis, & præterito imperfecto, esse. Præterito perfecto & plusquamperfecto, edisse. Futuro, esum ire vel esurum esse.

Gerundia vel participia alia verba sunt hæc, edendi, edendo, edendum. Supinum, esum vel estum. Duo participia trahuntur ab hoc verbo neutro & anomalo præsentis temporis, & futuri. Præsentis, vt edens. Futuri, vt esurus vel esturus.

¶ Estur vel editur impersonale sic flectitur.

Indicatiuo modo tempore præsentis, estur. Præterito imperfecto, edebatur. Præterito perfecto, esum est vel fuit. Præterito plusquamperfecto, esum erat vel fuerat. Futuro, edetur.

Imperatiuo modo tempore præsentis, editur. Futuro, editor.

Optatiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, vtinam ederetur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, vtinam esum esset vel fuisset. Futuro, vtinam edatur.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum edatur. Præterito imperfecto, cum ederetur. Præterito perfecto, cum esum sit vel fuerit. Præterito plusquamperfecto, cum esum esset vel fuisset. Futuro, cum esum erit vel fuerit.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, edi. Præterito perfecto & plusquamperfecto, esum esse vel fuisse. Futuro, esum vel estum iri.

Eo,

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

Eo, is, iui, ire, eundi, eundo, eundum, itum, iens, iturus.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

EO, is, it. Et pluraliter. imus, itis, eunt præterito imperfecto, ibam, ibas, ibat. Et pluraliter, ibamus, ibatis, ibant præterito perfecto, iui, iuisti, iuit. Et pluraliter, iuimus, iuistis, iuerunt vel iuere. præterito plusquamperfecto iueram, iueras, iuerat. Et pluraliter iueramus, iueratis, iuerant. Futuro, ibo, ibis, ibit. Et pluraliter, ibimus, ibitis, ibunt.

Imperatiuo modo tempore præsentis, i, eat. Et pluraliter, eamus, ite, eant. Futuro, ito, tu vel ille. Et pluraliter, eamus, itote, cunto.

Optatiuo modo tempore præsentis, & præterito imperfecto, utinam irem, ires, iret. Et pluraliter, utinam iremus, iretis, irent. præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam iuissem, iuisses, iuisset. Et pluraliter, utinam iuissemus, iuissetis, iuissent. Futuro, utinam eam, eas, eat. Et pluraliter, utinam eamus, eatis, eant.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum eam, eas, eat. Et pluraliter, cum eamus, eatis, eant. præterito imperfecto, cum irem, ires, iret. Et pluraliter, cum iremus, iretis, irent. præterito perfecto cum iuerim, iueris, iuerit. Et pluraliter, cum iuerimus, iueritis, iuerint. præterito plusquamperfecto, cum iuissem, iuisses, iuisset. Et pluraliter, cum iuissemus, iuissetis, iuissent. Futuro, cum iuero, iueris, iuerit. Et pluraliter, cum iuerimus, iueritis, iuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, ire. Præterito perfecto & plusquamperfecto, iuisse. Futuro itum ire veliturum esse.

Gerundia vel participialia verba sunt hæc, eundi, eundo, eundum. Supinum, itum. Duo participia trahuntur ab hoc verbo neutro, præsentis temporis, & futuri: præsentis, ut iens: futuri ut iturus. Et hoc modo declinatur queo,

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

& composita de eo & queo que habent ante o in presenti, & e ante vocale n ubique. Veneo tamen compositum de venum & eo caret participijs. Nam veniens & venurus nusquam leguntur.

Itur impersonale hoc modo flexitur.

Indicatio modo tempore presenti, itur. Præterito imperfecto, ibitur. Præterito perfecto, itum est vel fuit. Præterito plusquamperfecto, itum erat vel fuerat. Futuro, ibitur.

¶ Imperatio modo tempore presenti, eatur. Futuro, itor.

Optatio modo tempore presenti, & præterito imperfecto, utinam iretur. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam itum esset vel fuisset. Futuro, utinam eatur.

Coniunctio modo tempore presenti, cum eatur. Præterito imperfecto, cum iretur. Præterito perfecto, cum itum sit vel fuerit. Præterito plusquamperfecto, cum itum esset vel fuisset. Futuro, cum itum erit vel fuerit.

Infinitio modo tempore presenti & præterito imperfecto, iri. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, itum esse vel fuisse. Futuro, itum iri.

¶ Redeo, redis, rediui, redire, redeundi, redeundo, redeundum, reditum, rediens, rediturus.

Indicatio modo tempore presenti.

Redeo, redis, redit. Et pluraliter, redimus, reditis, redeunt. Præterito imperfecto, redibam, redibas, redibat. Et pluraliter, redibamus, redibatis, redibant. Præterito perfecto, rediui, rediuiſti, rediuit. Et pluraliter, rediuimus, rediuiſtis, rediuerunt vel rediuere. Præterito plusquamperfecto, rediueram, rediueras, rediuerat. Et pluraliter, rediueramus, rediueratis, rediuerant. Futuro, redibo,

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

redibo, redibis, redibit. Et pluraliter, redibimus, redibitis, redibunt.

¶ Imperatiuo modo tempore præsentis, redi, redeat. Et pluraliter, redeamus, redite, redeant. Futuro, redito tu vel ille. Et pluraliter, redeamus, reditote, redeunto.

Optatiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, utinam redirem, redires, rediret. Et pluraliter, utinam rediremus, rediretis, redirent. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, utinam rediuissem, rediuisisses, rediuisset. Et pluraliter, utinam rediuissemus, rediuissetis, rediuisissent. Futuro, utinam redeam, redeas, redeat. Et pluraliter, utinam redeamus, redeatis, redeant.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum redeam, redeas, redeat. Et pluraliter, cum redeamus, redeatis, redeant. Præterito imperfecto, cum redirem, redires, rediret. Et pluraliter, cum rediremus, rediretis, redirent. Præterito perfecto, cum rediuerim, rediueris, rediuerit. Et pluraliter, cum rediuerimus, rediueritis, rediuerint. Præterito plusquamperfecto, cum rediuissem, rediuisisses, rediuisset. Et pluraliter, cum rediuissemus, rediuissetis, rediuisissent. Futuro, cum rediuero, rediueris, rediuerit. Et pluraliter, cum rediuerimus, rediueritis, rediuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imperfecto, redire. Præterito perfecto & plusquamperfecto, rediuisse. Futuro, reditum ire vel rediturum esse.

Gerundia vel participialia verba sunt hæc, redeundi, redeundo, redeundum. Supinum, reditum.

Participia, rediens & rediturus.

¶ Væneo, vænīs, væniui. vænire, væniendi, væneundo, væneundum: sed non sunt in usu, sicut nec væniens, vænum, vænu: reliquis caret.

Indicatiuo modo tempore præsentis.

Væneo, vænīs, vænīt. Et pluraliter, vænimus, vænitis, væneunt. Præterito imperfecto, vænibam, vænibas, F.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

vanibat. Et pluraliter, vanibamus, vanibatis, vanibant. Præterito perfecto, vaniui, vaniuiſti, vaniuit. Et plu. vani uimus, vaniuiſtis, vaniuerūt, vel vaniuere. præterito pluſ quamperfecto, vaniueram, vaniueras, vaniuerat. Et pluraliter, vaniueramus, vaniueratis, vaniuerant Futuro, vanibo, vanibis, vanibit. Et pluraliter, vanibimus, vanibitis, vanibunt.

¶ Imperatiuo modo tempore præſenti, vani, veniat. Et pluraliter, vaneamus, vanite, vaneant. Futuro, vanito tu vel ille. Et pluraliter, vaneamus, vanitote, vaneunto.

Optatiuo modo tempore præſenti, & præterito imperfecto, utinam vanirem, vanires, vaniret. Et pluraliter, utinam vaniremus, vaniretis, vanirent. Præterito perfecto & pluſquamperfecto, utinam vaniuiſſem, vaniuiſſes, vaniuiſſet. Et pluraliter, utinam vaniuiſſemus, vaniuiſſetis, vaniuiſſent. Futuro, utinam vaneam, vaneas, vaneat. Et pluraliter, utinam vaneamus, vaneatis, vaneant.

Coniunctiuo modo tempore præſenti, cum vaneam, vaneas, vaneat. Et pluraliter, cum vaneamus, vaneatis, vaneant. Præterito imperfecto, cum vanirem, vanires, vaniret. Et pluraliter, cum vaniremus, vaniretis, vanirent. Præterito perfecto, cum vaniuerim, vaniueris, vaniuerit. Et pluraliter, cum vaniuerimus, vaniueritis, vaniuerint. Præterito pluſquamperfecto, cum vaniuiſſem, vaniuiſſes, vaniuiſſet. Et pluraliter, cum vaniuiſſemus, vaniuiſſetis, vaniuiſſent. Futuro, cum vaniuero, vaniueris, vaniuerit. Et pluraliter, vaniuerimus, vaniueritis, vaniuerint.

Infinitiuo modo tempore præſenti, & præterito imperfecto, vanire. Præterito perfecto & pluſquæperfecto, vaniuiſſe. Futuro, vanum iri.

Gerundia vaneūdi, do, dum, ſi eſſent in uſu. Supinum eſſet, vanum. Participia eſſent, vaniens, vaneuntis, & vanurus: ſed hæc participia non ſunt in uſu doctorum.

¶ Venio,

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO:

¶ Venio, venis, veni, venire, veniendi, veniendo, veniendum, ventum, veniens, venturus.

Indicatio modo tempore presenti.

Venio, venis, venit. Et pluraliter, venimus, venitis, veniunt. Præterito imperfecto, veniebam, veniebas, veniebat. Et pluraliter, veniebamur, veniebatis, veniebant. Præterito perfecto, veni, venisti, venit. Et pluraliter, venimus, venistis, venerunt vel venerunt. Præterito plusquamperfecto, veneram, veneras, venerat. Et pluraliter, veneramus, veneratis, venerant. Futuro, veniam, venies, veniet. Et pluraliter, veniemus, venietis, venient.

¶ Imperatio modo tempore presenti. veni, veniat. Et pluraliter, veniamus, venite, veniant. Futuro, venito tu vel ille. Et pluraliter, venimus venitote, veniunto.

Optatio modo tempore presenti & præterito imperfecto, utinam venirem, venires, veniret. Et pluraliter, utinam veniremus, veniretis, venirent. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, utinam venissem, venisses, venisset. Et pluraliter, utinam venissemus, venissetis, venissent. Futuro, utinam veniam, venias, veniat. Et pluraliter, utinam veniamus, veniatis, veniant.

Coniunctiuo modo tempore presenti, cum veniam, venias, veniat. Et pluraliter, cum veniamus, veniatis, veniant. Præterito imperfecto, cum venirem, venires, veniret. Et pluraliter, cum veniremus, veniretis, venirent. Præterito perfecto, cum venerim, veneris, venerit. Et pluraliter, cum venerimus, veneritis, venerint. Præterito plusquamperfecto, cum venissem, venisses, venisset. Et pluraliter, cum venissemus, venissetis, venissent. Futuro, cum venero, veneris, venerit. Et pluraliter, cum venerimus, veneritis, venerint.

Infinitiuo modo tempore presenti & præterito imperfecto, venire. Præterito perfecto & plusquamperfecto, venisse.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Futuro, ventum ire, vel venturum esse.

Gerundia, veniendi, veniendo, veniendum. Supinum, ventum. Participia, veniens, venturus.

Venitur impersonale sic flectitur.

Indicatio modo venit, veniebat, ventum est vel fuit, ventum erat vel fuerat, venietur.

Imperatio modo veniatur tantum

Optatio modo tempore presentis, & preterito imperfecto, utinam veniretur. Preterito perfecto & plusquamperfecto, utinam ventum esset

vel fuisset. Futuro, utinam veniatur.

Coniunctio modo tempore presentis, cum veniatur. Preterito imperfecto, cum veniretur. Preterito perfecto, cum ventum sit vel fuerit. Preterito plusquamperfecto, cum ventum esset vel fuisset. Futuro, cum ventum erit vel fuerit.

Infinitivo modo, venire, ventum esse vel fuisse, ventum iri. Notandum venio cum compositis producere penultimam primae & secundae personae pluralis numeri presentis indicativi: preteriti vero penultimam primae personae corripere.

Gaudeo, gaudes, gauisus sum vel fui, gaudere, gaudendi, gaudendo, gaudendum, gauisum, gaudens, gauisus, gauisurus.

Indicatio modo tempore presentis.

Gaudeo, gaudes, gaudet. Et pluraliter, gaudemus, gaudetis, gaudent. Preterito imperfecto, gaudebam, gaudebas, gaudebat. Et pluraliter, gaudebamus, gaudebatis, gaudebant. Preterito perfecto, gauisus sum vel fui, gauisus es vel fuisti, gauisus est vel fuit. Et pluraliter, gauisi

LIBRI IVS PRIMVS EX DONATO.

gāuī si nō us vel fuimus, gāuī esis vel fuistis, gāuī sunt, fuerunt vel fuere. Præterito plusquamperfecto, gāuīsus eram vel fueram, gāuīsus eras vel fueras, gāuīsus erat vel fuerat. Et pluraliter, gāuīsi eramus vel fueramus, gāuīsi eratis vel fueratis, gāuīsi erant vel fuerant. Futuro, gaudebo, gaudebis, gaudebit. Et pluraliter, gaudebimus, gaudebitis, gaudebunt.

Imperatiuo modo tempore præsentis, gaude gaudeat. Et pluraliter, gaudeamus, gaudere, gaudeant. Futuro, gaudeto tu vel ille. Et pluraliter, gaudeamus, gaudetote, gaudento.

Optatiuo modo tempore præsentis, & præterito imperfecto, utinam gauderem, gauderes, gauderet. Et pluraliter, utinam gauderemus, gauderetis, gauderent. Præterito perfecto & plusquamperfecto, utinam gāuīsus essem vel fuissem, gāuīsus esses vel fuisses, gāuīsus esset vel fuisset. Et pluraliter, utinam gāuīsi essemus vel fuissemus, gāuīsi essetis vel fuissetis, gāuīsi essent vel fuissent. Futuro, utinam gaudeam, gaudeas, gaudeat. Et pluraliter, utinam gaudeamus, gaudeatis, gaudeant.

Coniunctiuo modo tempore præsentis, cum gaudeam, gaudeas, gaudeat. Et pluraliter, cum gaudeamus, gaudeatis, gaudeant. Præterito imperfecto, cum gauderem, gauderes, gauderet. Et pluraliter, cum gauderemus, gauderetis, gauderent. Præterito perfecto, cum gāuīsus, sim vel fuerim, gāuīsus sis vel fueris, gāuīsus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum gāuīsi simus vel fuerimus, gāuīsi sitis vel fueritis, gāuīsi sint vel fuerint. Præterito plusquamperfecto, cum gāuīsus essem vel fuissem, gāuīsus esses vel fuisses, gāuīsus esset vel fuisset. Et pluraliter, cum gāuīsi essemus vel fuissemus, gāuīsi essetis vel fuissetis, gāuīsi essent vel fuissent. Futuro, cum gāuīsus ero vel fuero, gāuīsus eris vel fueris, gāuīsus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum gāuīsi erimus vel fuerimus, gāuīsi eritis vel fueritis, gāuīsi erunt vel fuerint.

Infinitiuo modo tempore præsentis & præterito imper-

RUDIMENTORVM GRAMMATICES

secto, gaudere. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, gausum esse vel fuisse. Futuro, gausa nre vel gausarum esse.

Gerundia vel participialia verba sunt hæc gaudendi, gaudendo, gaudenda n. Supina n. gausi n. Tri participia trahuntur ab hoc verbo neutro passivo, presens, præteritum, & futura n, vt gaudens, gausus, gausurus.

¶ Fio, sis, factus su n vel fui, fieri, facienda, faciundo, faciendenda n, facti, factis, faciendas.

Indicatio modo tempore presenti.

Io, sis, fit. Et pluraliter, sumus, sitis, fiunt. Præterito imperfecto, fiebam, fiebas, fiebat. Et pluraliter, fiebamus, fiebatis, fiebant. Præterito perfecto, factus sum vel fui, factus es vel fuit, factus est vel fuit. Et pluraliter, facti sumus vel fuimus, facti estis vel fuistis, facti sūt, fuerūt vel fuere. Præterito plusquamperfecto, factus eram vel fueram, factus eras vel fueras, factus erat vel fuerat. Et pluraliter, facti eramus vel fueramus, facti eratis vel fueratis, facti erint vel fuerant. Futuro, fiam, fies, fiet. Et pluraliter, fiamus, fieris, fient.

Imperatio modo tempore presenti, fi, fit. Et pluraliter, fiamus, fite, fiant. Futuro, fito tu vel ille. Et pluraliter, fiamus, fitote, fiant.

Optatio modo tempore presenti & præterito imperfecto, vtinam fierem, fieres, fieret. Et pluraliter, vtinam fieremus, fieretis, fierent. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, vtinam factus essem vel fuissem, factus esses vel fuisses, factus esset vel fuisset. Et pluraliter, vtinam facti essemus vel fuissemus, facti essetis vel fuissetis, facti essent vel fuissent. Futuro, vtinam fiam, fias, fiat. Et pluraliter, vtinam

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO.

utinam fiamus, fiat, fiant.

Coniunctiuo modo tempore præsenti, cum fiam, fias, fiat. Et pluraliter, cum fiamus, fiat, fiant. Præterito imperfecto, cum fierem, fieres, fieret. Et pluraliter, cum fieremus, fieretis, fierent. Præterito perfecto, cum factus sim vel fuerim, factus sis vel fueris, factus sit vel fuerit. Et pluraliter, cum facti simus vel fuerimus, facti sitis vel fueritis, facti sint vel fuerint. Præterito plusquamperfecto, cum factus essem vel fuisset, factus esses vel fuisses, factus esset vel fuisset. Et pluraliter, cum facti essemus vel fuisset, facti essetis vel fuissetis, facti essent vel fuissent. Futuro, cum factus ero vel fuero, factus eris vel fueris, factus erit vel fuerit. Et pluraliter, cum facti erimus vel fuerimus, facti eritis vel fueritis, facti erunt vel fuerint.

Infinitiuo modo tempore præsenti & præterito imperfecto, fieri. Præterito perfecto, & plusquamperfecto, factum esse vel fuisse. Futuro, factum iri.

Gerundijs proprijs caret: n. m. fiendi, fiendo, fiendum, apud doctos non leguntur. Supinum & participia sunt à facio, factu, factus, faciendus, nam fiendus non dicitur latine, neque fiens.

¶ Memini sic flectitur.

Indicatio modo tempore præsenti, & præterito imperfecto Memi, meministi, meminit. Et pluraliter, meminimus, meministis, meminuerunt vel meminere. Præterito imperfecto & plusquamperfecto, memineram, memineras, meminerat. Et pluraliter, memineramus, memineratis, meminerant. Futuro caret: sed eius loco dicimus meminero, memineras, meminere. Et pluraliter, meminimus, meminueritis, meminuerint.

¶ Imperatiuo modo tempore præsenti & futuro memeto.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Et pluraliter, mementote.

Optatiuo modo tempore præsenti & prætérito imperfecto, perfecto, & plusquamperfecto, vtinam meminisse, meminisses, meminisset. Et pluraliter, vtinam meminissimus, meminissetis, meminissent.

Coniunctiuo modo tempore præsenti & prætérito perfecto, cum meminerim, memineris, meminerit. Et pluraliter, cum meminerimus, memineritis, meminerint. prætérito imperfecto, & plusquamperfecto, cum meminissem, meminisses, meminisset. Et pluraliter, cum meminissemus, meminissetis, meminissent. Futuro, cum meminero, memineris, meminerit. Et pluraliter, cum meminerimus, memineritis, meminerint.

Infinitiuo modo tempore præsenti, & prætérito imperfecto, perfecto & plusquamperfecto, meminisse. Cæteris caret. Sic inclinatur odi, noui, cœpi, per æ diphthongum nam cepi sine diphthongo, vel per æ diphthongum est prætéritum à capio.

¶ Oportet sic flexitur.

Indicatiuo modo tempore præsenti oportet. Prætérito imperfecto, oportebat. Prætérito perfecto oportuit. prætérito plusquamperfecto, oportuerat. Futuro oportebit.

¶ Imperatiuo modo tempore præsenti oporteat.

Optatiuo modo tempore præsenti, & Prætérito imperfecto, vtinam oporteret. Prætérito perfecto, & plusquamperfecto, vtinam oportuisset. Futuro, vtinam oporteat.

Coniunctiuo modo tempore præsenti cum oporteat. prætérito imperfecto, cum oporteret. Prætérito perfecto cum oportuerit. Prætérito plusquamperfecto cum oportuisset. Futuro, cum oportuerit.

Infinitiuo modo tempore præsenti & prætérito imperfecto oportere. prætérito perfecto & plusquamperfecto, oportuisse : cæteris caret.

Contingit

LIBELLVS PRIMVS EX DONATO

Contingit impersonale sic flectitur.

Indicatio modo contingit, continebat, contigit, contigerat, contingeret.

Imperatio modo contingat.

Optatio modo vtinam contingeret, contigisset, contingat.

Coniunctio modo cum contingat, contingeret, contigerit, contigisset, contigerit.

Infinitio modo contingere, contigisse : cæteris caret.

¶ Euenit sic flectitur. Indicatio modo.

Evenit, eueniebat, euenit, euenerat, eueniet.

Imperatio modo eueniat.

Optatio modo vtinam eueniret, euenisset, eueniat.

Coniunctio modo cum eueniat, eueniret, euenerit, euenisset, euenerit.

Infinitio modo euenire, euenisse.

¶ Tædet sic flectitur.

Indicatio modo, tædet, tædebat, tæduit & pertæsum est vel fuit, tæduerat & pertæsum erat vel fuerat, tædebit.

Imperatio modo tædeat.

Optatio modo vtinam tæderet, tæduisset, & pertæsum esset vel fuisset, tædeat.

Coniunctio modo cum tædeat, tæderet, tæduerit, & pertæsum sit vel fuerit, tæduisset, & pertæsum esset vel fuisset, tæduerit, & pertæsum erit vel fuerit.

Infinitio modo tædere, tæduisse, & pertæsum esse vel fuisse. Vnum participium, pertæsus. Et eodem modo declinatur miseret, licet rarius habet præteritum & tempore inde formata ad modum actiuorum : nam raro dicimus, miseruit, sed misertum est vel fuit.

G.

Rudimentorum Grammatices

¶ Ad sobolem Catheli stirpe progeneram Carmen.

Partes quis quondam donauerit Ælius amplè,
Te, perquam paucis sermo Britannus habet.
Non vt chiliades pendent, sed eo ordine ponit
Vauus, vt facili mente tenere queas.
Inferit atque metit, messes disponit ad vnguem,
Ruminat infanti nunc elementa gregi.
Nil aliud superest, mansum vt digesseris aptè,
Cedent hæc voto lactea dicta tuo.

Whow many partis of gram-
mar is thair: foure. Quhilk foure
letter, sillabe, Dictione, and ori-
sone. Of letteris syue ar voalis,
a, e, i, o, u, the laif ar consonantis
Of voalis ar maid Diphthongis,
au, eu, ae, oe, of cōsonantis nyne
ar mutis. b. c. d. f. g. h. p. q. t. and sar ar half voalis.
l. m. n. r. s. x. and twa ar callit liquidis. l. r. Quhat
is ane syllabe? voalis with co. sonantis pronoun-
cit, quhobeit ane voal may mak ane syllab. Quhat
is ane diction? ane part of orisone betaknād sum-
thing. Quhat is ane orison? ane richt ordination
of dictionis to signifie ony thing. How many par-
tis of orison is thair? aucht. quhilk aucht? nown,
pronoun, verbe, aduerbe, participile, coniunction,
preposition, interiection. How many Declynis:
how many Declynis nocht, foure Declynis nown,
pronoun, verbe, and participile: and aduerbe,
coniunction, preposition, and interiectione, Declynis
nocht. How many Declynis with cais? and how
many without cais? thre Declynis with cais:
nown, pronoun, and participile, and ane verbe

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver.

allanerly without cais. **Q**uhat is ane nown? ane part of orisone with cais, betaknād body or thing propirly or cōmonly. propirly as how? as Roma, rome. tybris, the watter of tibrz. com nonly as how? as vrbs ane towne, flu nen ane flude. How mony thingis fallis to ane nowne? nyne. quhilk nyne? qualite, co nparison, gener, nowmer, figure, kynde, persone, cais, and Declinatione. **Q**uhat is the qualite of ane nown partit? in twa. quhilk twa? outhir it is ane name of ane thing and callit ane propir nown, as Ioannes, Roma. or els it is ane name of ma thingis and callit ane nown appellatiue. as Domus, vrbs, fluuen. How mony maner of nownis is thair? mony, and bot thre to our purpose. **Q**uhat thre? ane nown substantiue, ane nown adiectiue, and ane nown relatiue.

Quali-
te.

Quhat is ane nown substantiue? ane part of orisone to quhais significatiōe in my vulgare langage I may ioyne, this word, ane. as ane stok, ane stane, ane wand, ane bane, stok, stane, wād, bane, ar nownis substantiues. And in latine it is declynit with ane artikle, as hic magister, ane maister. or twa artiklis, as hic et hec sacerdos, ane mā or ane woman of haly ordour. **Q**uhat is ane nown adiectiue? ane part of orisone to quhais significatiōe in my vulgare langage I may ioyne thir twa wordis, ane thing: as ane quhite thing, ane blak thing. quhite and blak ar nownis adiectiues. And in latine bot the voce refuse the neutre gener is declynit with thre artiklis vnder ane terminatione, twa terminationes, or thre terminationes. exempill of thre artiklis and ane terminatione, as hic et hec et hoc felix, of thre artiklis and twa ter-

Rudimentorum Grammatices.

minationes: as hic et hec fortis et hoc forte. of the artiklis and the terminationes, as hic bonus, hec bona, hoc bonum.

Hæc si
tam di-
ligenter
executiāt
pueri,
quā sun
benè tr
dita, nō
erit opu
vllō em
dicato
suffragio
ad relat
uorum
omnium
cognitio
nem.

Com-
parison

Allwa it is callit ane nowne adiectiue, that we may ioyne to findrie nownis substantiues, & mak gude langage thair of, as ane gude man, ane gude woman, ane gude beist. Quhat is ane nowne relatiue? ane part of orisone the quhilk cummis be hind in my langage, and reheirsis it that is befor said: as, ego sū puer quem Deus amat, I am the barne the quhilk barne god lufis. Quhow mony kynd of nownis relatiues is thair? tway. Quhilk tway? sum of substans, & sum of accidens. Quha ar relatiuis of substans? Thay that hes ane nown substantiue to thair antecedens: as qui, que, quod, that ar callit relatiuis of similitude: and alius, al ter, reliquus, cetera, and ceterum, that ar callit re latiuis of dissimilitude. Quha ar relatiuis of ac cidens? thay that hes ane adiectiue to thair ante cedens, as qualis, quantus, cuius, cuias, quotus, quot, quotenus, quotēis, quotuplus, and quotup ler. Quhilkis ar relatiuis of similitude, as alius modi, and alterius modi ar relatiuis of diuersite or dissimilitude. How mony greis of comparisone is thair? thre. quhilk thre? the positie gre, the com paratiue gre, and the superlatiue gre. Quhairby knaw ze the positie gre? it is ane nown adiecti ue that signifis qualite, or quāite, without ex ces, as dignus, worthy. The comparatiue gre? it signifis his significatione with sum exces, as dig nioz, worthyar. The superlatiue gre? it signifis his signification with all thair maist exces, as dig nissimus, all thair worthiest. Quhat nownis re
sanis

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver
 sauis comparisone? Nane bot adiectiuis bet aik
 nand qualite oz quatite, quhilk may be maid mair
 oz les. Qualite quhow? as bonus, malus. quan-
 tite quhow? as magnus, paruus. Quhair fra is pe
 positine gre formit? It is not formit. quhy? for it
 standis in steid and giffis formatione to the laif,
 for all the laif ar formit fra it, as dignior, and dig-
 nissimus, ar formit fra dignus. Quhair fra is the
 comparatiue gre formit? fra the cais that endis in
 i, of his positue, eikand to oz, quhat euer declina-
 tione the positue be, as fra docti, soime doctior
 fra forti, fortior. Bot the t, fall sound as c, swa it
 salbe writtin fortior, and red forcior. Quhair fra is
 the superlatiue gre formit? fray the cais endand
 in i, of his positue in all declinatione, eikand to s,
 and simus: as fra docti, soime doctissimus. Oz fra
 the nominatiue cais of his positue endand in r,
 in ony declinatione, eikand rimus as niger niger-
 rimus, pauper pauperrimus. To quhat cais seruis
 the comparatiue gre? to the ablatiue cais singu-
 lare oz plurale, without anc prepositione quhen it
 is tane comparatiue, as ego sum doctior illo, vel
 doctior illis. To quhat cais seruis the super-
 latiu gre? to the genitiue cais plurale: oz to the
 genitiue cais singulare of ane noun collective: as
 ego sum doctissimus poetarum, vel populi. How
 mony generis of nouns is thair? seuen. quhilk
 seuen? the masculine gener, the feminine gener, the
 neutre gener, the comine of twa, the comone of al,
 the epicure gener, and the dubie gener. Quhair by
 know ze the masculine gener? It declynis with
 this article hic allanerly: as hic magister, ane ma-
 ster. The feminine gener? it declynis with this

Gener.

Rudimentorum Grammatices

article: hec allanerly: as hec musa, ane sang. The neutre gener: it declynis with this article hoc allanerly, as hoc scannum, ane bynk. The comone of twa: it declynis with thir articlis hic and hec allanerly, as hic et hec sacerdos, ane man or woman of haly ordour. The comone of thre: it declynis with thir thre articlis hic, hec, & hoc: as hic et hec et hoc felix, happy: hic bonus, hec bona, hoc bonū, gude. The epicine gener: it cōprehendis baith the hie kynde & the scho kynde, vnder ane article & ane termination: as hic passer, ane hie sparrow or ane scho sparrow. The Dubie gener: it declynis with twa articlis with this coniunctione vel cō: and betuic thame: as hic vel hec dies, ane day. Quhow mony maner of wayis may we know quhat gener ar nownis: thre maner, be signification, terminatiōe, or authorite. Quhow know we be the signification: of this maner, the nowon mā signifis ye thing pat hes lyfe: in lyfe is hie kynde, & scho kynde, it pat signifis ye hie kynde is masculine gener, as hic vir ane man: and it that signifis the scho kynde is feminine gener, as hec femina, ane womā. And it that signifis the hie kynde & the scho kynde quhilk ma not be gudly separate nor knowin is epicine gener onder the article of the termination. Quhow be termination: of this maner, first cōsidering quhat letter the nowon endis in, and thairefter pas to the reul of terminatiōe, and get the gener. As gif the nowon endis in a, it is feminine gener be the reule, quhilk thow art to leit in latine, & be authoritie to know quhat gener ar nownis, it is difficill for mony causis. How many nowmeris is thair in ane nowon: twa. quhilk twa ane singulare nowmer pat speik, bot of ane thing

Nowmer.

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver.

thig singularly, as hic magister, ane maister. And
ane plurale nowmer: yat speikis of ma thing? plu
rally, as, hi magistri, ina maisteris. How mony fi
guris is thair in ane nown? thre. quhilk thre? the
sympil, the cōponit, & the decompōnit. **Figure**
Quhairby know ze the sympil figure? it may not be departit
in twa vnderstandibill partis of onisone partici
pant of the first significatiō: as magnus, decēs,
potens. Quhairby know ze the cōponit figure?
it may be partit in sundry vnderstandibil part? par
ticipant of the first significatiō: as magnanimus,
indecens, impotens. Quhairby know ze the decompō
nit figure? it is diuin fra ane nown of the cōpo
nit figure: as fra Magnanimus, is diuin magna
nimitas. How mony maner of wayis ar nownis
cōponit? seure maner of wayis. quhilk foure? sun
tymes of twa hail dictiones: as suburbanus, in
nocens. quhylis of twa corrupt dictiones, as effi
car, municeps. quhylis of ane hail diction, & ane
corrupt diction, as ineptus, insulsus. quhylis of ane
corrupt diction & ane hail diction, as rugigerulus,
& quhylis of ma diction, as incerpugnabilis, imper
territus. How mony kynde of nownis is thair?
twa. quhilk twa? ane primitive, & ane deriuatiue. **Kynde.**
Quhat is ane nown primitive? it yat is not kna
win diuin fra ony vther, as lignū, lap. Quhat is
ane nown deriuatiue? it thair is diuin fra ane v
ther nown, as ligneus, fra lignū: animal, fra ani
ma. How mony personis is thair in ane nown?
twa. quhilk twa? the secund person and the thrid. **Person**
Quhat nownis ar secund person? all nownis in
the vocatiue cais ar secund person. Quhat now
nis ar thrid person all nownis in all cais except
the vocatiue cais ar thrid persone.

Rudimentorum Grammatices.

Cais.

How many cais is thair in ane nowon? sex. quhill
 sex? the nominatiue cais, the genitiue cais, the da
 tiue cais, the accusatiue cais, the vocatiue cais, &
 the ablatiue cais. and be thir sex cais all nowonis,
 all pronouns, all participis, ar Declynit. How
 many of thir sex cais ar callit recti, & how many
 ar callit obliqui? twa ar callit recti, the nomina
 tiue cais and the vocatiue cais, and all the lair ar
 callit obliqui. Quhairby know ze the nominatiue
 cais? it is put in the orisone with ane verbe, to co
 corde in nowmer and personz with the same, as
 magister legit. The genitiue cais? of, efter ane
 nowon substantiue is the takin of the genitiue cais,
 as liber Petri, the buik of Peter. and quhen twa
 nowonis substantiues cummis togidder, without
 ony coniunctione, the tane salbe the the genitiue
 cais, as liber Petri. The datiu cais? to, or till, be
 foir ane casuale worde is the takin of the datiu
 cais, as do tibi, I gif to the. The accusatiue cais?
 it is gouernit efter my verbe & declaris the deid
 of the same, as amo Ioanem. The vocatiue cais?
 ony thing that I call on, is vocatiue cais, as o
 Petre facignem. The ablatiue cais? in, with, by,
 throch, tyne, tyde, or houre, is takin of the abla
 tiue cais, as sum in schola, percussi eum pugno, be
 ni hora sexta. How many Declinationes of now
 nis is thair? fine. quhill fine? the first, the secund,
 the thrid, the feird, the fyft. Quhairby know ze
 the first Declinatione of nowon? the genitiue cais
 singulare endis in e, and the datiu cais siclyke: as
 nominatiuo hec musa, genitiuo huius muse, datiu
 o huic muse. The secund Declinatione of nowone?
 the genitiue cais singulare endis in i, and the da
 tiue

Declination.

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver.
 tiue cais in o: as nominatiuo hoc sca nrum: geni-
 tiuo huius sca nri: Datiuo huic sca nri. The third
 declination of now n: the genitiue cais singulare
 endis in is, and the Datiue cais in i: as nominatiuo
 hic et hec sacerdos, genitiuo huius sacerdotis: Da-
 tiuo huic sacerdoti. The fourth declination of now n:
 the genitiue cais singulare endis in us, and the Da-
 tiue cais in ui: as nominatiuo hec manus, geniti-
 uo huius manus, Datiuo huic manui. The fyft de-
 clination of now n: the genitiue cais singulare en-
 dis in ei be deuydit syllabis: and the Datiue cais
 siclyke: as nominatiuo hec species, genitiuo huius
 speciei, Datiuo huic speciei. But because thir decli-
 nationis ar tretit esterwart at maie lenth, refer-
 ris thairto.

DE PRONOMINE.

Quhat is ane pronoun? Ane part of orisone
 quhilk is put for ane now n, and may al maist
 als mekil as ane now n and sumtyme resauis cer-
 tane persone. How many thingis fallis to ane pro-
 noun? aucht. quhilk aucht? qualite, gener, now-
 mer, figure, kynde, person, cais, and declinatione.
 Quhairin is the qualite of ane pronouns partit?
 In pronouns of finite qualite, or infinite qualite. **Quali-**
 Quhilk pronouns ar of finite qualite? thay that **te.**
 resauis certane person: as ego, tu, ille. Quhilk pro-
 nouns ar of infinite qualite? thay yat resauis na
 certane persone, as quis, que, quod. **Gener,**
 How many generis is thair in ane pronoun? als mony as in
 ane now n, except the epicine gener, and the dubie
 gener ar in ane now n, and not in ane pronome.

Rudimentorum Grammatices

The masculine gener, as iste. The feminine gener, as ista. The neutre gener, as istud. The common oftwa, as hic et hec nostras. hic et hec vestras. Quhilk twa was vnguhile of all gener vnder twa terminationis, as hic et hec nostras, et hoc nostrate. hic et hec vestras, et hoc vestrate. The common of all, as ego, tu, sui. Bot vnderstand yat all pronounis of thair nature ar adiectiuis, and thairfoir thay ar all gener vnder ane terminati- one, twa terminationis, or thre terminationis. bot ane pronoun is callit masculine gener, because it is put for ane noun of the masculine gener, or ioy- nit with it, and for siclyke reſone callit feminine gener and neutre gener. How many nomineris is thair in ane pronoun? twa. quhilk twa? ane ſingulare nominer, quhilk ſpeikis of ane thing ſin- gularly, as hic, this man. ane plurale nominer yat ſpeikis of ma thingis pluraly, as hi, thir men. How many figuris is thair in ane pronoun? thre. quhilk thre? the ſimplil as is: the componit as idem, the de- componit as identidem. How many kynde of pro- nounis is thair? twa. ane primitiue, and ane de- riuatiue. Quhat is ane pronoun primitiue? It that is not dzuin fra ane vther, as ego. Quhat is ane pronoun deriuatiue? it that is dzuin fra ane pronoun primitiue, as meus. How many pro- nounis ar primitiues, and how many ar deri- uatiues? aucht ar primitiues, ego, tu, ſui, ille, ipſe, iſte, hic, and is, and ſeuin ar deriuatiues: meus, tuus, ſuus, noſter, veſter, noſtras, and veſtras.

Nom-
mer.

Figure

Kynde

Quhat fra ar the ſeuin deriuatiues dzuin? fra the firſt thre pronounis primatiues, thre fra ego, thre

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver.

thre sca tu, and ane sca sui. Quhilk thre sca ego
meus, noster, and nostras. Quhilk thre sca tu?
tuus, vester and vestras. Quhilk ane sca sui? su-
us allanerly.

How is meus, noster, and nostras formit fra e-
go? of this maner: persone prime generis om-
nis ego, mei, change the i, in u, and put till it aue
s, and than it is meus. Et pluraliter nos, nostrum
vel nostri, change the strum in ster, and than it is
noster, and change the ster in stras and than it is
nostras. How is tuus, vester and vestras formit
fra tu? of this maner: persone secunde generis om-
nis tu, tui, change the i in u, and put till it ane s,
and than it is tuus. Et pluraliter vos vestrum vel
vestri, change the strum in ster, and than it is ve-
ster: and change the ster in stras, and than it is ve-
stras. How is suus formit fra sui? of this maner:
persone tertie generis omnis sui, change the i, in
u, and put till it ane s, and than it is suus. How
mony prondonis is thair? fyftene indoutabill.

Quhilk fyftene? ego, tu, sui, ille, ipse, iste, hic, and
is, primitiues. Meus, tuus, suus, noster, vester,
nostras, and vestras Deriuatiues.

How mony of thir ar relatiues, and how mony
ar demonstratiuis, and how mony ar baith rela-
tiuis, and demonstratiuis? seuin ar relatiuis, is,
suis, ipse, sui, iste, hic, and ille, and qui, que, quod:
quhilk thre mony callis nowonis relatiuis, and all
thir ar relatiuis of substantis and similitude.

How mony ar demonstratiuis? Threttene. quhilk
threttene? ego, tu, ille, ipse, iste, hic, is, meus,

Illam
impro-
fuerint
ad con-
cordantia
relatiui
& ante-
cedentis

Rudimentorum Grammatices.

cus, noster, vester, nostras, and vestras. How many ar baith relatiuis, and demonstratiuis, all the relatiuis asoir reheirist, bot qui, sui and suus. Neuertheles hic and iste ar scindil taine relatiue, & is seindil demonstratiue. How many of thir deriuatiuis ar callit possessiuis? Five. Meus, tuus, suus, noster, and vester, soz nostras and vestras ar callit gentiuis, and thair interrogatiue is cuius. How many personis is thair in aie proune? Thre. the first, as ego the secūd as tu the thrid as ille. Why is ego first persone, and tu secund? for al pronoun, al participil ar thrid persone, except ego, first persone singulare nos, first persone plurale. tu secund persone singulare, vos, secund persone plurale, and al vocat. ut cais quihik is secund persone. How many pronounis hes the vocatiue cais? four, tu, meus, noster, and nostras. and all the lair wantis it. Why is ane pronoun first persone? for it signifyis the first persone that speikis of it self: as ego scribe. Why is ane pronoun secund persone? for it signifyis the secund persone that I speik to: as tu scribis. Why is ane pronoun thrid persone? for it signifyis the thrid persone that I speik of: as ille scribit. How many cais is thair in ane proune? sex. the nominatiue cais: as tu. the genitiue cais: as tui. the Datiue cais: as tibi. the accusatiue cais: as te. the vocatiue cais: as o tu. the ablatiue cais: as a te.

Person

Hec faciunt ad concordantiā suppositi & apppositi.

Caïs.

DE VERBO.

Quint

What is ane verbe? ane part of
 oron declynad with mode tyme
 and persone without cais, betalk
 nand doing, or sufferiug, or baith,
 or els nouthir. Doing as how? as
 amo I luf. sufferiug as how? as
 amoz I am luf. baith as how?
 as crimit or I blame or I am blamit. nouthir as
 how? as sum I am, sto I stand, sedeo I sit. How
 mony thingis fallis to ane verbe? seuin. quhilk se-
 uin? Qualite, coniugation, gence, nowmer, figure,
 tyme and persone. Quhairin is the qualite of ane **Quali-**
 verbe parit? in modis and formis. How mony **te.**
 modis is thair in ane verbe? fyue. quhilk fyue? the
 indicatiue mode, the imperatiue mode, the opta-
 tiue mode, the coniunctiue mode, and the infini-
 tiue mode. Quhairby knaw ze ye indicatiue mode?
 it schawis suith or lese as amo I lufe: non amo, I
 lufe not. The imperatiue mode? it bidis or exhortis,
 as ama, lufe thow: amemus: lufe we. The opta-
 tiue mode? it zarnis, or desyris, as utinam an a-
 trm. The coniunctiue mode? it speikis of dowt, as
 cum amem, quhen I lufe. The infinitiue mode? it
 hes nouthir certane nowmer nor persone: as a-
 mare to lufe. And commonly quhen twa verbis
 cummis togidder without ane coniunctione swa
 pat nouthir of thame signify mouing to ane place,
 the tane salbe in the infinitiue mode: as volo lege-
 re: bot and the tane signify mouing to ane place,
 the vther salbe in the uti supine, as vado ad diu-
 tem diuinam. How mony to this is thair in ane
 verbe? foure to our purposis efter Donat: the pri-
 mite forme quhair is callit primitiue, as lego I reid

Rudimentorum Grammatices

the meditative forme, as lecturio, I think to reid:
the frequentative, as lectito, I reid oft tyes. The
inchoative forme, as feruesco, caleſco. I begin to
ſcald or to heit. And thir thre laſt and all vther
Diuin verbis ar callit Deriuatiuis.

Coniu-
gation

How many coniugationis of verbis is thair?
ſoure. the firſt, the ſecund, the thrid, the ſeid

Quhairby know ze the firſt cōiugatione of verbe?
Gif it be ane reulfull verbe endand in o, it ſal haue
a lang beſoir re in the infinitiue mode as amare.
And gif it be ane reulfull verbe endand in r, it ſall
haue a lang beſoir re and ris in the ſecund per-
ſone ſingular nōwmer preſent tyme of the indi-
cative mode: as amoꝝ, amariſ, vel amare.

Quhairbe know ze the ſecund coniugatione of
ane verbe: gif it be ane reulful verbe endand in o
it ſall haue e lang beſoir re, in the infinitiue mode,
as docere. And gif it be ane reulful verbe endand
in r, it ſall haue e lang beſoir re and ris in the ſe-
cund perſone ſingular nōwmer preſent tyme of
ye indicative mode: as doceoꝝ, doceriſ, vel docere.

Quhairbe know ze the thrid coniugatione of ane
verbe: gif it be ane reulfull verbe endand in o, it
ſall haue e ſchoꝝt, beſoir re, in the infinitiue mode:
as legere. And gif it be ane reulfull verbe endand
in r, it ſall haue e ſchoꝝt beſoir re and ris, in the ſe-
cund perſone ſingular nōwmer preſent tyme of
the indicative mode: as legoꝝ, legeriſ vel legere.

Quhairbe know ze the ſeid coniugatione of
ane verbe: gif it be ane reulfull verbe endand in o,
it ſall haue i lang beſoir re in the infinitiue mode:
as audire. And gif it be ane reulfull verbe end-
and in r, it ſall haue i lang beſoir re and ris, in
the

Liber I. de partium orationis interpretatione ling. ver.

the secunde persone singulare nowmer present
tyme of the indicatiue mode: as audio, audiris
vel audire. How many gener of verbis is thair?
fiue. Quhilk fiue? Ane verbe actiue: ane verbe Gener.
passiue: ane verbe neutir: ane verbe deponent:
and ane verbe common.

Quhairby know ze ane verbe actiue? It endis
in o and may tak r bpone o, and mak of him ane
passiue: as amo, put till it ane r, & than it is amor.
And with that, it may gouerne efter him this ac-
cusatiue cais hominem: as amo hominem.

Quhairby know ze ane verbe passiue? It endis
in r and may do away the r, and turne agane in
his actiue, as amor, do away the last r and than
it is amo, and it may gouerne ane ablatiue cais,
as amor a magistro.

Quhairby know ze ane verbe neutir? It endis
in o, as ane verbe actiue dois: bot it may not tak
r bpone o, and gif it dois, it is na gude latine: as
I may say sto, bot I may not weill say stor, I
may say curro, bot I may not weill say curroz.
And with that na verbe neutir may gouerne this
accusatiue cais hominem. Quhairby know ze
ane verbe deponent? It endis in r, as ane verbe
passiue dois. And may not do away the last r.
And gif it dois, it is na gude latine, as sequor, I
may not weill say sequo. Quhairby know ze ane
verbe common? It endis in r, as ane verbe de-
ponent dois, and hes baith the significatiue of the
actiue & passiue, as crimino, I blame or I am bla-
mit. How many nowmeris is thair in ane verbe? Now-
two. Quhilk two? the singulare nowmer quhilk mer.
spekis of ane thing singularly: as lego, I read.

Figure The plurale now ner quhilk speikis of ma thingis
 plural: as nos legimus, vos reid. How many fi-
 guris is thair in ane verbe? thre. quhilk thre? the
 simpl, the componit, and the decomponit. Quhair
 by kna we se the simpl figure? it may not be par-
 tit in two vnderstandibil partis of onson participat
 of the first signification: as taceo, curro. The com-
 ponit figure? it may be departit in two vndersta-
 dibil partis of onson, participant of the first sig-
 nification, as conticeo, concurro. The Decompo-
 nit figure? it is diuin fra ane verbe of the compo-
 nit figure, as conticesco? fra conticeo, concursio, fra
 concurro. How many tymis is thair in ane verbe?
 Thre principally. Quhilk thre? The present tyme,
 as lego I reid: the preterit tyme, as legi I haue
 red in tyme bygane. The future tyme, as legam,
 I sall reid in tyme to cum. How many tymis vs-
 we in declyning of verbis? fower. quhilk fower? the
 present tyme, that speikis of the thing that is
 now: as lego, I reid. The preterit imperfect tym
 pat speikis of the thing that is byperfite bygane:
 as legebam I red: bot not perfite by. The preterit
 perfect tyme, that speikis of the thing that is per-
 fite bygane: as legi, I haue red. The preterit
 plusquamperfect tyme, that speikis of it that is
 mair than perfite bygane, as legeram, I had
 red. The future tyme that speikis of the thing pat
 is to cum as legam, I sall reid. How many person
 is thair in ane verbe? thre, the first, as lego, the se-
 cund, as legis, the thrid, as legit. And euer the
 first voce is first person, as amo: the secund voce,
 secund persone, as am: as the thrid voce, thrid per-
 sone, as amat, and siclyke in the plurale nowmer.

Tyme.

Ita inf-
 rius ha-
 betur in
 formati-
 onibus.

Person

Libellus I. De partium orationis interpretatione ling. ver.

DE ADVERBIO.

Quhat is ane aduerbe? ane part of orisone bndeclynabil, the quhilk cummis in the orisone with ane verbe: and declaris, and fulfillis the signification of the verbe quhilk it is castin to. How mony fallis to ane aduerbe? foure. quhilk foure? significatione, comparatione, figure, and kynde. Quhairin is the significatione of ane adverb particit? Amang my reulis of aduerbe. Quhilk ar thay? Da aduerbia loci, and all his fallowis. How mony greis of comparisone is thair in ane aduerbe? thre. quhilk thre? the positie gre, quhilk endis in e or in r: as docte, prudenter. The comparatiue gre quhilk endis in us: as doctius. The superlatiue gre, quhilk endis in um or in e: as doctissimus bel doctissime, prudentissimum bel prudentissime. How mony figuris is thair in ane aduerbe? thre. The simpl, as diu. The componit, as interdium, quadiu. The decomponit, as indocte, imprudenter. How mony kynde of adverbis is thair? twa. quhilk twa? ane primitiue, as sepe, clam. ane deriuatiue, as sepius, clanculum.

Signi
ficatio.

Com
parisō.

Figure

Kynde.

DE PARTICIPIO.

Quhat is ane participil ane part of orisone declynand with cais part takād fra ane nown, part fra ane verbe, and part fra baith that ane & that vther. Quhat takis ane participill fra ane nowne? gener and cais. Quhat fra ane verbe? tyme and significatione. Quhat fra thame baith? nowmer and figure. How mony thingis fallis

- to ane participil? sex? quihik sex? gener, & cais, tyme
& significatiōe, nōmer and figure. How mony
Gener. generis is thair in ane participil? Foure. Quihik
foure? the masculine gener: as hic lectus: the fe-
minine gener, as hec lecta: the neutre gener: as
hoc lectum: the common of all, as hic, et hec, et hoc
legens. How mony cais is thair in ane partici-
Cais. pill? sex. quihik sex? the nominatiue cais, as hic, et
hec, et hoc legens, the genitiue cais: as huius le-
gentis, the datiuue cais, as huic legenti, the accusa-
tiue cais: as hunc, et hanc legentem, et hoc legēs.
The vocatiue cais. as o legens. The ablatiue cais.
as ab hoc et ab hac et ab hoc legente vel legenti.
How mony tymis of participilis is thair? siue.
Tyme. quihik siue? The present and the preterit imper-
fect tyme: as legens, the preterit perfect tyme and
plusquamperfect tyme: as lectus, the future tyme:
as lecturus vel legendus. How mony significati-
onis of participilis is thair? siue. quihik siue? the
Signi- actiue significatiōe, the passiue significatiōe, the
ficatiō. neutrale, the Deponent and the common significa-
tione. Quhat participilis hes the actiue significa-
tione: thay that cummis fra verbis actiuis. Quhat
the passiue? thay that cummis fra verbis passiuis.
Qui at the neutrales? thay that cummis fra ver-
bis neutris. Quhat the Deponent? thay that cum-
mis fra verbis Deponentis. And quhat participi-
lis hes the common significatiōe? thay that cum-
mis fra verbis communis. How mony participil
cummis fra ane verbe actiue? twa. ane of the pre-
sent and preterit imperfect tyme in ens or in aus:
as legens amās. And ane odit of the future tyme
in

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver.
 in rus: as amaturus, lecturus. How many participi-
 lis cuminis fra ane verbe passiue? twa. ane of
 the preterit perfect tyme & plusquamperfect tyme
 in tus, sus, or rus: as amatus, lectus, flexus. and
 ane odit of the future tyme in dus: as amandus,
 legendus. How many participiis cuminis fra ane
 verbe neutre? twa as fra ane verbe actiue: ane of
 the present and preterit imperfect tyme, in ens or
 in ans: as currens, stans. and ane of the future
 tyme in rus, as cursurus. How many participiis
 cuminis fra ane verbe deponent? thre. ane of the
 present and preterit imperfect tyme: in ans or in
 ens: as luctans loquens. The secund of the prete-
 rit perfect tyme and plusquamperfect tyme, in tus
 or sus, or in rus: as locutus, lapsus, nixus. And the
 thrid of the future tyme in rus: as locuturus, lap-
 surus. How many participiis cuminis fra ane
 verbe common? four. ane of the present and pre-
 terit imperfect tyme, in ans or in ens: as criminans,
 amplectens. Ane odit of the preterit perfect tyme
 and plusquamperfect tyme in rus, or in rus, as cri-
 minatus, or amplexus. And twa of the future tyme,
 the ane in rus, the other in dus, as criminaturus
 et criminandus. How many terminationis of par-
 ticipiis is thair? auct. ens, ans present & preterit
 imperfect tyme, and tus, sus, rus. And uis prete-
 rit perfect tyme and plusquamperfect tyme of par-
 ticipiis, and rus, dus, future tyme, and ens, ans,
 and rus: at euer of the actiue or neutral signifi-
 catione, and dus is euer of the passiue significatione
 and tus, sus, rus, and uis at indifferent to baith
 the ane and the other.

figure How many notumeris is thair in ane participil? twa. ane singulare, that speikis bot of ane thing singularely, as hic legens this man redand. and ane plurale, yat speikis of mony thingis as legentes, mony men redand. How many figuris is thair in ane participil? twa. ane simpl that may not be Departit in twa vnderstandibil partis of ovisone participant of the first significatione. as amans, legens. and the Decomponit figure? that is Diuin fra ane participil of the componit figure. as negligens fra negligo.

FORMATIO PARTICIPIORVM.

Whairfra ar all participilis end, and in ens or in ans formit? fra the first persone singulare notumer of the preterit imperfect tyme of the indicatiue mode chage and bam in ns: as amabam, change the bam in ns: and than it is amans. siclyke fra legebam legens. And fra this reule is out tane iens, and quens, and thair Decomponentis, quhilkis changeis bam in ens, as ibam, iens: quibam, quicns. And vnderstand yat eram changeis ram in ns, as eram, ram in ns, and than it is ens. Quhairfra ar all participilis end, and in tus, sus, and rus, formit? fra the last supine eikand to it ane s, as amatu, put to it ane s, and than it is amatus, lesu put to it ane s, and than it is lesus. Quhairfra ar all participilis end and in uis formit? Thay ar not reallfully formit: a thair is bot ane of thame, and taht is mortuus fra mori.

Libellus I. de partium orationis interpretatione ling. ver-
 rior. Quhairfra ar participil's endand in rus for-
 mit? Fra the last supine cihand to it rus: as ama-
 tu, put to it ane rus: and than it is amaturus: sic-
 lyke fra lectu, lecturus. Quhairfra ar al partici-
 pil's endand in dus formit? fra the genitive cais
 singulare nowmer present tyne of his participil:
 as hic et hec et hoc amans: genitiuo huius amantis,
 change tis in dus, and than it is amandus, aman-
 da, amandum.

DE CONIUNCTIONE.

Q What is ane coniunctione? Ane part of ori-
 sone vndeclynabill: quhilk coniunus, and or-
 doris dictionis, orisonis, and sentencis. Dictionis
 how? as Socrates et Plato. Orisonis as how?
 as Paris amat, et Hector pugnat. Sentencis
 how? as Socrates currit ergo mouetur. How
 mony thingis fallis to ane coniunctione? Thre.
 power figure, and ordour. Quhairin is the pow-
 er of coniunctione partit? amang my fine reulis
 of coniunctione. Quhilk ar thay? Da copulati-
 uas, da disunctiuas, da expletivas, da causales,
 da rationales. Bot vnderstand that ane coniunc-
 tione may be of diuers power, now rationale,
 now causale, now conditionale: and als ane dic-
 tione may be now ane aduerbe, now ane preposi-
 tion, and now ane coniunctione. Quhairin is
 the ordour of coniunctionis partit? in thre. quhilk
 thre? sum coniunctionis precedis the copulatis in
 ordour, and thay ar callit prepositiui ordinis, as,
 at, aut, verum, and sed. Sum coniunctionis tol-
 lowis thair copulatis, and thay ar callit subiunc-

How-
 er.

Rudimentorum Grammatices

ciut ordinis, as que, ve, ne. and sum ar commoun
to preceid or follow, and thay ar callit communis
ordinis, as ergo, ideo, igitur. Quhow many figu-
ris is thair in ane coniunctione? two. quhilk two?
Figure ane simplis as nam, ane composit as nanque.

DE PRÆPOSITIONE.

Quhat is ane prepositione? ane part of orison
vndeclynabill quhilk is put befoir vther par-
tis of orison: and eikis, and changeis, or makis les
the significatioun of thair. Eikis as quhow? as
facio, perficio: amo, deamo. Changeis as quhow?
as equus, iniquus, makis les as quhow? as rideo,
subrideo: tristis, subtristis. Quhow many thingis
fallis to ane prepositione? thre. Deseruing to cais.
figure, and ordour. To quhat cais seruis preposi-
tionis? Sum to the accusatiue cais allanerle: vi-
delicet, thre. the quhilk ar content in my reul, Da
prepositiones casus accusatiui. Sum to the ablati-
ui cais, quhilk ar in no womeit systene content in
my reul, Da prepositiones casus ablatiui. Sum to
the accusatiue cais, or the ablatiue cais. And sum
to the genitiue cais, or ablatiue cais. Quhilk pre-
positionis seruis to the accusatiue cais or the abla-
tiue cais? In, sub, super, and subter. Quhen serue
thay to the accusatiue cais? In, and sub, seruis to
the accusatiue cais: quhen thay ar put with dicti-
onis betairnād nouing fra ane thing to ane vther:
or quhen thay ar put for prepositionis deseruand
to the accusatiue cais: as in for ad, erga, or contra:
and sub for ad, ante, or post: as itur in antiquam
syluam: Postque sub ipsos intuntur gradibus.
Quhen

Libellus I. de partium orationis interpretatione. ng. ve.

Quhen serue thay to the ablatiue cais? quhē thay
ar put with dictionis that betaknis not sic mouīg,
suppois thay may be mouīg within ane place: as
sum, vel ambulo in templo, recubo sub tegmine:
or quhen super is tane for de: as Multa super pria
mo rogitans: As for super and subter thay ar now
tillast put with the accusatiue cais: as Illa subter
vulnus habet, seuā sedens super arma: suppois
thay war wont, or ma be construit with the abla-
tiue cais: as fronde super viridi: Densa subter te-
stidine. Quha seruis to the genitiue cais or abla-
tiue cais? tenus allanerly. Quhen seruis tenus to
the genitiue cais? Quhen his casual wantis the
singulare nowmer: or hauis the singulare now-
mer bot signiſis twa thingis allanerly as cum a-
rum tenus, crutum tenus, aurium tenus. Quhē
to the ablatiue cais? tyraist quhen it is construit
with vter casualis: as capulo tenus, pube tenus
Quhow mony figuris is thair in ane prepositiō?
twa. quhilk twa? ane simpill: as ad, abs. The cō-
ponit as aduersus, absque. Quhow hes prepositi-
ōis thame anent compositione? Sum ar incom-
ponibil, that is to say, Sum ar quhilk ma not be
iunit with odit dictionis in composition, as apud,
circiter, erga, pone, penes, secundum, secus, coram,
sine, Sum ar inseparabil, that ma not be separat,
and signiſis na thing bot quhen thay ar cōponit
with odit dictionis, as di, dis re se, an, con, and co.
Almaist all the laif ar componibil, and separabil:
for I may say aduersus, or ad terram versus.

Ru limentorum Grammatices.
DE INTERIECTIONE.

Quhat is ane interiectione? ane part of orison
vndeclpnabil the quhilk betakinis the effect
of the mynde vnder ane vnknowne voce. Quhow
mony thingis fallis to ane interiectio? ane. quhilk
ane? Significatiōe allanerly. Quhairin is the
significatiōe of ane interiectione partit? amang
my fyue reuliz of interiectione? quhilk fyue? Qu
ther it is ane interiectione of ioy as euay, euge: or
els ane interiectione of dolour as heu, hei, veh. Or
els ane interiectione of marwell: as pape. Or els
ane interiectione of sport: as ha, ha he. Or els ane
interiectione of drede: as, at at. Bot aduert that
is als mony diuers significatiōis of interiecti
onis: as thair is diuers affectiōis of the pronun
ciatis: For ane voce ma be pronuncit with diuers
affectiōis: as, o is quhyllis ane interiectione of
marwell: as o admirabile. Quhyllis ane interiec
tiōe or ane aduerbe, of desyre.

Finis interpretationis octo partium orationis
lingua vernacula.

LIB. I. DE DECLINATIONE NOMINVM.

Prima declinatio quot literas terminales habet? Duas.

Quas? a, & s. quot terminationes syllabicas? Tres.

Quas? a, as, es. Da exemplum a? vt poëta. as? vt Æneas, es? vt Anchises. Quæ est agnitio primæ declinationis? hæc est cuius genitiuus, & datiuus singulares, nominatiuus & vocatiuus plurales in æ diphthongum desinunt, accusatiuus in am correptam, vocatiuus similis est nominatiuo, ablatiuus in a productam, genitiuus pluralis in arum correptam, datiuus & ablatiuus in is productam, & accusatiuus in as productam desinunt.

¶ Secunda declinatio.

Secunda declinatio quot literas terminales habet? Tres.

Quas? r, s, & m. Quot terminationes? sex. Quas? r, ic, vr, vs, vm & eus. Da exemplum er? vt sacer. ir? vt vir. vr? vt satur. vs? vt dominus. eus? vt orpheus, Tydeus. vm? vt templum. Quæ est agnitio secundæ declinationis? hæc est cuius genitiuus singularis, nominatiuus, & vocatiuus plurales in i, productam desinunt, datiuus & ablatiuus singulares in o productam, accusatiuus in vm correptam. Quando nominatiuus in r, vel in m, desinit, similis erit ei vocatiuus: quando in vs, mutatur vs, in e, vt dominus, & domine: quando vero in ius, si sint propria nomina, abiecto vs fit vocatiuus in i, vt Virgilius, & Virgili, & vnum appellatiuū nomen quod est filius, vt & fili. Genitiuus pluralis in orum correptam, datiuus & ablatiuus in is productam, accusatiuus in os productam vel in a correptam, desinunt.

¶ Tertia declinatio.

Tertia declinatio quot literas terminales habet? Vndecim. Quas? a, e, o, c, d, l, n, r, s, t, x. Da exemplum a? vt poëma. e? vt monile. o? vt virgo. c? vt lac. d? vt David l? vt mel. n? vt nomen r? vt pater. s? vt ciuitas. t? vt caput. x? vt felix. Quot terminationes syllabicas? septuaginta octo vel paulo plures. Quæ est agnitio tertiæ declinationis? hæc est cuius genitiuus singularis in is correptam desinit, datiuus in i, productam, accusatiuus in em, vel in im correptam, vocatiuus est similis nominatiuo, ablatiuus in e correptam vel in i, productam, nominatiuus, & accusatiuus, & vocatiuus plurales in es productam, vel in a correptam, genitiuus plura-

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

lis in vm vel in ium, datiuus & ablatiuus in ibus correptam desinunt.

¶ Quarta declinatio.

Quarta declinatio quot literas terminales habet? Duas. Quas? s, & v. Quot terminationes syllabicas? similiter duas. Quas? vs & v. da exemplum vs? vt manus. v? vt cornu. Quæ est agnitio quartæ declinationis? hæc est, cuius genitiuus singularis, nominatiuus, & accusatiuus, & vocatiuus plurales in vs productam desinunt, datiuus in v, productam, accusatiuus in vm correptam, vocatiuus in vtroque numero similis est nominatiuo, ablatiuus in v, productam, genitiuus pluralis in v, correptam, datiuus & ablatiuus in bus correptam desinunt.

¶ Quinta declinatio.

Quinta declinatio quot literas terminales habet? vnâ. Quam? s. Quot terminationes syllabicas? similiter vnâ. Quam? es productam, vt dies. Quæ est agnitio quintæ declinationis? hæc est, cuius genitiuus, & datiuus singulares in ei productam desinunt, accusatiuus in em correptam, vocatiuus similis est nominatiuo, ablatiuus in e productam, nominatiuus, accusatiuus, & vocatiuus plurales in es productam, genitiuus pluralis in erum correptam, datiuus & ablatiuus in bus correptam desinunt. De neutris cuiuscunque declinationis, tale distichon esto.

Vtroque in numero neutralia tres similes dant,
A, dant plurali Græci, simul atque Latini.

¶ DE FORMATIONE TEMPORVM omnium verborum regularium.

V E R B O R V M modi quot sunt? quinque, Indicatiuus, vt amo, doceo, lego, audio. Imperatiuus, vt ama, doce, lege, audi. Optatiuus, vt vtinam amarem, docerem, legerem, audirem. Coniunctiuus, vt cum amem, doceam, legam, audiam. Infinitiuus, vt amare, docere, legere, audire.

T E M P O R A verborum quot sunt? Tria. Quæ? Præsens, vt amo, doceo, lego, audio. Præteritum, vt amaui, docui, legi, audiui. Futurum, vt amabo, docebo, legam, audiam.

Q V O T

LIB. II. DE FORMAT. VERBOR. V. M.

QVOT sunt tempora in declinatione verborum? Quinque in indicatiuo. Quæ? Præsens, vt amo, doceo, lego, audio. Imperfectum, vt amabam, docebam, legebam, audiebam. Perfectum, vt amavi, docui, legi, audiui. Plusquamperfectum, vt amaueram, docueram, legeram, audieram. Futurum, vt amabo, docebo, legam, audiam. Duo in imperatiuo, quinque in optatiuo, sub tribus terminationibus. quinque in coniunctiui. Et in infinitiui quinque, sub tribus terminationibus, vt patet in coniugationibus, quæ vel abũ de prædictorum omnium exempla suppeditant. Ex his viginti duobus temporibus quinque modorum quot formantur? Omnia formantur, præter præsens tempus indicatiui, & futurum infinitiui. A quot formantur? à tribus, videlicet à præsentē, aut à præterito perfecto indicatiui, vel à præsentē imperatiui.

QVOT formantur à præsentē indicatiui? Septem. quæ? Imperfectum perfectum & futurum indicatiui. Præsens & futurum imperatiui, futurum optatiui, cum præsentē coniunctiui. Ista septem tempora formantur ab his personis, amo, as, at, amatis, amant, hunc in modum.

A M O, o, in am, es, et, sic erit amari, ames, amet: futurũ optatiui cum præsentē coniunctiui. In reliquis tribus coniugationibus, o in am, as at, formando eadem tempora. Amas dele s, & adde bā, & sic erit amabā: imperfectũ indicatiui, vel dele s, & adde bo, & sic erit amabo, futurũ indicatiui: vel dele s, tantum, & erit ama, præsens imperatiui.

¶ Exceptiones.

IMPRIMIS tertia coniugatio delet s, & mutat i, in e, pro formatione præsentis imperatiui, vt legis, lege. Secundo imperfectum & futurum indicatiui in tertia, & quarta coniugationibus formantur à prima persona præsentis indicatiui, vt lego, o, in e, & adde bam, & sic erit legebam. Similiter audiebam. Et pro futuro indicatiui, muta o, in am, es, et, & sic erit legam, leges, leget, audiam, es et. Et sic notetur præteritum & futurum indicatiui, in diuersis coniugationibus diuersimode formari.

T A M E N eo, & queo cum compositis licet sint quarta

Regula.

Exceptio
regule

Exceptio
exceptionis

AVDIMENTORVM GRAMMATICÆ

coniugationis formant imperfectum indicatiui semper à secunda præsentis indicatiui sicut verba primæ & secundæ coniugationum delendo s, & addendo bam, vt eo, is, dele s, & adde bam, & sic erit ibam, simili forma erit transibam. A **Γ FVTVRVM** indicatiui istorum exit indifferenter in am, vel in bo, vt eam, vel ibo, transeam, transibo & quædam quartæ coniugationis verba habent suum indicatiui futurum similiter in am, vel in bo, vt sciam, vel scibo, poliam, vel polibo.

De formatis à reliquis personis præsentis indicatiui. Amat adde o, & sic erit amato tu vel ille, futurum imperatiui **A M A M V S** nulla dat alia tempora in actiua voce.

A M A T I S muta tis in te, & erit amate, secunda pluralis præsentis imperatiui, & tis, in tote, & sic erit amatote, secunda persona pluralis, futuri imperatiui.

A M A N T, adde o, & sic erit amato, tertia persona pluralis numeri futuri imperatiui.

¶ De formatis à perfecto indicatiui.

A M A V I, i, in e, & adiungito ram, & erit amaueram, plusquamperfectum indicatiui, i, in e & adde rim pro perfecto coniunctiui: & i, in e, & adde ro pro futuro coniunctiui **P R Æ T E R E A i**, non variato, adde ssem gemino s, pro perfecto & plusquamperfecto optatiui, & plusquamperfecto coniunctiui.

I Γ E M adde sse, i non variato, pro perfecto & plusquamperfecto infinitiui, & hoc fac in omni coniugatione.

¶ De formatis à præsentis imperatiui.

A M A adde rem, & sic erit amarem præsens & imperfectum optatiui cum præterito imperfecto coniunctiui, vel adde re, & erit amare præsens & imperfectum infinitiui.

D E N I Q V E à præsentis omnia deriuantur tanquam à themate, vt in hoc vulgato disticho:

¶ Gignit præteritum perfectum tempora quinque,

Ram, ssem, rim, ro, sse, præsens tibi cetera gignit.

I A M assuescat puer coniugare quodcumque verum sibi oblatum, & incognitum, adiungendo tempora per formationis artem, hac enim methodo in formandis temporibus quoruncunque

IIB. I. DE FORMAT. VERBORVM.

quorūcūque verborum regularium in o exeuntium vti poterit : & sic haecenus de formatione actiuz vocis.

¶ De formatione passiuz vocis.

o
m
i
mus
tis
tote
s

Actiuz vocis mutatur in

or
r
tur
mur
mini
minor
ris vel re

¶ Sequuntur cautiones.

Q V A M V I S litera factiuz vocis mutatur in ris vel re passiuz vocis in secundis personis singularibus, tamen futurū indicatiui, in prima & secunda coniugationibus, praeterea mutat i, in e, vt amaberis, doceberis. Similiter secunda persona praesentis indicatiui in tertia coniugatione, vt legeris. Imperatiuus assumit re, & infinitiuus mutat re in ri. Tertia verò coniugatio, delet re, & mutat e, in i, pro formatione infinitiui, vt legi.

¶ De non formatis, sed suppletis.

A L I A autem tempora passiuz vocis non formantur, sed supplentur suis participijs praeteriti temporis, & duobus temporibus verbi sum, vt amatus sum vel fui, amatus erā, vel fueram, amatus essem vel fuisset, amatus sim vel fuerim, amatus ero, vel fuero, amatum esse, vel fuisse.

¶ De adiuto infinitiuo.

F V T V R V M infinitiui actiuz vocis suppletur suo primo supino, & hoc infinitiuo ire, aut potius iui participio futuri temporis in rus, & hoc infinitiuo esse, & in passiuā voce suppletur primo supino, & hoc infinitiuo iri, vt amatum iri.

N O T A participia in ens, vel in ans, desinentia, formantur ab imperfecto indicatiui hoc modo, amabam, bam in ns, & sic erit amans: docebam, bam in ns, & sic erit docēs. &c

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

GERVNDIA verò à genitiuo participij formantur, hunc in mo lum, hic, hæc, hoc amans, genitiuo amantis, tis terminalis in di, do, vel dam, & erit amandi, amando, amandum, & sic in reliquis.

¶ De formatis ab vltiori supino.

NOVE M formantur ab vltimo supino, videlicet tria verbalia, vnū in tor vel in sor, aliud in trix, tertium in io, vt amator, expulsoꝝ, amatrix, expultrix, amatio. Et quauis mutamus tor & sor, in trix, vt a natrix expultrix tamē à quatuor tantū verbalibus in sor, formamus verbalia in trix, nepe ab his expulsoꝝ, tonsoꝝ, defensor, & affessor. Duo verba, vnum meditatiue forme in rio, alterum frequentatiue forme, vt amatorio, amito: tamen formando amito, mutabis literam a, in i, correptam, & v, in o, vt amatum amito, mutatis vltima a, longa in i, breuem, & v, in o, erit amito, & ita in reliquis à prima coniugatione formatis. Duo participia, vnum præteriti perfecti & plusquamperfecti temporis in tus, sus, vel xus, vt amatus, læsus, flexus. Alterum futuri temporis in rus, vt amaturus. Duo nomina, vnum primæ declinationis in ra, vt lectura, alterum quartæ declinationis in vs, vt visus. Præterea ab hoc nouissimo supino varia formantur nomina desinentia in arius, orius, ius, & ilis, vt falsarius, notorius, expulsus, apertilis.

FINIS.

¶ **ISAGOGE, ID EST, INTRO-**
ductio ante orationum partes.

Grammaticæ partes quot sunt? Quatuor. Quænam illæ? litera, syllaba, dictio, & oratio. De literis est orthographia, hoc est, rectè pingendi ratio. De syllaba, prosodia. i. accentus siue voculatio. De dictione, etymologia. i. vera interpretatio, vt sunt dictionaria. De oratione, syntaxis, hoc est, constructio.

¶ Literarum diuisio.

LITERA quid est? est syllabæ membrum, aut dictionis pars minima. Quot sunt literæ apud Latinos? viginti duntaxat. eas profer quæso. curabitur. A, b, c, d, e, f, g, i, k, l, m,

n,

LIB. I. DE VSV PART. ORAT.

n, o, p, q, r, s, t, v, x. Quare omittis h, y, z, & 9? quia h, nō est litera, sed aspirationis nota y, & z, sunt literæ Græcæ: & et 9, sunt abbreviationes, seu lectionis compendia, vel sūt characteres plurium literarum: nam &, est duarum literarū nota, nempe e, & t, 9, est abbreviatio in principio dictionis sonans con, in fine dictionis supernè collocatum, sonās us. Ex his literis quot sunt vocales, & quot cōsonantes? quinque sunt vocales, a, e, i, o, u, & vna Græca y. Reliquæ quindecim, sunt consonantes. Ex consonantibus quot sunt mutæ & quot semivocales? nouem sunt mutæ, b, c, d, f, g, k, p, q, t: reliquæ sex sunt semivocales, l, m, n, r, s, & x. Ex his semivocalibus quot sunt veræ liquidæ? duæ, l, & r. Ex vocalibus quot migrant in naturam consonantium? duæ sanè i, & u, quando in cūlusuis dictionis principio ponūtur, & syllabatim legendo, cū sequente vocali coniunguntur, vt vedī, vidi, vici, Iupite, iuuo, Ianus, obijcio. Quot sunt duplices consonantes? x, & z, & frequenter i, locatum inter duas vocales dictionis simplicis figuræ, vt maior, peior, eius, cuius. Et aliqui idē censent de u, inter duo i, vt audiui: in his vero dictionibus, bijugus, & triuium, i est simplex consonans, quia sunt dictiones compositæ. Ex vocalibus quot sunt diphthongi? Quatuor. Quænam? au, eu, æ, œ. Quot pinguntur & proferuntur? duæ, au, & eu. Quot scribuntur & non proferuntur? duæ, æ, & œ, quæ nunc sonant e. Additur ei, vt omneis homineis qui sese studēt &c. Hactenus de literis

¶ De syllabis declaratio brevis.

SYLLABA quid est? literarum cōprehensio sub vnico accentu & spiritu vnico prolata. Attamen abusiue ex sola vocali syllaba fieri potest, vt δ. Syllabæ quot accidunt? tria præcipue, aut enim syllaba est longa, brevis, aut cōmunis. Syllaba longa quid? est vox syllabica quæ duo tempora in prolatione consumit, vt car, in dictione carmina. Syllaba brevis quid? est vox, vel harmonia, quæ vnicum sui prolationis tempus absūmit, vt mi, in præfata dictione carmina. Cōmunis seu media quid? est sonus vel vox quæ modo producitur, modo corripitur. Quoties enim quæritur quanta est syllaba, respondere poteris, est longa, brevis, aut cō-

Harmo-
nia i. cō-
positio
vel con-
census.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

munis. Cedo syllabam paradigma? curabitur, Ab, eb, ib, ob, ub. Bi, be, bi, bo ba. Ca, ce, ci, co, ca. Di, de, di, do, du. Hactenus de syllabis.

¶ De dictione.

DICTIO quid est? minima pars orationis, aliquid significans: ut no nen, prono nen, verbum, aduerbium, coniuñtio, prepositio & interiectio. Dictioni quot accidat multa, sed vnum potissimum, nēpē significatio. vnde dictionū significata petimus? ē matris præceptoribus, hoc est, dictionarijs. Quia res ita sese habet quādd omnis dictio in aliquam cadat orationis partem, de octo dictionū generibus, octo dialogi sequuntur: primus nominis, inde pronominis, deinde verbi, deinceps aduerbi, hinc participij, tandem coniuñtionis, postea prepositionis, demū interiectionis.

¶ De oratione.

ORATIO quid est? congrua dictionum ordinatio, cum sensu. Cedo exemplū? veritas odium parit. Orationi quot accidunt? quinque, cedo quæ? Genus, numerus, persona, casus, & regimen. Quid est genus? secundum priscianum est discretio masculini & femmini sexus, ut vir est masculini generis, vxor femmini. Quod reliquum est Donati suppedabit lectio: quæ tractat partes in dialogi formam, ut patet.

FINIS.

SEQUITVR liber secundus de vsu partium orationis, in quo continetur connexio dictionum ad rationē congruam statuendam, quam Greci syntaxim, nostri constructionem vocant: diu in hac parte grammatices puer detinendus est dum omnes formulas coniungendarum vocū cognouerit. sunt enim orationis grammaticæ formulæ septendecim, videlicet septem ex concordantijs grammaticis, septem ex regimine partium tres quæ non dependēt ex concordantijs neque ex regimine, ut sunt hæ formulæ, volo legere, eo lectum, difficilis intellectu, & similes etiam alie: ut enim sunt orationis partes octo, tanquā dialecticorum elemēta decem seu prædicamenta, ita septendecim orationis formulæ sunt, à quibus thema ipsum, hoc est oratio congrua dependet, ad quas tanquam ad archetypum

puer

LIB. II. DE VSV PART. ORAT.

puer confuzere debet. Nam vix vlla secundum gram nati-
cos orationis formula erit, quin ad vnā vel alteram ista-
rum septendecim reduci potest. hęc patent typo sequente.

¶ Dialogus orationis congruę

ORATIO quotuplex? triplex congrua, vera, & ornata.
vera enim ad dialecticos, ornata autem ad oratores, congrua
verò ad grammaticos spectat. Oratio congrua quid est? le-
biti dictionum connexio. Oratione congruę quot acci-
dunt? duo, concordantia, & regimen.

QVO T sunt concordantię grammaticales? Septē. quę?
Prima adiectiui & substantiui. Secunda suppositi & appo-
siti. Tertia relatiui & antecedentis. Quarta demonstratiui
& demonstrati. Quinta interrogatiui & responsiui. Sexta
partitiui & genitiui ab eo recti. Septima superlatiui & ge-
nitiui ab eo dependentis.

¶ De regimine.

REGIMEN quid est? Recta casuum in oratione con-
structio. Regimini quot acciunt? Vnum. Quod? Disposi-
tio casuum, secundum Latine loquentium auctoritatem.
Quotuplex est regimen? Duplex, actiuū & passiuum. Quid
est regimen actiuum? Dictio regens. Quid est regimen
passiuum? Dictio recta.

QVO T partes orationis regunt casus? Septem. Quę?
Nomen, pronomen, verbum, aduerbium, participium, præ-
positio, & interiectio. Quot harum partium exigunt casus
à fronte, & quot à tergo & quot vtrinq? Vna à fronte
regit casum, verbum nempe. quod etiam à tergo casus ex-
igit. Reliquę sex tantum pone se casus habent. At coniū-
ctio neque regit, neque regitur.

QVIBVS accidentibus connectuntur orationum par-
tes? Casu, genere, numero, & persona. Aut enim orationis
partes concordant, genere, numero, & casu, vt adiectiuum
cū suo substantiuo, & demonstratiuū cū suo demonstrato.
Aut numero, & persona: vt verbum cum nominatiuo, vel
vocatiuo. Aut genere, numero, & persona: vt relatiuum, cū
suo antecedente. Aut casu tantum: vt interrogatiuū cū suo
responsiuo. Aut genere tantū: vt partitiuū cū suo genitiuo,
& superlatiuus cum genitiuo ab eo recto, vt mox dicetur.

L.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

¶ Typus orationis congruæ.

Cōcordantia
Cōcordantiæ
septem.

- 1 Adiectiui & substantiui.
- 2 Appositi & suppositi.
- 3 Relatiui & antecedentis.
- 4 Demōstratiui & demōstrati.
- 5 Interrogatiui & responsiui.
- 6 Partitiui, & grī. ab eo recti.
- 7 Superlatiui & genitiui ab eo recti.

Oratio est
cōgrua duobus
modis

Regimine.
Regimen
in cōstru-
ctiue.

- 1 Nominis.
- 2 Pronominis.
- 3 Verbi.
- 4 Aduerbij.
- 5 Participij.
- 6 Præpositionis.
- 7 Interiectionis.

NOTA: aliquæ sunt orationes grammaticæ artis, quæ nō dependent ex concordantijs, neque ex regimine, vt sunt hæ orationes, præstat studere, eo auditum, difficilis intellectu, & sic istæ tres formulæ cum quatuordecim faciunt, septendecim fontes, vnde scatet omnis oratio congrua.

¶ Prima formula orationis Latinæ, de Adiecti-
uo & substantiuo.

quod ad
iectiuū
& substanti-
uū sint
eiusdem
casus, ra-
tio in pō-
ptu est,
nimirum
quia ab

O Mne adiectiuum nominale, pronominale, aut partici-
piale, concordat cum suo substantiuo, in casu, genere,
& numero.

E X E M P L A sunt hæc, præceptor assiduus, non vehemens, iuuentus nostra verecunda sit, & dicto audiens, mā-
cipium obsequiosum, cælum vndique rotundum. Hic af-
fuescat puer coniungere adiectiua cum suis substantiuis in
gradibus comparisonum.

¶ Secunda formula, de supposito, & apposito.

O M N E

LIB. II. DE CONCORD. GRAMMA.

O M N E appositum, id est, verbum personale, finiti modi, concordat cum suo supposito, id est, nominatiuo, vel vocatiuo, in numero & persona.

E X E M P L A arbitrio præceptoris fieri possunt sic: ego campos lustro animi gratia, tu venaris lepores, lepus dormit apertis oculis, nos sumus, vos onera terræ estis, illi sunt cruce digni.

¶ Tertia formula, de Relatiuo & Antecedente.

R elatiua pronominalia primitiue speciei, & hæc relatiua, qui, quæ, quod, concordant cum suis antecedentibus in tribus accidentibus grammaticalibus, genere, numero, & persona.

E X E M P L A sunt hæc, puer qui assidue ludit, is raro studet: quæ lasciuia ea improba est ancilla: quod est homo, illud est rationale animal.

¶ Quare relatiuum & antecedens non conueniunt in casu sicut in cæteris accidentibus grammaticalibus? Quia reguntur à diuersis dictionibus, diuersos etiam casus plerumque exigentibus: quod si regantur, simili modo, à dictionibus eiusdem naturæ, in eodem etiam casu ponentur. Exemplum ubi ponuntur in nominatiuo casu: vt, ira quæ tegitur nocet: malum consilium est, quod mutari non potest. De genitiuo: vt, studiosus pauperum, quorum misereor: hic meus commilito oblitus est lectionis, cuius ego recordor. De datiuo: vt, morigeror præceptoris, cui obuixe faueo. De accusatiuo: vt, mihi illum puerum dari cupio quem laus excitet, quem gloria iuuat, qui victus fleat, hic erit alendus ambitu, hunc mordebit obiurgatio, hunc honor excitabit, in hoc desidiâ nunquam verebor. De vocatiuo non datur, siquidem vocatiuo relatiua caret. De ablatiuo: vt, spoliabo te pecunia, qua plus satis abundas: leuabo te hoc onere quo premeris. Alia omnia relatiua licet præcedentia reserant, subsequentis substantiui casum, genus & numerum sequuntur. Exempla sunt hæc: suus cuique est error: talis est ciuitas, quales sunt principum mores. ¶ Annota. Qui quæ, quod, extra orationem sunt incertæ personæ: in oratione verò sunt illius personæ, cuius est antecedens: & sic modo primæ, vt ego sum qui sum: modo Secundæ, vt pater

eisdem dictionibus reguntur.

Quæ sint ista relatiua videre licet superius in partibus vulgaribus.

Quas factas ex pietas costructa auctu
Vnde nunc ferretur deus fuit more superu
Ejusque spiritus fuit & nobis Martine
Eratque fuit fuit & nobis Martine
Vndeque nunc fuit & nobis Martine
Vndeque nunc fuit & nobis Martine

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

noster qui es in cœlis: modo Tertiæ, exempla patent.

Quarta formula demonstratiui & demonstrati. 1

Pronomen demonstratiuum concordat cum suo demonstrato, in casu, genere, & numero, vt adiectiuum cū suo substantiuo: nam nihil aliud est demonstratiuum & demonstratum, quàm adiectiuum & substantiuum.

E X E M P L A esse possunt, ego gigas Goliath, tu nanulus & pusio: ille piger asellus, hic pes virilis, hæc manus candida, hoc meū lepidum caput, ille absternius, illa incantatrix, illud brutū animal, hic meus liber, tua papyrus. noster præceptor.

Quinta formula, Interrogatiui & responsiui.

Interrogatiuum nominale quadrat cum suo responsiuo in casu tantum, & proprietate sermonis. Interrogandi & respondendi formulæ sunt hæc: Quis es tu? responde, amicus, familiaris, aduena, peregrinus, alienigena. Qui vocare amice? Latine Hercules, Græcè Heracles. Quod est tibi nomen? Alexāder. Qualis es? haud improbus, minime flagitiosus. Quantus es? brevis statura. Quotus es? primus, ac quādoque nouissimus. Cuius es maxime quæro? Dei, & regni, Cæsaris. Quot in crumena gestas denariolos? vnicum, duos, tres, aut quatuor &c. Quot annos natus es? octodecim. Quotum ætatis tuæ annum agis? decimumoctauū. Quoto consanguinitatis gradu illi coniunctus es? tertio, quarto, quinto. Cui dedisti? Petro. Quem authorem prælegit tibi præceptor? Terentium, virgilium. A quo cœpisti librum? ab adolescentulo, Cuias es? Scotus, vestras, Gallus, Christianus. Annota: Cuius à Quis responsum genitiui requirit, præsertim quum per nomina substantiua respondetur. Sin per pronomina possessiua, respondebitur in nominatiuo. Cuius, a, um, conuenit cum suo substantiuo in genere, numero & casu, & responsum genitiui, nominis substantiui requirit: exempla sint hæc, Cuius est liber? Petri. Cuium pecus? Melibœi:

De quatuor locorum interrogatiuis aduerbialibus, Vnde,

Vbi, Quo, & Qua, distichon: triuiale est hoc:

Vnde, vbi, quo, vel qua, loca quærunt quatuor ista.

Quo petit ad: sed qua, per: vbi, in: sic vnde petit de:

A D

L I B. II. D E C O N S T R U C T. N O M I N.

AD quaestionem per unde, tribus modis respondere poteris, si res ipsa postulet. Primò per aduerbia peculiaris sic, Unde nobis prodixit? hinc, istinc, illinc, id est, ex hoc loco, ex isto loco, ex illo loco. Secundo modo per propria nomina loci minoris, & hoc in ablatiuo sine praepositione, ut, Unde venis? Roma. Tercio modo per appellatiua vel etiam propria nomina locorum maiorum, & hoc subsidio praepositionum harum, de, è, vel ex: ut, Unde ad nos venis? de templo, de sphæristerio.

¶ Vbi est preceptor? Romæ, Edinburgi. In genitiuo nominis primæ aut secundæ declinationis singularis numeri: Vbi militasti? Carthagine. In ablatiuo nominis tertie declinationis singularis numeri: Vbi fecisti prima literarum tyrocinia? Abirdonijs. In ablatiuo nominis pluralis numeri cuiuscunque declinationis. Secundo per nomina appellatiua intercedente praepositione, vel per propria nomina maiorum locorum, ut frequens in lusiis, rarus in scholis, in Italia, Scotia. Tercio per aduerbia ut, Tu si hic sis aliter sentias. Et caue, licet ista quatuor, intus, foris, sint aduerbia loci, ne illorum cognatio te decipiat: nam priora duo sunt aduerbia in loco, sicut posteriora ad locum: itaque dices, preceptor est intus, foris, iuit intrò, foras. Quo se contulit ludimagister? huc istuc, illuc. Carthaginem, Romam, Parisios, ad emporium literarum. Qua venit? hac, istac, illac. Qua itur ad orcum? Sodoma, Gomorha, in ablatiuo. Et aduerte, licet appellatiuis solet addi praepositio: per quædam tamen nomina appellatiua non aliter respondebis, quàm ut sequitur. Vbi iacuiisti? humi. Vbi educatus es? ruri vel rure. Vbi tibi cum illo intercessit familiaritas? militiæ, belli, domi, domi meæ, tuæ, suæ, nostræ & vestræ. Unde surgis? hemo. Unde venis? rure: caue dixeris ruri in datiuo. Quo iuit? rus. Reliqua quæ huc videntur pertinere, puerorum paedagogis relinquimus, ne prolixior æquo sit typographia.

¶ Sexta formula orationis Latinæ.

P A R T I T I V V M nomen cum genitiuo ab eo dependente concordat genere tantum. Exempla sunt hæc, vnus commilitonum, vna puellarum speciosa, vnum quatuor

Quo.

Qua.

Quæ di-

ctiones

capiuntur

partitiue

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Patet
hoc car-
mine vul-
gari: Sig-
na, Gra-
dus, Nu-
merus,
Neutrū,
Prono-
men, &
Aduer.

elementorum, nemo mortalium ex omni parte beatus, nulla foeminarum casta, omni mancipiorum vir dignior, nobilium decimus, sapientum octauus. Partitium est adiectiuū nominale vel pronominale regens genitium, ad se trahentem quippiam multitudinis cui iungitur, ut vnus Apostolorum, id est ex, vel de numero Apostolorum. Scitu dignum existimo cognoscere, quot modis partitium nomen non conuenit genere cum genitio ab eo recto. Primò, non tenet in genitio huius nominis *Res* nec in collectiuis, nec in aliquibus heteroclitis, vix etiam in æquiuocis, hoc est, in nominibus variae significationis, ut vna sabbatorum. Exempla sunt hæc, primus rerum, doctissimus plebis, cœlorum citissimum est luna.

¶ Septima formula orationis Latinae.

O M N I S superlatius pone se regens genitium plurale nominis non collectiui, concordat cum illo genere tantū. Exempla sunt hæc, præstantissimus Philosophorum Socrates, purissima mulierum diua Maria, sordidissimum animalium. Superlatius regens genitium capitur partitiue, ideo coincidit cum formula superiori. Attamen superlatius inter substantia diuersorum generum potest alterutri in genere conformari, nisi genitius sit nominis collectiui heteroclitici, æquiuoci, aut huius nominis *Res*: sic enim superlatius conueniet cum præcedente Exemplum superlatiui inter substantia diuersorum generum erit tale, rosa fragrantissimus, vel fragrantissima florum. Superlatius inter plura substantia poni potest, comparatiue partitiue tentus inter substantia duas tantum res significantia, ut digitorum medius est longissimus. De comparatiuo sic maior pars Carthaginensium meliorem vicit.

¶ De regimine septem partium orationis.

prolixum sanè & admodum difficile est pueris, omnium dictionum naturas ex authoribus ipsis eruere. Selegi ergo qua maxima breuitate & facilitate potui isagogico more epitomen de septem partium orationis regimine.

Dialogus formulae primæ de regimine nominis: & primo de genitio, post substantia & adiectia.

QVOS

LIR. II. DE REGIMINE NOMINVM

QVOS & quot casus possunt nomina substantiua vel adiectiua pone se regere? Quatuor: genitiuum, datiuum, accusatiuum, & ablatiuum. Exemplum substantiui regentis genitiuum, vt crescit amor nummi,

De regimine nominum.

QUANDO regunt substantiua genitiuum? Quum uideris in eadem oratione bina substantiua, diuersa significantia, nulla interposita conjunctione, sic tamen ut alterum explanet alterum: tum explanans erit casus genitiui, vt homo pacis,

De substantiuis regentibus genitiuum.

QVVR dixisti, diuersa significantia? Nam substantiua idem significantia, & de eadem re intellecta in eodem ponuntur casu, vt magister IOANNES VAUS, è Britannia oriundus insula extat. Quid si interponeretur conjunctio? Tum alterum genitiui non esset casus, vt homo & pater pater & filius. ¶ Dixisti, etiam si alterutrum declararet alterum.

Hoc dixi propter tales orationes, Dum ætus, metus, migister prohibebant: in hoc exemplo neutrum declarat alterum.

QVÆ adiectiua adseiscunt genitiuum? Primum nomina adiectiua verbalia & participialia nominaliter & actiue cetera atque orta à verbis transitivis, vt rerum cupidus, amans vini, spirans minarum, disciplina capax, alieni abstinens, sui profusus, studiosus mei, tui, sui, nostri, vestri.

De adiectiuis regentibus genitiuum.

SECVNDUM adiectiua partitiue tenta: vt, nullus istorum perpetravit illud mali, quid hoc rei est? fuisti primus, iam nouissimus omnium.

TERTIUM adiectiua significantia plenitudinem, vacuitatem, rerum affluentiam aut egestatem, regunt genitiuum, vel si maxis ablatiuum: vt, plenus sancti spiritus, vel sancto spiritu: stultorum plena sunt omnia, vacua crumena pecuniarum, vel pecuniarum, nescis quam diues niuei pecoris quam lactis abundans, rerum inops, pauper, criminis insonus reus mortis damnatus repetundarum. Ab hac lege remouentur participia in tus, & dys passiuè tenta nam amatus vel amandus vini, exoticum est, & solæcum committit qui sic loqui prætendit.

ATTAMEN refertus nomen, regit genitiuum, vt refertum mare prædonum. Participium uero ablatiuum, vt tu es Baccho bene factus. Hactenus de genitiuo.

ADIMENTORVM GRAMMATICÆ

De datiuo casu, post substantia & adiectiua, virtute verbi substantiui Sum: Quæstio secunda primæ formulæ.

De sub-
stantiuo
nomine
regente
datiuum
casum.

E X E M P L V M substantiui regentis datiuū, vt, literæ non sunt nobis curæ, sunt nobis mitia poma. Quo subli-lio admittunt substantia post se datiuam? virtute natus veroi substantiui, Sum.

De adie-
ctiuo re-
gente da-
tiuum
casum.

Q V Æ adiectiua regunt datiuum? Primo adiectiua fauo-
ris, damni, aut vtilitatis, & contraria his: vt. gratus omni-
bus, aduersus nemini, difficilis nulli, inutilis sibi, molestus
omnibus, grauis, formidabilis, nocivus, terribilis hosti, ami-
bilis, placidus iucundus amicis. Secundo, adiectiua quæ respe-
ctiue se habent ad aliud, vel adiectiua proximitatis, & contra-
ria his, vt amicus naturæ focus, alienus, contrarius opinioni,
vicinus, proximus ille Deo qui scit ratione tacere, si niti-
quàm similis turpissima belua nobis, par, communis. Similis
etiam & dissimilis exigunt genitiuum, vt: quàm sui si niti-
est hic? Tertio, nomina adiectiua verbalia in bilis vel dus,
nonnulla in osus passiuè tenta, à verbis transitiuis orta, vt,
colendus nobis est pura mente deus, id est, dignus coli:
amabilis, id est, aptus amari: auaro pauper est odiosus: alie-
na virtus est formidolosa regibus.

De sub-
stantiuo
regente
Accusa-
tiuum,
&c.

De accusatio post substantia & adiectiua improprie, &
virtute gerundij. Quæstio tertia primæ formulæ.

E X E M P L V M substantiui regentis accusatiuum. Vt,
quid tibi: actio hanc. Quando & quæ substantia regunt
accusatiuum? Nulla hoc seculo: quoniam olim verbalia
in io pro gerundijs posita antiquitus pone se accusatiuum
habebant, nunc verò nulla est talis loquendi forma in regi-
mine substantiuorum: Nam quæ quondam, Plauto præse-
tim, & alijs veteribus peculiaris fuerat, nostro æuo abiit in
desuetudinem.

De adie-
ctiuis re-
gentibus
accusati-
uum.

Q V Æ NAM adiectiua regunt accusatiuum? Nulla pla-
nè Latiuorum consuetudine: nam quum dico, nuda gen-
mulier, alba faciem, gnarus causas, nostras vel vestras ge-
tè, est sanè loquendi formula Græcorū, nō Romanorū, quæ

Grammaticæ

LIB. II. DE CONSTR. PRONOMIN.

Grammatici synecdochen vocitant, id est, comprehensio-
nem. Attamen mensura quantitatis in accusatiuo vel in ab-
latiui, post adiectiua construi potest, & ab adiectiuis regi,
vt, hic liber est crassus tres digitos, vel tribus digitis: hoc
lignum est longius illo tres pedes, vel tribus pedibus. Ha-
stenus de accusatiuo.

De ablatiui post substantiua, & adiectiua, virtute ad-
iectiui vel participij subintellecti. Quæstio quarta primæ
formulæ.

C E D O formulam substantiui regentis ablatiuum? Cura-
bitur: tale tibi exemplum erit, Sis Theophilus nomine &
re, hoc est, amator dei. Aliud exemplum: vir magna virtu-
te, subauditur ornatus, vel præditus. Aliud sic: puella vul-
tu modesto. Hæc oratiuncula quatuor diuersis modis Lati-
nè dici potest, sic, puella vultus modesti, puella modesta
vultu, puella modesto vultu, & synecdochicòs sic, puella
modesta vultum.

¶ Annotatio.

A N N O T A, hoc nomen opus, substantiuum indeclina-
bile, regit post se ablatiuum sine præpositione, vt nō opus
est verbis, nec litibus inter amicos: etiam post ablatiuum
habere potest datiuum, vt opus est mihi tuo consilio.

D I V E R S A adiectiua regunt ablatiuum: Primò compa-
ratiui gradus nomina. Secundò adiectiua significantia ple-
nitudinem, egestatem, & opposita his. Tertiò, hæc duo ad-
iectiua dignus & indignus, vt dignus honore, dignus cruce,
dicitur etiam indignus auis, & aliquando indignus auorū.
Quartò, actionis modus regitur in ablatiui, vt clarus no-
bilitate, contentus paucis, fessus cursu, lassus cura, orbus
parentibus, sum utroque parente orbatus, primus ordine,
speciosus forma. Hastenus de syntaxi nominis.

De adie-
ctiuis re-
gentibus
ablatiuū

Dialogus secundæ formulæ de pronominum regimine.

Q V O S & quot casus possunt pronomina à tergo regere?
Quatuor, sicuti nomina, pro quibus aliquando ponuntur.

M.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

Exemplum genitiui? Vt, ego illorum, illa puellarum, eos iuuenum qui verecundi sunt laudamus, ego meorum omnium solus sum meus, hoc noctris, illud mali. Exemplum datiu? Vt, amolimini, nam vos mih impedimento estis: hic mihi meccenas, pater iste, ille frater. Exemplum accusatiui? Coincidit cum adiectiuis, vt vestras gentē. De ablatiuo exemplum? Vt, illa vultu placido, adeo modelto, adeo venusto, vt nihil supra,

Cautio.

A N N O T A B I S: hæc pronomina Nostri & Vestri genitiui plurales iunguntur verbis, vt, recordare nostri, memorabor vestri: at Nostrum & Vestrum genitiui etiam plurales iunguntur adiectiuis & numeralibus, vt quisquis nostrum, alter vestrum, vnus nostrum. Hactenus de secunda formula, hoc est syntaxi pronominis.

¶ Tertia formula de verborum regimine, præmissa eorundem breui quadam diuisione.

Verba
persona
lia & im
persona
lia.

V E R B O R V M aliud personale, aliud impersonale. Personalia habent distinctas personas, vt amo, amas, amat. Impersonalia verò non, vt decet, amatur. Impersonalia in t, desinentia sunt actiuæ vocis, in tur verò passiuæ vocis.

¶ Alia diuisio verborum.

V E R B O R V M aliud substantiuum, aliud adiectiuum: hoc verbum Sum propriè est substantiuum, cætera omnia adiectiua dici possunt.

¶ Alia diuisio personalium.

V E R B O R V M personalium aliud actiuum, aliud passiuum, aliud neutrum significatione, deponentia & communia eò reducuntur.

¶ Alia diuisio personalium.

V E R B O R V M aliud transitiuum, aliud absolutum. Dicitur autem illud verbum Transitiuum, cuius operatio abundè extra ipsum proficiscitur, & post se regit aliquem obliquum. Dicitur Absolutum verbum, quia operatio quâ significat manet in persona operantis, nec abundè extra ipsum egreditur, & nullum planè casum post se regit, quâuis copulare possit consimiles casus, vt sedeo tristis.

Alia

LIB. II. DE REGIMINE VERBORUM

¶ Alia neutrorum diuisio.

NEVTRO RVM Alia neutropassiuæ, vt audeo, cum soleo, fio, cum gaudeo, fido: quæ cum in o desinant, passiuorum tamen præterita gerunt. Alia neutra passiuæ, vt. exulo, vapulo, vaneō, fio, pendeo, nubo, liceo, quæ quum in o desinant, passiuam tamen habent significationem. Alia neutri passiuæ quæ in or desinunt, & præterita actiuorum habent, vt mereor, reuertor, operior, liceor, lauro, paciscor, absterzor, abstringor.

¶ De regimine verborum personalium à fronte & à tergo.

QVOS & quot casus possunt verba regere? Omnia genera casuum. Exemplum nominatiui vel vocatiui à fronte in secunda concordantia patet, tamen canon generalis est hic.

OMNE verbum personale finiti modi antecedit nominatiuus vel vocatiuus. Dixi personale, propter impersonalia quæ semper sine casu ponuntur à fronte, licet passiuæ vocis impersonalia nonnulla, generalitatis restringendæ gratia ablatiuum admittant, virtute præpositionis, vt à me amatur, id est, ego amo.

DIXI, finiti modi, nam in modis infinitis personalia habent accusatiuum pro supposito improprio, vt gaudeo patrem rectè valere, vellem diu viuere: qui accusatiuus semper exprimitur, quando ignoratur, id est, quando non est accusatiuus suppositi verbi finiti modi. Præterea non ponitur infinitiuus in oratione sine finito expresso aut subaudito.

QVOS casus à tergo regunt verba? Actiua verba semper habent accusatiuum præter alios casus, vt amo & colo deum opt. max. Passiua vero officio præpositionis à vel ab semper regunt ablatiuum, præter alios, vt amor à deo omnipotentissimo.

QVÆNAM verba nominatiuum pone se admittunt? Omnia verborum genera, sed præsertim Substantiua, Vocatiua, & eorum vim habentia. De actiuis exempla profer: Vt, dixi hoc imprudens, feci coactus, audiui hoc puer. De passiuis exempla. Vt, nummus videtur adulterinus, Paulus

M. 2.

Infinitiuorum à parte præcedente proprius casus est accusatiuus. Accusatiuus, proprius & peculiaris casus actiuorum Ablatiuus passiuorum.

RVDIMENOTRVM GRAMMATICES

habetur eximius. De neutris. Vt, vale felix, viuite felices, in
glorius viuit qui sine laude viuit, dormit securus, bibo ie-
iunus, eo cubitum inccenatus. Da exemplum deponenta-
lium. Vt, homo nascitur nudus, morior diues. De verbis
communibus exemplum. Vt, osculabar olim iuuenis, cri-
minor innocens. Quinque vocatiua verba sunt hæc, No-
minor, Appellor. Nuncupor, Vocor, & Dicor.

Genitiuus post verbum.

QVÆNAM verba actiua regunt genitiuum supra accu-
satiuum? Primò verba plenitudinem significantia genitiuū
vel ablatiuum regunt: vt, impleui domum tritici vel triti-
co. Secundo verba ad memoriam vel obliuionem spectan-
tia: vnde monostichon.

Dic obliuiscor, memini, recolo, atque recordor.

TERTIO verba accusandi, damnandi, absoluendi, &
consimilia, genitiuum adsciscunt: vt, accusatus vel accer-
sus est capitis, admonuit me errati, arguit te mendacij, ap-
pellatus veneficij, commonuit te promissi, commonefecit
debiti. damnauit peculatus, detulit fratrem læsæ maiesta-
tis, egit mecum iniuriarum, egit reum periurij, infamas in-
scitiæ, insimulas herum avaritiæ, incusas negligentia, notas
Agere reum, est accusare libidinis, postulatus est repetundarum, suggillas parsimo-
niæ, taxas ambitionis vel perfidiæ. Elegans dicendi phrasis
est hæc, expostulauit mecum de non missis ad se literis.

Quartò verba vendēdi cuiuscunque generis verbi fuerint,
regunt hos genitiuos, tanti, quanti, pluris, & minoris, quum
substantiuè ponuntur, vt addico, cōduco, consto, distraho,
æstimo, emo, inscribo, loco, liceor, mereor, cōmercior, pro-
sto, redimo, venundo, tanti, quanti, pluris, minoris. Si tamē
hæc nomina adiectiuè ponantur, id est, si habeant substan-
tium adiunctum, debent poni in ablatiuo: vt, emi tanto
pretio. **Quintò**, octo verba impersonalia, pœnitet, tædet,
miseret, piget, pudet, depudet, distædet, & miserescit: vt,
miseret me tui, piget laboris, multos vitæ tædet, non te pu-
det vanitatis, nostri nosmet pœnitet, &c.

QVÆ passiuæ regunt genitiuum? Verba æstimandi, vt
parui ducitur probitas, plurimi fit pecunia, maximi vel ni-
hili

LIB. II. DE REGIMINE VERBORVM

hili penditur nobilitas, nihili habentur literæ.

QVÆ neutra gaudent genitiuo? Primò Sum genitium postulat, quoties significat possessionē, vt vestis est patris. Secundò hæc tria impersonalia, est, interest, & refert, regūt omnem genitium, præter genitios pronominum primitiuorum, mei, tui, sui, nostri, & vestri: loco quorum interest & refert, expetunt ablatiuos, mea, tua, sua, nostra, & vestra: vltra quos ablatiuos addi solent hi genitiui, Vnius, Solius, & similes: vt, non tam sui vnus quàm nostra omnium interest. Est vero nominatiuos meum, tuum, suum, nostrū, & vestrum postulat. Exempla sunt hæc: regum est tueri leges, præceptoris est in discipulos delinquentes animaduertere, non tam interest regis quam reip. non tua solius, sed omnium refert. Præterea verba æstimandi exigunt genitium: vt, nihili, flocci, pili, assis, teruncij non facio, æqui bonique consulo, id est, in bonam accipio partem. Tertiò verba significantia aliquid fieri in loco: admittunt genitios aduerbiales: vt, iacet humi, domi belli que simul viximus, studuit Bononiæ, vixit Romæ.

DE deponentalibus & communibus sparsim abundè dictum est: vt, misereor tui, obliuiscor, recordor tui, mereor, liceor tanti.

Et hæc de genitiuo satis.

¶ **D**atiuus post verba.

QVODVIS verbum acquisitiuè positum exigit datiuū. Primò actiua, vt do tibi hoc dono, indixit bellum vitijs, intulit repudium Musis, renunciauit mihi amicitia, id est, denunciauit mihi inimicitiam, hodie dabitur copia relaxandi animos, nam aduena quidam condixit præceptoris prandium, id est, promisit se venturum ad prandium: ostēdit nobis misericordiam dominus. Secundò passiua, vt hoc dabitur tibi vitio vel laudi, aut honori, vertitur tibi probro. Tertiò neutra, vt vigilantibus & non dormientibus iura subueniunt, non potes mihi commodare neque incommodare, si me ames fac huic homini mea causa commodaueris, quis suppeditat tibi necessaria? Quartò, hæc verba depo-

Ille verba accu-
sariuè
ponuntur
quæ cō-
modum
aut incō-
mododū
illi per-
sonæ de-
signant,
quæ per
datiuum
ab eis re-
ctum sig-
nificatur

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

mentalia, ancillor, auxilior, assentior, bládior, adulator, astipulor, opitulor, obsequor, patrocinator, morigeror. Quintò cõmunia, vt largior. Exempli de libello constructionis octo partium Erasmi colligenda relinquimus.

¶ Tetrastichon neutrorum regentium Datium.

Respon
deo.
hic vir
bonus
est si mo
res palli-
o respõ-
deant.

Obuio, parco, placet, respondeo, seruiro, nocet,

Sufficit, apponit, fauet, addimus ista datiuis:

Conuenit atque euenit, placet, accidit, adde datiuis:

Et libet, atque licet, liquet, vacat additur istis.

S E X T O, hæc quindecim impersonalia, accidit, cõducit, constat, contingit, cõuenit, euenit, expedit, libet, liquet, placet, præstat, restat, sufficit, suppetit, vacat: cum istis tribus, beneficit, malefit, satisficit, quæ tria à fronte habent ablatiuum cum præpositione à vel ab: à tergo verò datiuum: vt, à me beneficit amicis, à quibus satisficit mihi. Exempli præceptorum arbitrio relinquimus. Septimò hoc verbum Sũ, & eius composita datiuos regunt: vt, hæc res mihi erit cordi: vnica mihi veltis est, eaque detrita, & sordida: his rebus non modo interfuit, sed & præfuit. Absum tamen regit ablatiuum.

¶ Accusatiuus post verba.

Sic etiã
eorũ cõ
posita, vt
dedoce-
bo te i-
stos inde
centes
mores.

P R I M O actiua verba exigunt accusatiuum patientem, vt cole deum, honora parentes. Quædam geminos admittunt accusatiuum, vt postulo, posco, peto, doceo, rogo, flagito, celo: veluti, doceo te literas. De actiuis myriades exemplorum dant authores.

P A S S I V A improprie tribus modis regunt accusatiuũ. Primò, resoluendo verbum passiuum in proprium gerundium, & addendo aliud verbum: vt, capræ pascuntur syluas, id est, pascendo rodunt syluas. Secundò, figuratè, vt frangor furas, vel brachia. Tertiò, quando actiuum verbum regit geminos accusatiuos, tunc passiuum eius regit alterum eorum: vt, doceor à te grammaticam, induor togam.

N E V T R A

LIB. II. DE REGIMINE. VERBORVM

NEVTRA etiam improprie regunt accusatiuum. Primò figuratè, vt doleo caput. Secundò per subsidium alterius verbi, vt Corydon ardebat Alexim, id est, ardens amabat. Tertiò, per mutationem accusatiui in aduerbium, vt viuit Bacchanalia, id est, Bacchanaliter. Quartò, per prepositionem intellectam, vt, lues pœnas, id est, propter pœnas, non ibis inficias. Quintò, verba neutra regunt accusatiuum cognatæ significationis, vt viuo vitam ærumnosam, id est, laboribus ac miserijs afflictam, curro cursum. Sextò, neutra regunt spacium temporis & loci in accusatiuo. De tempore, vt vixi centum annos, hîc totum desedi diē, iam seculum te opprimur. De spacio loci, vt, iam mille passus præcesserant: hæc vrbs distat à Ponto sesquimiliarium. Et aduerte, huiusmodi neutra regunt spacium temporis aut loci etiam in ablatiuo.

DE NIQVE hæc septem impersonalia, decet, dedecet, delectat, iuuat, lædit, offendit, & oportet, accusatiuum exigunt: vt, literæ iuuant me, at te delectant nugæ, ista scurrilitas non decet mimum, nedum scholasticum: politè scribere cupientem oportet subinde reformare calamum. Similiter & hæc octo impersonalia, vt tædet, piget, pudet, pœnitet, miseret, depudet, distædet, miserescit me tui, accusatiuum cum genitiuo regunt. Aut aliquando loco genitiui habent infinitiuum, vt tædet me vitæ, vel viuere, pœnitet peccati vel peccasse.

DEPONENTALIA & communia sub actiuis passiuis aut neutris continentur. Hactenus de accusatiuo.

¶ Ablatiuus post verba.

QVÆVIS verba post se exigunt ablatiuū. Primò actiua vt effecit me iniuria, dāno, honore: tuis me fallis technis, refellis argumētis, cōciliauit humanitate multos, stimulas aculeis me meritis, superas me beneficijs, obsequijs honoras. Secundò, passiuia regunt ablatiuū, vt obruor lapidibus, priua beris officio, magistratu. Tertiò verba neutra, vt, concordia res parua crescunt, discordia maximæ delabuntur. Quartò deponentalia, vt prosequor te odio, amore, beneuolētia,

Aduertat puer ex istis verbis quædam frequentius personaliter capi.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

vescor pane, fruor deo, fungor munere, vtor vase. Quinto communia, vt te brachijs amplector, ore te osculor. Peculiarior verba regentia ablatiuum sunt his tribus carminibus contenta:

Vescitur & fruitur, caret, vtitur, atque potitur,

Hæc ablatiuos transitione regunt.

Indiget & gaudet & fungitur addere debes.

P R Æ T E R E A verba implendi, onerandi, & his opposita gaudent ablatiuo: vt, satio, saturo, expleo te fabulis: ingurgitas, oneras stomachum cibo: obruit, sepeliuit se vino: hoc te fasce, vel onere leuabo: nudauit, exuit, spoliauit me bonis omnibus.

¶ Septem vel octo modis dictiones in ablatiuo ponuntur. **D I C T I O** significans instrumentum, quo fit operatio, potest regi ab omni genere verbi: vt, scitè pingis calamo, cædit me pugno, baculo, virga, loro: petijt me cultro: tuo te iugulo gladio: prius a sellis lyra canere discet, quàm ille literas. Item dictio significans causam efficientem, vt caleo igne, ægroto crapula. Item actionis modus, vt, feci studio & industria, dedita opera, vicit tali stratagemate, exultat leuitate puer, grauitate senectus: Militet æternis Scotorum pompa triumphis. Item materia ex qua fit opus aliquod, vt struxit lapidibus, lignis, & tegulis domum. Item locus & tempus, vt, habeo præceptorem loco parentis, habet me vice filij, veni tempore, omnium quod est primum. At si quæstio fuerit per Quando, respondetur in ablatiuo. Si verò sit quæstio per Quandiu, responde in accusatiuo vel in ablatiuo. Item emptionis pretium ponitur in ablatiuo, vt, emi vel mercatus sum librum aureo solari. Exceptis his genitiuis, tanti, quanti, pluris, & minoris, quando substantiue ponuntur, vt dictum est: vt si quærat quispiam, Quanti emisti? respondebitur, tanti vel tanto precio: & non tanto vel tanti precij. Additur etiam quibuscumque verbis ablatiuus absolute sumptus, hoc est sui iuris, & sine rectore positus, vt te duce vela damus, me viuo non egebis. Ad hoc tria requiruntur, vt ablatiuus absolute ponatur. Primum **Nomen**

LIB. II. DE REGIMINE VERBORVM.

nomen substantiuum, vel pronomen adiectiuum ablatiu casus. Secundò, participium expressè positum vel subauditum in ablatiuo. Terriò, quòd à nulla dictione regatur ablatiuus: vt, Philotheo præceptore, & Theophilo discipulo felix literularum erit successus: te arbitro & iudice non metuam.

¶ Sit tale exemplum eorum, quæ dicta sunt de verbis.

DE DIT mihi vestē pignori, te præsentē, propria manu sesquiundecima. In hoc exēplo, Vestē, additur verbo transitiuo: Mihi, verbo acquisitiuo: Pignore, est datiuus resolutus per ad vel in pignus: Manu, est ablatiuus instrumentalis, &c. De ablatiuo satis.

SUPER SVNT de impersonalibus actiuæ vocis quinque, incipit, desinit, potest, debet, solet, quæ construuntur cum infinitiuo à fronte & à tergo: vt, incumbere literis incipit placere mihi, discere præstantiores literas debet inter esse tua. Et sic sunt numero impersonalia actiuæ vocis. 43.

¶ Sequitur de impersonalibus passiuæ vocis breue colloquium.

QVOT sunt impersonalia passiuæ vocis? Non sunt certo numero cōprehensa: formari enim possunt ab omnis verbi in o tertia persona singulari, addendo vr: vt amat, amatur: stat, statur: exceptis neutris passiuis istis, exulo, vapulo, væneo, fio, nubo, pendeo, liceo: item istis anomalis, volo, nolo, malo, & rarò à fronte casus admittunt præter ablatiuum interposita præpositione, a vel ab, restringendæ generalitatis gratia. Quales à tergo casus habent? Tales quales verba à quibus formantur: nam quemadmodum dico, seruiò tibi: sic eodem sensu dico, à me seruitur tibi: eo ad tēplum, à me itur ad templum. Attamen nullatenus dicere ausim, à me amatur Socratem: quāuis rectè dico, amo Socratem. Item nullo alio modo cōstruuntur verba impersonalia actiuæ vel passiuæ vocis in infinitiuo, quam in finito. Nam vt in modo finito dico, à me amatur, ita in infinitiuo, à me amari volo, id est, ego volo amare. Et sicut digo.

Accusatiuus nūquā impersonalibus verbis iungitur à tergo.

N.

AVDIMENTOTRVM GRAMMATICES.

co, gaudeo quodd mihi acciderit incumbere cultioribus literis, ita dico elegantius, mihi accidisse studere cultioribus literis plurimum gaudeo. De impersonalibus latis.

¶ Sequitur de infinitiuo Esse.

ESSE copulat consimiles Nominatiuos: vt, volens esse disertus est eruditione dignus.

GENITIVOS, vt, volenti esse probi misereor.

DATIVOS, vt cupienti esse docto laueo.

ACCVSATIVOS, vt, desiderantem esse eruditum adiuvoo.

DE Vocatiuo exempli nulla assignari possunt nam præcedente vocatiuo sequitur nominatiuus: vt, & adolescens volens esse eruditus laudaberis.

DE Ablatiuo sic: à cupiente esse perito rara, aut nulla fit intermissio studij. Ita sequentia sunt authorum placita; non licet Athenis esse probos, non vacat esse ægrotus, non vacat esse ægroto, non vacat esse ægroto. Grammatici etiam ponunt esse inter consimiles casus expressos: vt, nō vacat me esse ægroto; nam casus sequens infinitiuum esse conuenit, vt diximus, cum proximo nomine præcedente: vt, illi licet esse probo, illum licet esse probum.

¶ De duobus infinitiuis constructio.

QVVM bina in eadem oratione veniunt verba, absque coniunctione, si primum illorum non significet motum aliquem ad locum, secundum in infinitiuo ponetur: vt, placet deambulare, lustrare, lustrare, & in campis cursitare animi gratia. At vero primo motum significante, alterum tum migrat in prius supinum, aut in gerundium in dum, præposita præpositione ad: vt, yado auditum rem diuinam, vel ad audiendum: mittimus scitatum oracula. Item adiectiua quedam iunguntur huiusmodi Supino: vt, admissi spectatum. Alia etiam adiectiua postulant infinitiuum pone se, vt, dignus habere opes, dignus honorari, cæcus in vitium

LIB. II. DE REGIMINE ALIARVM PAR. ORA.

vitium flecti, id est, mollis vt cæra ad flectendum, amara relinquere pernix, id est velox.

¶ De Gerundijs instructio.

GERUNDIA in di ante se habent hæc nomina, gratia, causa, prætextu, occasione, titulo, ocium, facultas, licentia, ars, & similia: vt, fac mihi copiam inspiciendi librum, fac copiam conueniendi præceptorem: nam huc me cõtuli literas adipiscendi gratia: si tui visendi copia non sit, certè scribendi potestatem deesse non puto.

Gerundia in do pendent à præpositione in, vel ab: vt, in deliberando opus est præmeditatione, in pugnando viribus, reuersus à venando. Item sine præpositione, vt, scribendo discas: tu non tam vapulando defessus es, quàm ego verberando: Quintus Fabius Maximus cunctando restituit rem. Gerundia in dum pendent à præpositione ad vel inter: vt, præsto sum ad obsequendum, inter cœnandum occurrit in mentem. Quum vero significamus necessitatem, sine præpositione ponuntur. Construuntur etiam cum verbo substantiuo Est, & hoc sine præpositione, quum necessitatem significamus: vt, vigilandum est, ne tentatio nos vincat: succurrendum est morbo venienti: consulendum est ante deliberationē: deliberandum est diu, quod statuendum est semel.

¶ De supinis.

PRIORA supina construuntur cum verbis significantibus motum ad locum: vt, properant lauatum, festinant cœnatum. Admittunt etiam post se casus suorum verborum: vt, vade oratum præceptorem ludendi veniam, vtinā exorator redeas. Etiam ponuntur absolutè cum verbo Est: vt, deliberatū est, à verbis ad verbera peruentū est, deploratū est, conclamatū est, apud me actū est. Supina in tu passiuæ significationis fermè sunt, & cum omnibus adiectiuis construuntur, sic, non est effatu dignum, iocundum auditu, ta-

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

men difficile creditur: hæc lectio est difficillima intellectu, id est, ad intelligendum. Et quum dico, surgit cubitu, redit venatu: cubit i, & venatu, sunt ablatiui nominum potius quàm supina. Et hæc de vniuerso verborum regimine, impræsentiarum leui brachio & quasi per transfennam sufficiat nobis dixisse, ad aliarum partium orationis formulas & syntaxim properantibus.

¶ Dialogus quartæ formulæ de aduerbiorum regimine.

QVOS & quot casus regunt aduerbia? Omnia genera casuum. Exemplum nominatiui? Vt, ecce agnus dei, emittit niala. Exemplum genitiui? Vt, tunc temporis vbique locorum. Exemplum datiu? Vt, exite obuiam ei, propinquius tibi quàm mihi sedet. Exemplum accusatiui? Vt, proxime Hispaniam Mauri sunt, pridie calendas, postridie idus. Exemplum vocatiui? Vt, ô Melibœe deus nobis hæc otia fecit, ô Iupiter quid audio. Exemplum ablatiu? Vt, velocius illo pingis, hic multò melius te huius diei pensum profert.

¶ Dialogus quintæ formulæ, de participiorum regimine.

QVOS & quot casus possunt participia regere? Omnia genera casuum, vocatiuo excepto. Nam vt verba regunt omnia genera casuum, ita & participia ex his oriunda. Exemplum nominatiui? Vt, tu existens filius gratiæ. Exemplum genitiui? Vt, oblitus tui, mei, iniuriarum & malorum. Exemplum datiu? Vt, fauens legi. Exemplum accusatiui? Vt, sequens iustitiam, præfatus veniam. Exemplum ablatiu? Vt, fruens deo beatus eris. In hoc carmine, lectule delicijs facte beate meis, participium habet vocatiuum à frōte & à tergo continuatum.

¶ De officio coniunctionum in oratione congrua.

CONIVNCTIONIS officium in oratione est coniungere simillimos casus, & dissimillimos. Exemplum casuum similiorum? Vt, sum Theophilus & philanthropos, id est, amator dei & hominum. Exemplum dissimiliorum

LIB. II. DE REGIMINE ALIARVM CRAT.

limorum casuum? Vt, legis sunt incisæ in æs, & in n etallo. Emi librum aureo, & non minoris. Et quum dico illius ergo venimus: Ergo hoc in loco, vicem nominis gerit, id est, illius causa.

¶ Dialogus sextæ formulæ. De præpositione.

QVOS & quot casus possunt præpositiones à tergo regere? Tres sanè, genitiuum, accusatiuum, & ablatiuum. Exemplum genitiui? Vt, Cumrum tenus, crurum tenus. Reliqua præpositionum exempla in Donato & Erasmo colligere possis.

¶ Dialogus septimæ formulæ, de interiectionum regimine

QVOS & quot casus regunt interiectiones? Quatuor, nominatiuum, datiuum, accusatiuum, & vocatiuum. De nominatiuo exemplum? Vt, ô fortunati, quorum iam mœnia surgunt. Exemplum datiuui? Vt, hei, mihi, væ tibi. Exemplum accusatiui? Vt, ô virum ineffabilem, heu me miserum. Exemplum vocatiui? Vt, ô mi mater, mi filia, ô Iupiter, quid audio.

Sequitur de syntaxi casuum, nominatiui, genitiui, datiuui, accusatiui, vocatiui, & ablatiuui.

NOMINANDI casus post nomina significantia eandem rem poni potest: Vt, insula Britannia. Post pronomina, Vt, ille ego qui quondam. Ante & pone verba, Vt, homo est animal rationale. Post aduerbia, Vt, ecce homo. Ante & post participia, Vt, deus existens omnipotentissimus. Ante & post coniunctiones, Vt, Pater, filius, & spiritus sanctus. Ante præpositiones, Vt, Hercules ad postem. Post interiectiones, Vt, ô fortunati iuuenes.

¶ De genitiuo.

GENITIVVS à fronte nominum poni potest: vt, literarum aliz sunt vocales, aliz consonantes. Post nomina substantiua & adiectiua, vt dictum est: Post pronomina, Post verba, Post aduerbia, Post participia, Ante & Post coniunctiones: vt, tu auri & argenti possessor eris: Post unicam præpositionem tenus. Neque à fronte neque à tergo interiectionis poni potest.

¶ De datiuo.

RVDIMENTORVM GRAMMATICES

D A N D I casus post nomina, post pronomina, post verba post aduerbia, post participia poni potest: ante & post coniunctiones, ratione copulæ: vt, seruis Deo & proximo. Prepositiones sunt immunes à datiuo: post interiectiones, hei, & vx, datiuus poni potest.

¶ De accusatiuo.

A C C U S A T I V V S post octo partes orationis locari poterit, post nomina substantiua & verbalia, vt tactio hanc, Post adiectiua, vt, gnarus causas, præscius ventura, Post pronomina, vt, vestras gentem, Post verba, & ante infinitiuum verbi, loco suppositi improprij. Post aduerbia, Post participia, Ante & post coniunctiones, Post triginta prepositiones, Post interiectiones, præsertim ah, heu me miserum & infelicem.

¶ De Vocatiuo.

V O C A N D I casus est sui iuris, liber serè ab omni regimine. Dico, serè, nam verba à fronte habent vocatiuum, & aduerbia pone se, participium à fronte & à tergo vocatiuum cōtinuatum habere videtur, vt dictum est suprà de participiorum regimine: ante & post coniunctiones, post interiectiones.

¶ De Ablatiuo.

A B L A T I V V S seu auferendi casus post nomina substantiua & adiectiua: Post pronomina, ante verba impersonalia passiue vocis, & post verba, Post aduerbia comparatiui gradus, post participia, ante & post coniunctiones, post prepositiones.

¶ **FINIS CONSTRUCTIONIS** Casuum cum octo orationis partibus.

¶ **MODVS REDIGENDI ORATIONEM** ornatam in ordinem scholasticum.

QUOT modis incipit destructio orationis ornate, vt quer sensum orationis facilius eruere possit? Quatuor modis, aut enim oratio ornata habet in se vocatiuum, nominatiuum,

IIB. II. DE RESOLVT. GRAMMATI.

natiuum ablatiuum absolutè positum, aut verbum impersonale. At si omnes in oratione fuerint incipe à vocatiuo, de inde huius verbum locabis: vt, Tityre pascere pecus. Quid si vocatiuus verbo vacauerit? Tum post vocatiuum à nominatiuo exordiemur, & à tergo nominatiui suum ponemus verbum, post vero verbum casum ab eo rectum. Exemplum vocatiui carentis verbo? Vt, ô Melibœ deus nobis hæc omnia fecit. Quid si oratio vacauerit nominatiuo? Tum post vocatiuum locabis verbum impersonale, vel ab eo tum denum inchoadum erit cum neuter dictorum casuum est in oratione. Exemplum primi? Vt, Quinquam te Marce fili annum iam audientem Cratippum idque Athenis abudare oportet præceptis institutisque Philosophiæ. Exemplum secundi vbi incipiendum erit à verbo impersonali? Salust. Omnes homines qui sese student præstare ceteris animantibus, summa ope niti decet, ne vitam silentio transeant veluti pecora, quæ natura prona atque ventri obedientia finxit.

In qua orationis parte locabimus ablatiuum absolutè positum? Non habet certum locum: tamen post vocatiuum collocemus. Possuntne aliquæ dictiones antecedere vocatiuum in destructione orationis ornata? Nulle sanè flexibiles, per casus: quanquã variæ sunt inflexibiles, vt aduerbia, coniunctiones, interiectiones, vt, ô, ôsi, ah, vah, heus, iam, quia, dum, donec, quum, quandoquidem, quamque, quanuis, licet, etsi, sic, sicuti, sicubi, siquis, & huiusmodi, quæ præcedere possunt.

PRÆTEREA aduerte, si oratio sit longiori periodo finita, tum explanationes & declarationes vocatiui, & nominatiui, ante verbum proferri debent. Exemplum erit tale: **DVLCS** Iesu, omnium creator, ac humani generis author, redemptor, & saluator, nos miserrimi tuæ maiestatis offensores quos redemisti ab æternis gehennæ cruciatibus tuo preciosissimo cruore corporis tui, imploramus toto mentis affectu suppliciter, in omni rerum statu, pace & bello, auxilium, subleuamen, protectionem, & salutare tuum adiutorium. In hac periodo, declarationibus semotis, rellant tantum, Iesu imploramus auxilium tuum.

In hoc
exemplo ô
fortuna-
ti quorū
&c inci-
piendū
est à no-
minati-
uo casu,
quem ta-
men nul-
lum ver-
bum se-
quitur.

RVDIMENTORVM GRAMMATICIS

¶ Quatuor modis inchoandum ab obliquis.

RELATIVA, quaesitiua, negatiua, antecedentia, obliqui casus, resoluendo, proferuntur à fronte, & reguntur à tergo. De relatiuis exemplum? Vt, patrem sequitur sua proles. De quaesitiuis exemplum? Vt, quem tibi praelegit praeceptor authorem? De negatiuis exemplum? Vt, neminem vidi. Etiam aliquando inchoare licet ab obliquo, significante rem diuisam: vt, literarum aliae sunt vocales, aliae consonantes.

HAEC SVNT EX

ALIIS AVTHORIBVS SELECTA

et collectanea (vti vides) quae pueris
erudiendis statuimus: arbitrio
tamen praeceptorum tra-
dendi prouinciam
relinquentes.

Quis hac omnia tempestatum durissima literis
incumbere valeat, profecto bone indolis adulescens
philomathes qui vnus discipulorum mauult prae-
stantiores literas quam regum ingentes diuitias. Nam
philomathes semper auditum et quod scitu dignum
est. O bone deus quam praeciosa quaeque iucunda
futura erit dies illa qua post habita pestifera heresies
feruida licet nobis solita literarum studia frequentare
Nunc proci dolor scholasticorum alij huc alij illuc pa-
lantiu more in frepide discurrunt, quae queso putes ex
his nunc opera literis dare neminem arbitror quoniam
trahit sua quaeque voluptas. In hoc periodo sunt septem
decim fontes vnde sciet oes Latini sermons congruenter
finit.

STATUTA LVDI LITERARII ABIRDON.

STATUTA ET LEGES LVDI LITERARII Grammaticorum Abirdonensium.

IN primis puer ingressus scholas prosterнат se humi genibus flexis, salutet Christum optimum maximum humani generis authorem, breui precatiuncula: hoc modo.

Gratias tibi pater cœlestis ago, quod præteritam noctem mihi volueris esse prosperam: precorque ut diem itidem hunc mihi bene fortunes, ad tuam gloriam & animæ meæ salutem: & tu qui es vera lux, occasum nesciens, sol æternus, omnia viuificans, alens, exhilarans, digneris illucescere menti meæ, ne usquam in vllum impingam peccatum: sed ductu tuo perueniam ad vitam æternam. Amen.

¶ Iesu esto mihi Iesus, & spiritu principali confirma me.

Septima lucis hora, incipiat pars, qua absoluta ingredietur præceptor, castiget aut verbo aut verberibus delinquentes: castigatione facta, fiat omnium lectionum prælectio publica, per præceptorem ipsum, hora lucis octaua. Prælectione absoluta, ientatum festinent pueri. Priuata hypodidascalorum prælectio, in singulis suis classibus sit hora lucis decima: vndecima vero, aut sesquiūdecima, sit copia egenis condiscipulis eundi in urbem, itidem oppidanis paulopost, si qui sint.

Secunda archididascali prælectio Terentij, Virgilij, aut Ciceronis sit sesquiūdecima, ijs qui adesse debent. Denique, hora meridiana, pueris sit manumissio.

¶ Statuta pomeridiana.

Ante horam pomeridianam secundam, sint singuli præsto in ludo literario, ad audiendas classium prælectiones.

Semper vnus hypodidascalorum per vices præsto sit in gymnasio, qui notet errores, Latini sermonis ineptias, & minus iustò studijs incumbentes. Viderint etiam ipsi, ne quod alios facientes ex officio reprehendere debent, ipsi committant.

Lucis vero pomeridiana quarta, post campanæ sonum recenseant pueri suis instructoribus pensum illius dici.

Exeant bini ad naturæ officia cum signo aut baculo: li-

O.

STATUTA LVDI LITERARII ABIRDON.

citum non erit cuiquam exire, nisi coacto, ante reditum eorum quibus eandi copia facta fuit.

Gymnasiarcha ipse, vnam aut alteram audiet classem præter suam supremam, cum sibi fideat animo.

Disputationes vesperi à quinta ad sextam noctis horam fiant: qua cognita Deo Opt. Max. preces canere festinet.

Pythagoricum vnius anni silentium elementarijs ac neophytis sit iniunctum.

Confessionis tabulam ediscant.

Numerandi artem modicè prælibent.

Loquantur omnes Latine, Græcè, Hebraicè, Gallicè, Hybernicè, nunquam vernaculè, saltem cum his qui Latine noscunt.

Singuli singulas gestent ferulas.

Familia extraneis sit interdicta.

Nullus de grege Grammaticorum cum Dialectico agat.

¶ Leges.

Non licebit cōmutare, nec rem alienam emere, nec propriam alienare, incōsulto archididascalo, aut eius suffraganeo.

Ne ludas sponcione libri, aut pecuniæ, seu vestium, aut prandij: sed pro deposito, certent saltem prouectiores coriaceis ligaturis vel aciculis,

Ne ludus alex sit, vetamus: alex lucro gaudebūt pauperes.

A conspectu hypodidascalorum ludere non licebit.

¶ Leges animaduersionis.

Nullus alteri faciet iniuriam verbo nec opere, quā si læsus ferat modestè conquerendo, offendens puniatur. At si cōtendendo sese mutuis iurgijs, altercationibusque commouerint, vterque pœnas luat. At qui pro verbis dat verbera, solus verberator det pœnas. Si qui autem ætate prouectiores, peccando in præmissis, delinquendi occasionem iunioribus dederint, duplici pœna mulcentur, quia peccant & alijs peccandi ansam dant, quibus alioqui animus peccandi non fuit.

¶ Hi castigandi veniunt

Non audientes dicto. Serò matutina luce gymnasium ingredientes. Nescientes dicere Partem, cū loctionis textum. Mouentes citra necessitatem de loco in locum. Discurre

STATUTA LVDI LITERARII ABIRDON.

tes. Colloquium tempore prælectionum tenentes. Serò redeuntes à ientaculo & prandio. Moram trahentes in naturæ officio, Vernaculè loquentes. Absentes diu ab auditorio. Authores mali.

¶ Officium discipulorum ex Quintiliano.

Discipuli præceptorem suum non minus quàm ipsa studia ament : & parentem esse non quidem corporum, sed mentium, credant : in ipsos cœtus scholarum læti & alacres conueniant : emendati non irascantur : laudati gaudeant : vt sint charissimi, studio promereantur : nam vt illorum officium est docere, sic horum præbere se dociles : alioqui neutrum sine altero sufficit.

¶ Officium adolescentis ex Cicerone.

Est adolescentis maiores natu vereri. ex hisque eligere optimos, & probatissimos, quorum consilio atque auctoritate nitatur : ineuntis enim ætatis inscitia, senum constituenda & regenda prudentia est. Maximè autem hæc ætas à libidinibus arcenda est, exercendaque in labore patientiaque & animi, & corporis, vt eorum & in bellicis & ciuilibus officijs vigeat industria. Atque etiam quum relaxare animos & dare se iucunditati volent, caueant intemperantiam, meminerint verecundiæ : quod erit facilius, si huiusmodi quoque rebus maiores natu interesse velint. Adolescentum ætas prona est ad peccandum : & nisi maiorum exemplis auctoritatēque contineatur, facilè semper in deteriora prolabitur. Adolescentia enim libidinibus æstuat, ætas media iactatur ambitione, senectus cupiditate, auaritiaque consumitur.

¶ Officium adolescentis ex Terentio.

Nouitius tyro in militiam literariam ascriptus, has quinque Pamphili condiciones sibi procuret. Prima, facile perferre, ac pati eos debet, cum quibus versatur. Secunda, vnà cum his sese dedat. Tertia, eorum studijs obsequatur. Quarta, sit aduersus nemini. Quinta, nunquam præponat se alijs : nam quo sublimior fuerit, eò submissius se gerat : ita viuendo, facillimè sine inuidia laudem inueniet, & amicos parabit.

¶ HOC FAC ET VIVES.

O. 2.

DE NOMINIBVS NUMERALIBVS.

Ordinalia.	Cardinalia.	Nomina Numeralia	
P rimus.	V Nus, a, um.	j.	1.
Secundus.	Duo, a, o.	ij.	2.
Tertius,	Tres, tria.	iiij.	3.
Quartus.	Quatuor.	iiii.	4.
Quintus.	Quinque.	v.	5.
Sextus.	Sex.	vj.	6.
Septimus.	Septem.	vij.	7.
Octauus.	Octo.	viiij.	8.
Nonus.	Nouem.	ix.	9.
¶ Decimus.	¶ Decem.	x.	10.
Vndecimus.	Vndecim.	xj.	11.
Duodecimus.	Duodecim.	xij.	12.
Tredecimus. f.	Tredecim.	xiiij.	13.
quart9 decim9. t.	Quatuordecim.	xiiiij.	14.
Quindecimus. vel	Quindecim.	xv.	15.
Sedecimus. vel	Sedecim, vel decem & sex.	xvj.	16.
Sedecin. 9 septim9	Septemdecim.	xvij.	17.
Decimus octauus.	Octodecim, vel decē & octo.	xviiij.	18.
Decimus nonus.	Nouēdecim, vel vndeuginti.	xix.	19.
Vigesimalus.	Viginti.	xx.	20.
Trigesimalus.	Triginta.	xxx.	30.
Quadragesimalus.	Quadraginta.	xl.	40.
Quinquagesimalus.	Quinquaginta.	l.	50.
Sexagesimalus.	Sexaginta.	lx.	60.
Septuagesimalus.	Septuaginta.	lxx.	70.
Octuagesimalus.	Octoginta.	lxxx.	80.
Nonagesimalus.	Nonoginta.	xc.	90.
¶ Centesimalus.	¶ Centum.	c.	100.
Ducentesimalus.	Ducenti, a, a.	cc.	200.
Tricentesimalus.	Trecenti, a, a.	ccc.	300.
Quadringētesimalus.	Quadringenti, a, a.	cccc.	400.
Quingentesimalus.	Quingenti, a, a.	ceccca.	500.
Sexcentesimalus.	Sexcenti, a, a.	vic.	600.
Septingentesimalus.	Septingenti, a, a.	viiic.	700.
Octingentesimalus.	Octingenti, a, a.	viiiic.	800.
Nongentesimalus.	Nongenti, a, a.	ixc.	900.
¶ Millesimalus.	¶ Mille, pluraliter milia.	m.	1000.

ALEXANDER.

ALEXANDER SKEYNE IUVEN-

tuti Abirdonensi Grammatices studiosæ. S.

IA M tandem quum libellus hic suam consecutus est catastrophen, visum est non tam vobis, (iuvenes optimi) gratulari, quam præceptori nostro. M. THEOPHILO STEVARD O, cum hanc nouam syntaxim acceptam referre debemus, vestro nomine habere gratiam, tum quod vobis neophytis ac tyronibus sub illius ferula militantibus arma pro æreis verè aurea, (sicut de Glauco & Diomede memoriæ proditum est,) reposuit: tum quod quum illi in tot artibus liberalibus egregiè instructo licisset optimo iure cristas suas erigere, atque (qua est eruditione) ad instar Leontini cuiusdam Gorgiæ sese venditare: se tamen ex vobis ita metitur, vt non tam certo studio, quam exacto iudicio omnia simplicius pro hac vestra puerili ætate tractet: cogitans nimirum non cum Persijs & Lælijs, sed cum elementarijs, & crassulis sibi rem esse, quorum gratia sese aliquò vsque dimittere voluit: quod nimirum à sapiente suo exigit Plato. Quare quum hic suus libellus apud vos nostra non egeat commendatione, vtpote qui sua facilitate & breuitate iam longè est commendatissimus, superest, Deum Opt. Max. precer, vt illius officium, veltrûmque obsequium ratum velit esse & felix: vt neque illum sui laboris, neq; vos vestri studij vlla ex parte præritere possit. Deinde vos orem, quibus est erectior indoles, vt suo labori vester calor respondeat, ne ingenio & ætati vestræ defuisse videamini, quod vos abundè facturos arbitror, quum nullus sit inter vos Arcadicus iuuenis, cui nihil salit sub pectore. Postremo vt sitis critici, si hæc tumultuaria editio, nostræque sedulitas magis forsan officiosa quam commoda parû vestræ expectationi satis fecerint, aliorum (si quæ forsan fuerint difficiliores censores) puncta non moror. Valete, & vobis persuadeatis, me, si inciderit occasio, quæ meum requireret officium, nihil vestra gratia recusaturum. Lutetiz. 16. Calend. Iulij. M. D. LIII.

O. 3.

QIO. FERRERI PED. HEXA-
stichon ad lectorem.

☞ Sint procul ambages, manibusque teratur vbique
Iste liber, format qui bene Grammaticum.
Theiophilus noster præclari muneris author,
Ista sui, pueris scripsit Abirdoniæ.
Vausius hæc primum dederat. velligia ponē
Theiophilus sequitur : doctus vterque. Vale.

EDINBURGI
EXCVDEBAT ROBERTVS
LEKPREVIK. ANNO DO. 1566.

☞ [.*] ☞

Speculum
moralium

Realis

Latini sermonis formule
pro elementariis

De
Ch

Instrue me
instrue me

Cedo mihi doctrina
gif me ane hemyng

Da mihi instructione
lectionis mee precor
gif me ane hemyng of my
Lesson & pray zoll

Dicam preceptori
& salu toll ho master

Deferam nomen tuu
preceptori & salu toll
zoll nomen to go master

Testor des te nolle me
instruere & tali adhibe
gif zoll ane hemyng

Istam calleo lectione alia
cedo I tam pte vte essom
gif me ane hemyng

Pinge mihi abardariu
Piant me ane abardariu

Cedo mihi pingendi

exemplar gif me ane hemyng

Ago tibi gratias
& hant zoll

Magna habeo tibi gratia
& gif zoll gylt hant

Gratia tibi referat omni po
tentissim? The gylt ad omni po
tent met gif zoll gylt gylt

Ubi est preceptor?

Quisam v? ane master

Ubi est ludimagister? Dem q

Ubi archididasculus? Dem

Ubi pedagogus? Dem

Ubi pedotriba? Dem

Ubi gymnasarcha

Me latet I vut no

Ignoro: Su nescius

Certu non habeo

Clam me est

Me fallit. Me fugit.

Incertu est mihi fuerit m^r
Uelini vna reddere, si
pace liceat tua f. v. d.
mat. Walter gis. z. p. h. p.
Quo te confers.

psalm 41. 38. g. ang. m. d. 6.

Ad exonerandu aliu pre
fato honore

To tollere me v. d. m. d. m. d.
fac vna ad exoneradu aliu
gis. me. f. p. h. p. lo. h. m. m. m. d. d.

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Expetere me parumper

Hem quid mecu velis
f. d. m. d. m. d. m. d. m. d.

En libru huius p. b. m. d.
Cedo papru gis. me. p. p. p. p.
Curabitur ut f. d. m. d. m. d.

Cedo penna gis. me. ant. p. p. p.

Cedo atramentu, pro pari
munere vel pro equali gratia

gis. me. f. d. m. d. m. d. m. d.

Hoc fac et beneficij memor

ero do. p. p. p. p. p. p. p. p.

f. d. m. d. m. d. m. d. m. d.

Tibi obsequiu prestatu meu

Non miseris mei

h. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Minime misereor tui

f. d. m. d. m. d. m. d. m. d.

De m. d. m. d. m. d. m. d. m. d.

Ece d. m. d. m. d. m. d. m. d.

E loco tridit

h. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

hic me mfestat
Molestus est mihi
ho molestus me
Cur me lacesas

Erit vbi rursus locus
Te plene scire & i se adige
Me missum fac precor
I pray you let me be
Nihil mihi tecum

Haec no long do vobis
Munus mihi tecum
I hope so do vobis
Nihil pense habeo ista no
Alia nihil refert i se no
Habeo lectione eq atq; tu
I hope my lesson alio vobis
De ingrato me lo vobis
Abi hinc gang oit of i se
hinc te remoue
Remoue hinc oit of i se

Quo te cōfere quisque se to
ego me ad foru
I am gang to se oit
Vna hanc uoxa remitte
si alia admisero occidit
for giff me hinc salt & giff
michi me vobis i se
Hac vice mihi indulgeas
preceptor humanissime

Quid est quid te male habet
Quat id i se hinc
Dolet mihi caput
me i se i se
Necessitas incubit eundem vobis

Quare mihi impois

Cur mihi vha das
i se giff se me enu vobis

Quis mecum disserere vult vel quis mecum dissertare vult

Quid sibi vult vulgi lingua hec dictio capit. ex
frons de foris oculus ye. O. auris ye. ar. supercilium ye.
spatula ye. brachia ye. gressus ye. naves ye. naves ye. naves ye.
nasus ye. naves. labium am. h. metum ye. h. m. Etia ye. h. m.
et h. m. h. m.

Salutandi formule

SALVE puer iesu esto mihi semper iesus

Hail beate iesu be. ever. pater to me

Salve cristiani gregis pastor sanctissime

Hail most Salve lord of ye cristian flocke pater be. ye. n.

Salva sit tua regia maiestas cesar invictissime floreatq.

Dum tuum regale sceptrum. Hail met be 30^e hynghet marghe

Co. vinctissimil princeps. And. Hail met 30^e hynghet sceptru fideris

Salve huius metropolitane ecclesie presul dignissime

Hail my lord bishopp of yre cathedral church

Salve parens animi et pater generosissime

Hail most den. dnd. gentle father

Salve mater dulcissima ac mihi semper indulgentissima

Thou most sweet mother and most darrest to me

Salve fontis sacri susceptor humanissime

Thou my god father and most humble

Salve parens animi et preceptor observande

Thou father of my soul and ever reverent master

Salutationes

DIVINA salus dñq sit tibi semper copiosa

Oe divine salutation of god be ever to god added

Largitor salutis tibi salutem reddat amplissima

Oe giver of helpe mot give god gyft helpe

Precor tibi magnam salutis incrementum

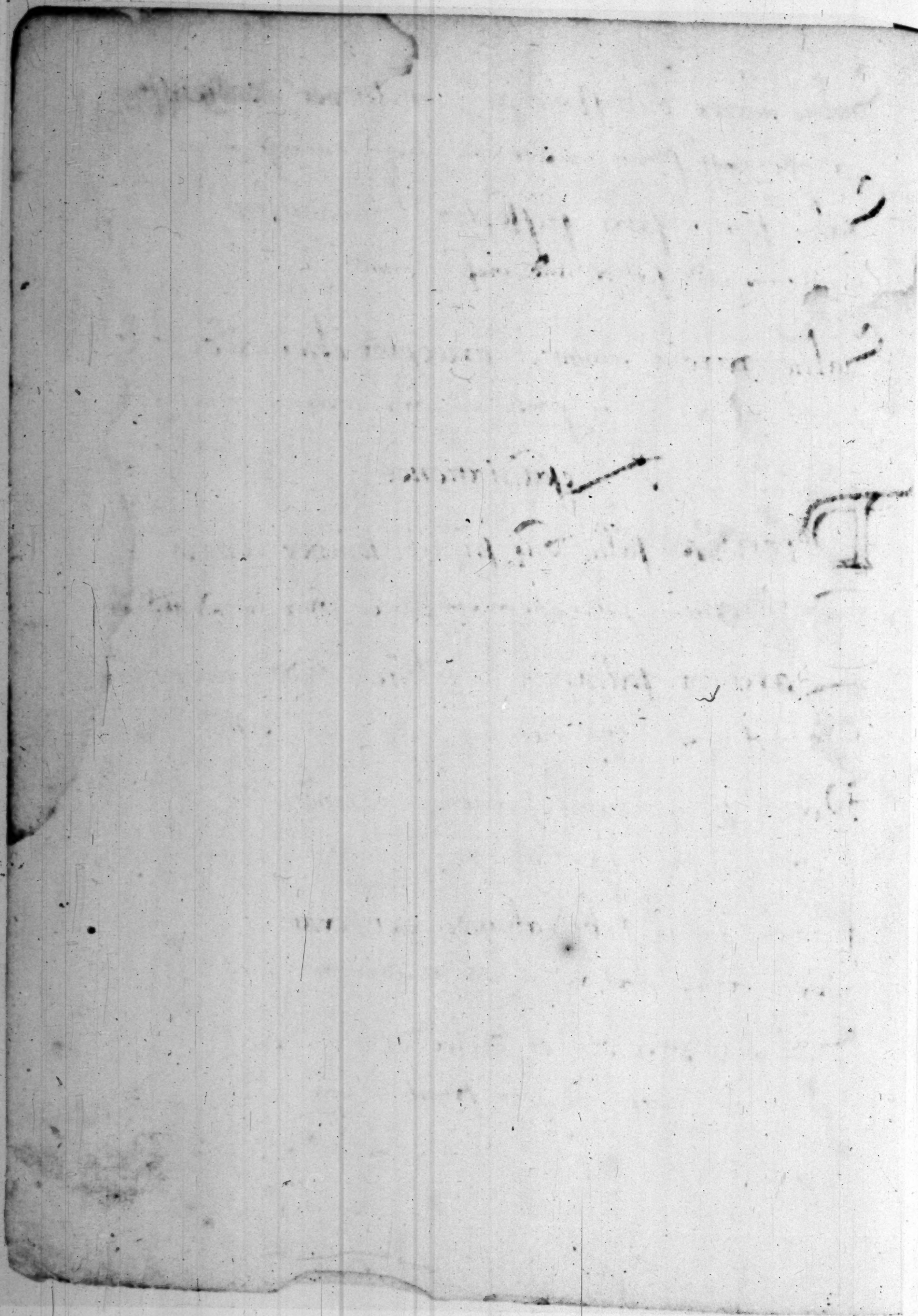
I pray for my grownd paine to god

Ingens salus tibi abunde exuberat

gyft helpe mot be to god abundantly

Salve o precidium et dulce decus meum

Paine my helpe and my sweet home

Sulpitius verulamius de moribus in mensa

QVOS decet in mensa mores servare docemus

Virtuti ut studeas literulisq; sumis

Que prius admonco mihi puer indole serva

Preque tuis oculis hec mea iussa tene

Sit sine labe toga et facies sit laeta manisque

Stiria nec naso pendeat vlla tuo

Et nihil emineant et sint sine sordibus unguis

Sit coma sit turpi talceus absq; luto

Linguaq; nō rigeat taceant rixigine dentes

Atque palam pudeat te fruisse caput

Exprimere et pulices scabiemque regere notet

Ne te sordidulum qui videt ista vocet

Sen spius aut iugis nares mutasue memeto

Post tua coccum, vertere terga caput

Mucorem, haud tangas digitis sputumque resorbis

Panniculo nasi iungere nepe decet

Et ructare caue quum ora in terga reflectas

Stringe os et crepitum toge tenere nates

Munditiesque tibi placeant medio quoque cultum

Vtere ne turpis vel videre levis

Hec maledicta refer nec promas turpia dictum

Est stomachosa quidem dicere turpe tibi

Moribus vixans curato peditus esse

Parte gula turpi luxuriaque fuge
Parte et auaricie bilem frenare memeto

Inuidulus timidus non odiosus eris

Desidia fugies atque omnia turpia pelle

Et ludi turpes sint procul atque viri
fidus sis audensque bonus temerarius esse

Dispice non audax sis timidusque nimis
Vix penitus muti nec te deret esse loquace

Conuenit ille thoro conuenit esse foro
Et inasuetus eris rectum te lectus habebit

Delege nec somni nec tua membra moue

Nec sis diffidens nimium nec credulus esto

Deditus et metues et reuerere bonos
Futiles et mendax nunquam nimiumq; seuerus

Esto sed et comē uniuscuiusq; velim

Sis pius atque colas superos venerare parentes

Et noccas nulli. Suxripiasq; nihil

Nec ^{hic} vinosus quāuis potasse ratione

fama refert fugias sumere vna mera

Non sis derisor non somniculosus unquam

Nec iudex nec tu testis iniquis eris

Omnibus in rebus studeas precor esse modestus

Sis audius laudis sit tibi cura boni

93
Sic bene moratum laudabimus atq; tolemus

Sic eris ipse gravis sic et honorus eris

De moribus in mensa sexuadis lib. ii

Ad hunc faciles aures animi quoq; trade serenum

Morigerare mihi mollia iussa dabo

Non sum qui laudem sumo te accubere mane

Judice conueniens me dabit hora cibum

Hec vos ante fori tœnas produrite longas

Hoc faciet caupo qui sapit ista fugit

Sterne thoros mitida lautosq; appone quadrates

Atq; salem cererem flumina vina dapes

Te vitare velim cupidus ne ut luxco sonoras

Contractes fuites mandere rite decet

Et licet antiqui cubissent pectore prono

Te colla hec etas recta tenere iubet

Et simto mensis cubitis herere potes

In tantu faciles pone & pone manus

Tuq; puer iubeo sedcas vel raro sed astans

Pocula mitte celer pone ve tolle dapes

Iuxtaq; conuas super importare iunster

Effuge na turpes sepe sit inde toga

Quodq; iubebit heras facilis semperq; subito

Quaq; tibi dederit tu tibi summe locu

Quodq; vir egregius paulo tibi porriget illu

Sume libens gratas aptaq; vba refer

Esto tribus digitis magnos nec summo morsus

Hec duplites offas madere vtrūq; fimet

Dapsilis et largus semper blandeq; sodali

Impartire tuo pauperibusq; dapes

Hec vos obsequi laudabimus aut comedones

Esse decet vinas vivere nō vť edas

Hancq; tibus nimis capiti stomachoq; morebit

Corporis et vires ingenūq; rapit

Gausape nō macules aut pectora nec tibi metū

Stillet sitq; tibi ne manus victa cane

Sepe ora et digitos mappa siccabis ad apta

In quadra faciet nō tūc palina mōra
Quod tibi vicinū fuerit tu sume sodali
Lede tuo referat dū tamē ille manu
Dumq; in frustra secat caueas supsisse reſa
Lure leget duſſes abſq; rubore folos
Non manibus gremio miſſis tibi vellicet vnguis
Quod ſumes recidens nō agitato pedes
Incidaſq; prius quā dens cōfundit offellam
Tingantur rursus ne tibi morſa cane
Nec lingas digitos nec rodas turpiter oſſa
Aſt ea cultello radere rite potes
Sine ſupex meſam cortex cumuletur at ipſa

Ossa vel in patera pre pedibusue iace
Hec tanquam ficos tenta nec dilige frustra

Et quotumque manus huc tibi lumen eat
Hec socium torue inspicias quidue ederit ille

Aduertas gestus inspicere sepe tuos
Nocula cum sumes tergat tibi mappa labella
Si tergas manibus non mihi charus eris
Vna manu sumat pateram in hanc iactat in hostem

Chesens aut belli sunt munimenta patris
Ast hanc si bis manibus captabis id apte
Efficies digitis pocula sime tribus
Et teneas oculos nec supra pocula ferri

Nlena aliquo vita sit tibi butta rube

Deme meru riatho. mustu ne forte super sit

Quod uoluit socrus sumere rite tuis

Qui in sapit, extinguunt multo tu fonte falernu

Et parco lympham diluit ille mero

Non facies huius haustus nec fassus anheles

Sibila nec labiis stridula prome tuis

Nec rito sorbebis velut omni putea grati

Nec nimium tarda sume falerna mora

Vini sine duo ad summum tria potula sumes

Si hunc numerum excedes iam mihi potum

fac videas, quodcumque bibis modicumque pitissa

Crater sine calix det tibi vna breuis

Os quoque tergebis semper post porulæ palmas /

Abluere enī mensam defens atq; labra

Inflexensq; genū iungens quoq; brachia proft

Dicito sed tolles ordine quoq; suo

Appendix

Nec satis est mūdū comēq; accedere mensam

Si probus in lotis respiciare lotis

Promde qualem satages deducere vitam

Te perquā paucis admonuisse velim

Hanc exspectus quas cōdidit optimus auctor

Christus cas referes supplice mēte preces

De ~~prope~~ salutatu properabis utruq; partem

Et quicunq; tua cura salutis erit

Tu quicunq; vides venerandū religionē

Sanguine carnie moribus officio

Hinc si forte sedes properes assurgere si stas

Aut transis retigens tempora flecte genu

Cum preceperis tibi patris amore colendi

Auribus atq; oculis mētēq; vba cape

Que si forte tibi minus intellecta reliquit

Ad discipulis sunt repitenda tuis

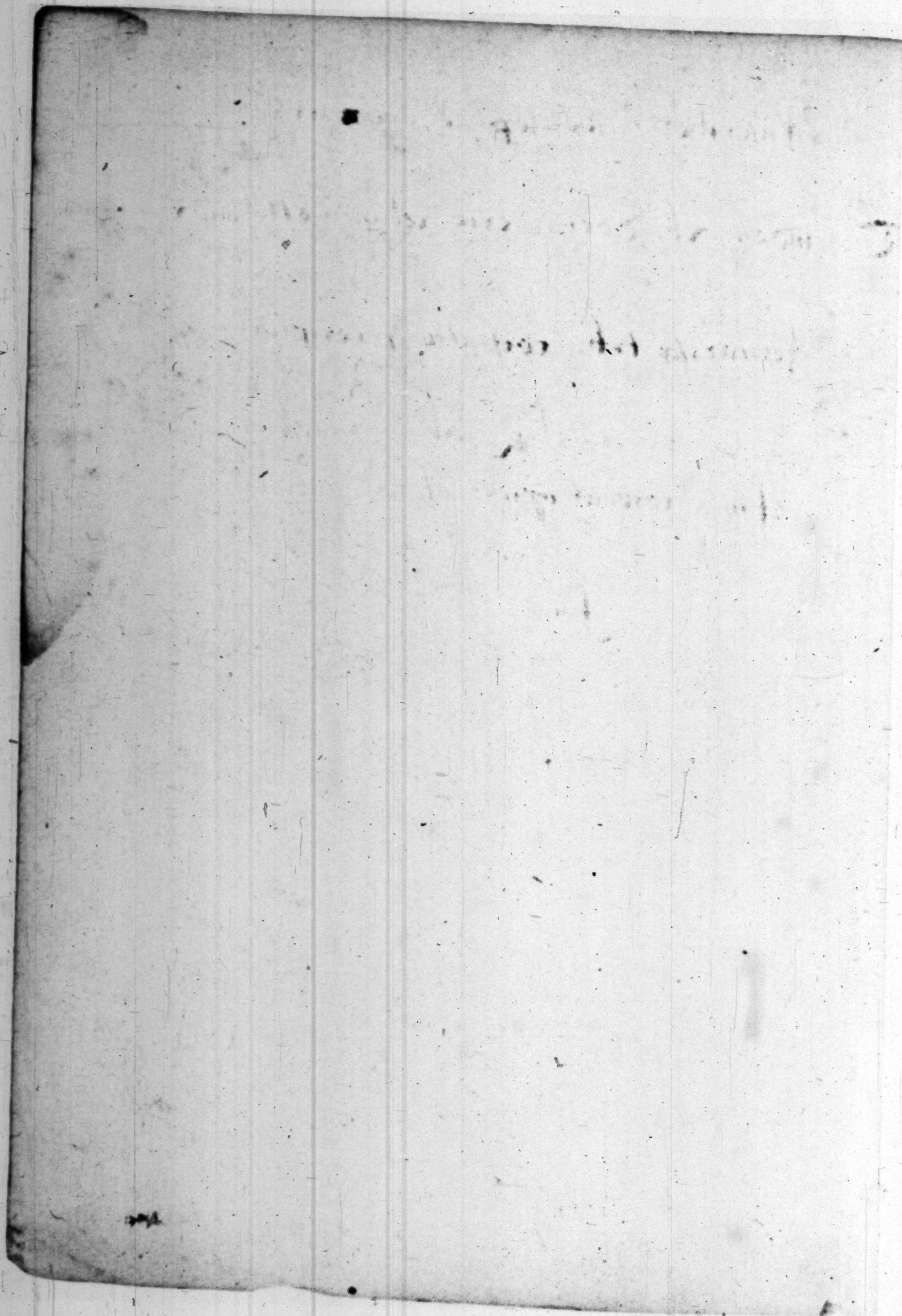
Intellecta autē Que mox neglecta que taries

Inscribes intido sepe legenda libro

Tandem ubi doctus eris reliquū est bene vivere tuis

Ignarisq; tibi coginta precepta.

Scriptū per iacobū Jak manu sua
fms coronat opus: fms quod iak
fms amen
fms

Disticha moralia titulo

catonis inscripta. recentius correcta

Scriptum abiridonien per iacobum

iak. anno dñi 1571

Cum animaduertērem quā plurimos homines errare
gramiter in via morū Succurrendū et cōsulendū
opinionē corū fore existimaui. Maxime ut gloriose
viverent et honorem cōtingerent. Hinc te fili
charissime docebo quo pacto mores animi tui
cōponas. Igitur praecepta mea legito. ut intelligas

Legere enim et nō intelligere negligere est

Itaque deo supplicabis antequā voceris

Parentes ama Mundus esto

Cognatos cole Saluta libenter

Datū serua Maiori cede

foro te para Quid satis est dormi

Magistrū metue Veretundiam serua

Coniugem ama Rem tuā custodi

Cum bonis ambula Diligentia adhibe

Ad cōsiliū ne accesse Familiam cura

Cautionem dato

Curas videto

Comuniare raro

Insuperandum serua

Vino te tempora

Pugna pro patria

Nisi temere credideris

Metricem fuge

Libros lege

Litteras discite

Quae legeris memento

Liberos erude

Blandus esto

Fracti abs te noli

Reminem irascaris

Iudicio adesto

Vtere virtute

Cute consule

Troco lude

Aleas fuge

Bonus benefacito

Non maledictus esto

Existimationem retine

Fratundiam tempera

Noli mentiri

Equum iudica

Beneficii accepti memores esto

Pauca in domino loquere

Miserum noli irridere

Pacienter vici

Patere minore, te ne

contempseris, in arbitrio virum

feceris. Patere lege qua ipse

tuleris. Alium noli contempnere

Istud stude agere
quod iustum est.

Libenter ferto
amore.

Si deus est animus (nobis ut carmina dicunt)
hic tibi precipue, sit pura mente colendus

Plus vigila semper nec somno deditus esto.
Nam diuturna quies vitiiis alimenta ministrat

Virtutem prima esse puta coepescere lingua.

Proximus ille deo qui scit ratione tacere

Sperne repugnando tibi tu contrarius esse
Conueniet nulli qui seculi distinet ipse

Si vitam inspicias hominum si demq; mores.
Cum culpent alios nemo sine crimine vult

Que uocitura tenes quamvis sint chara relinque
Utilitas opibus preponi tempore debet

Constans et levis sicut res postulat esto
Temporibus mores sapiens sine crimine mutat

Nil timere uxori de seruis crede querenti
Sepe etenim mulier qualem dominus diligit docet

Cumq; mones aliquem nec se velit ipse moneri
Si tibi sit charus noli desistere ceptis

Contra verbosos noli contendere verbis
Sermo datur cunctis animi sapientia paucis

Dilige sic alios, ut sis tibi charus amicus
Sic bonus esto, bonus in te mala dæmonia sequat

Numores fuge ne incipias: nouus author habet
Nam nulli tacuisse noceat: noceat esse loquutus

Rem tibi promissam certo promittere noli
Rara fides ideo quia multi multa loquuntur

Cum quis te laudat iudex tuus esse memento
Plus alius de te quā tu tibi credere noli

Officiū alterius multis narrare memento
Atque alius cū tu benefeceris ipse sileto

Multorum cū facta senex et dictare censes
fac tibi succurrant iuuenis que feceris ipse

Ne times si quis tacito sermone loquatur
Conscius ipse sibi de se putat ora dici

Cum fueris felix que sunt aduersa caueto
Non eodem cursu respondent ultima primis
Cum dubia et fragilis sit nobis vita tributa
In morte alterius spe tu tibi ponere noli
Exiguū nimis cum dat tibi pauper amicus
Accipito placide et plene laudare memeto
Infantem nudū cum te natura creant
Paupertatis omnis patienter ferre memeto
Ne timeas illam que vite est ultima finis
Qui mortem metuit quod uiuit perdit idipsum
Si tibi pro meritis nemo respondet amicus
Incurare deum noli: sed ipse coere

Ne tibi quid desit quesitis utere parte
Utque quod est serues: semper tibi deesse putato

Quod prestare potes, nobis promiseris vlli
Ne sis ventosus dum vis urbanus haberi

Qui simulat verbis nec corde est fidus amicis
Tu quoque fac simile, sic ars delinquitur arte

Noli homines blandos nimium sermone probare
Fistula dante canit, volucre dum decipit aucupis

Si tibi sint nati, nec opes time artibus illos
Instrue quo possint mopem defendere vitam

Quod vile est charum: quod charum est vile putato

Sic tibi nec parcus nec auarus habebis vlli.

Quae culpae soles, ea tu ne feceris ipse
Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum
Quod iustum est petito, vel quod videatur honestum
Nam stultum est petere quod possit iure negari
Ignotum tibi noli preponere notis
Cognita iudicio constant incognita casu
Cum dubia incertis versetur vita periculis
Pro lucro pone diem quamvis laboras
Vincere cum possis, interdum cede sodali
Obsequio quoniam dulces retinetur amici
Ne dubites cum magna petas impedimenta
His etenim rebus coniungit gratia caros.

Latem inferre caue tu quo tibi gratia fuit est:
Fra dñm generat, cetera uulit amore

Sexuorū ob culpam tu te dolor urget in nā
Ipse tibi moderare tuis, ut parere possis

Quē superare potes interdū vince ferendo
Maxima enim morū semper patientia virtus

Conserua potius que sunt iam parata labore
Cū labor in dano est crescit mortalis egestas

Dapsilis interdū notis et charus amicis:

Cū fueris felix semper tibi proximus esto

Liber Secundus

TELIVRIS si forte velis cognoscere cultus:

Virgilium legito quod si mage nosse laboras
Herbarum vires: mater tibi carmine dicit

Si romana capis et ciuica noscere bella
Lucanum queras qui martis praedia dicit

Et quid amare libet, vel discere amare legedo

Hasonem petito: sm autem cura tibi haec
Vt sapiens viuas, audi quid discere possis

Per que senotum vitis deducitur eum:

Ergo ades et que sit sapientia digne legedo

Si potes ignotis etiam prodesse memento

Vtilius regno meritis acquirere amicos

Nolite arcana dei cunctiq; inquirere quid sit
Cum sis mortalis que sunt mortalia circa
Linq; metu leti nā stultum est tempore m omni
Dum morte metus amittere gaudia vite
Iratu de re merta contendere noli:
Impedit ira animū ne possit cernere verū
Fac sumptū propere cū res desiderat ipsa
Dandum etenim aliquid cū tēpus posulat aut res
Quod nimium est fugito paruo gaudere memeto
Cula uage est puppis iudico q; flumine fertur
Quod pudeat scios, prudens celare memeto
Ne plures culpent id quod tibi displicet uni

Nolo putes prauos homines peccata luctari.
Temporibus peccata latent et tempore patet
Corporis exigui vires contempnere noli.
Consilio pollet, cui vim natura negant.
Quem scieris non esse, parce tibi tempore cede.
Victore a victo superare sepe videmus
Aduersus notum noli contendere verbis.
Lus minimis, verbis interdum maxima crescit
Quid deus intendat noli perquirere sorte.
Quid statuatur de te, sine te deliberat ipse
Inuidiam nimmo cultu vitare memento
Que si non ledit, tamen hanc sufferre molestum est

Esto animo forti cū sis sanatus inque
Nemo dū gaudet, qui iudice vincit iniquo

Litis preterite noli maledicta referre:

Nost inimicitias vram meminisse malorū est

Nec te collaudes: nec te culpaueis ipse:

Hoc faciūt stulti, quos gloria vexat inanis

Utere questis modeste: cū sup̄tis abundat
Labitur exiguo: quod parvū est tempore longo

Inspiciens esto cū tempus postulat aut res
Stulticiam simulare loco, prudentia summa est

Luxuriam fugito: simul et vitare memento

Crime anar̄iarū nā sunt cotraria fame

Nolito tu quendam referenti credere semper
Exigua est tribuenda fides qui multa loquuntur

Quod potui peccas, ignoscere tu tibi noli:
Hæc nullum ærimen vini est, sed culpa libens

Consilium arcium tacito committe sodali
Corporis auxilium medico committe fidei,

Successus indignos noli tu ferre ~~moles~~ moleste
Indulget fortuna malis, ut sedere possit

Prospice qui veniunt hos casus esse ferendos
Nam Leinus ledit quicquid preindom? ante

Rebus in adversis animum submittere noli:

Spe retine, spes una homines ne morte relinquit

Nem tibi quia nostris aptam. dimittere noli
in fronte capillata est. sed post occipio calua est

Quid sequitur specta quidam eminet ante videtur
illu. imitare deum qui partem spectat utraque

fortior ut ardeas, interdu parior esto

Panda voluptati debentur plura saluti.

~~Interdum~~ ~~potius~~ ~~iniqua~~ ~~totum~~ ~~sexis~~ ~~unus~~
fuit in potius iniqua totum sexis unus

Ne nulli placias, du vis contemnere multos

Sit tibi precipue quod primum est cura salutis
Tempora ne culpes cu sis tibi causa doloris

Somnia ne times, nam mens humana quod optat

Cu vigilat superas per somnum cecit idipsum

Liber Tertius

HOC quicunque velis carum cognoscere lector

hec precepta feres que sunt gratissima vite

Instrue preceptis animi: nec discere cesses

Nam sine doctrina, vita est quasi mortis imago

Comoda^{multa} feres: sin autem spreueris illud

Non time scriptorem sed te neglexeris ipse

Cu recte viuas ne cures verba malorum

Arbitrii nostri non est quod quisque loquatur

Productus testes, saluo tamen ante pudore

Quatuncumque potes relato crimine amici

Sermones blandos blerosque cauere memeto.

Simplicitas viri sana est fraus ficta loquendi

Segnitrem fugito que vite ignavia fectur.
Nam tu animus languet, co sumit merita corpus.
Interpone tunc interdū gaudia curis.
Ut possis animo quēvis sufferre labore.
Alterius dictū aut factū ne carpseris unqua.
Exemplo simili ne te derideat alter.
Que tibi sorx dederit tabulis suprema notata.
Augendo serua: ne sis que fama loquatur.
Cū tibi duntaxat superat in fine senectē.
Munificus facito vmas nō parcus amaris.
Vtile cōsiliū dominus ne despice serui.
Nullus sensu si potest contempseris unqua.

Rebus et in sensu, si non est quod fiant ante:
fac viuas contentus eo quod tempora prebent
Vxorē fuge ne duras sub nomine dotis
Hec retinere velis si reperit esse molesta
Mulierū discite exemplo, que facta sequaris
Que fugias: vita est nobis aliena magistra
Quod potes id tenta operis ne pondere pressus
Succubat labor, et frustra tentata relinquant
Quod nostri haud recte factum nolito tacere
Ne videare malos imitare velle faciendo
Iudicis auxilium sub iniqua lege rogato
Ipse etiam leges cupiunt ut iure regatur.

Quod merito pateris patienter ferre memento
Cumq; reus tibi sis ipsum te iudice sana

Multa legas tacito, perlectis perlege multa,
Nam miranda vident, sed non credenda potest

Inter coniuias fac sis sermone modestus
Ne dicare loquax, Si vis verbaque haberi.

Coniungis irate noli tu verba timere,
Nam lacrymis sunt infidias dum femina plorat

Vtere quesitis sit, ne videaris abuti,

Quin sua confirmat, cum deest aliena sequitur

fac tibi proponas morte non esse timendam:

Que bonum si non est finis, tamen illa malum est.

Vxoris lingua, si frangi est ferre memeto
Namq; malum est nil velle pati, nec velle latere

Dilige no. egra. charos pietate parentes.

Nec matrem offendas. dū vis hominis esse parem.

Liber Quartus.

SECVRAM quicūq; cupis deducere vita.

Nec vitis herere animum, que moribus obsit

Hec precepta tibi semper relegenda memeto

Fune meo aliquid in quo te vitare magistro

Despice diuitias si vis animo esse beatus

Quas qui suscipiunt mendicant, semper avari

Comoda nature nullo tibi tempore decrūt.

Si potentus eo fueris quod postulat usus

Cū sis incautus nec re ratione gubernes
Noli fortuna (que nō est) dicere vera
Dilige denarium: sed parce dilige forma
Quā nemo sanctus nec honestus cupit habere
Cū fueris locuples corp⁹ curare memet
Eger dives habet nūmos sed nō habet ip̄sū.

Verbera cū tuleris discens aliquādo magistri
fer patris imperiū: cū verbis exit in rā
Res age que prosunt: rursus vitare memeto
In quibus ceteris nesci, nec spes est certa laboris
Quid prestare potes gratis corde rogati
Nam recte fecisse bonus in parte lucrū est.

Quod tibi suspectum est cōfestim discute quid sit

Namq; solent primo que sunt neglecta nocere

Quū te detineat veneris dānosa voluptas

Indulgere gulę noli, que ventris amica est

Quū tibi proponas animalia cuncta timere

Vim hominem tibi precipio plus esse timēdū

Quū tibi preualide fuerint in corpore vires

fac sapias, sic tu poteris vix fortis haberi

Auxiliū a viotis petito, si forte laboras

Nec quisquā melior medicus quā fidus amicus

Quum ipse sis nocens moritur cur vinctima pro te

Stulticia est morte alterius sperare salutē.

¶ Sed diu tibi vel jocū, vel fidū queris amicu,
¶ Non tibi fortuna est hominis, sed vita petenda

¶ Vere quesitis sed fuge nome avarum.

¶ Quid tibi diuitie prosunt si pauper abundas.

¶ Si fama seruare cupis. Si viuis honestam
¶ fac fugias animo que sunt mala gaudia vite.

¶ Quid sapias animo noli credere senecta.

¶ Nam quicūq; seuer, sensus puerilis in illo est.

¶ Disce aliquid subito: nā cū fortuna recedit
¶ Ars remanet: vitamq; hominis nō deserit unqua

¶ Prospicito cuncta tacitus quid quisq; loquatur

¶ Sermo hominu mores, et celat et indicat idē.

Exerce studiū quāuis perceperis artem
Vt cura ingenū: sic manus adiuuat usum

Multum ne cures venturi tempora fati:

Non timet is mortem qui scit cōtempnere vitā

Disce sed a doctis, indoctos ipse doceto,
Propaganda etenim rerū doctrina bonarū.

Hoc bibe quod possis si tu vis vivere saluus
Morbi causa mali est homini quadoq; voluptas

Laudaris quodcuq; palam, quodcuq; prohoris
Hoc vide ne rursus leuitatis crimine danes

Tranquillis rebus que sunt aduersa caueo

Rursus in aduersis melius sperare memeto.

Discere ne cesses: cuncta sapientia crescit:

Roxa datur ~~de~~ longo prudentia temporis usu.

Parte laudato: nam que tu sepe probaris

Una dies qualis fuerit monstrabit amicus

Ne pudeat que nescieris te velle doceri:

Scire aliquid laus est pudor nil discere velle.

Cum venere et Baccho, sis est et iuncta voluptas

Quid tantum est animo complere sed fuge lites

Dimissos animo ac tactos vitare memeto:

Quia flumine placidum est forsam latet altius videri

Cum tibi displiceat rerum fortuna tuarum:

Alterius specta quo sis determinare peior.

Quod potes id tenta, na litus carperetis
Tutius est multa, qua velim tendere, m. actu.

Contra homine iustum prave contendere noli.

Semper enim deus iustas ulciscitur iras.

Exoptis opibus noli merere do lendo:

Sed gaude potius tibi si contingat habere

Est iactura gravis, que sunt amittere damus.

Sunt quedam que ferre decet patienter amici

Tempora longa tibi noli promittere vite.

Quatuorq; myxederis sequitur mors corporis umbra

Thure deu plara, vitulu sine crescat axatoo

Ne credas placare deu du cede litatur.

Cede locū leſus fortune cede potenti.
Cedere qui potuit, prodeſſe aliquādo valebit
Cū quid peccaris, caſtiga ſubinde te ipſum
Vulnere dū ſanas dolor eſt medicina doloris
Dānaris iniqua poſt longū tempus amica
Mutant mores ſed pignora p̄ma memeto
Gratior officiis quo ſis inage charior eſto.
Ne nomē ſubeas quod dicitur offici p̄ſeſſa
Suspectus caueas ne ſis inſer omnibus horis
Nam timidis et ſuspectis aptiſſima mors eſt
Cū ſervos fueris proprios inſectatus in uſus
Et famulos dicas, hoies tamē eſſe memeto.

Cūa p̄ximū xapienda tibi est occasio p̄xima
Ne rursus queras que iā neglexeris ante.

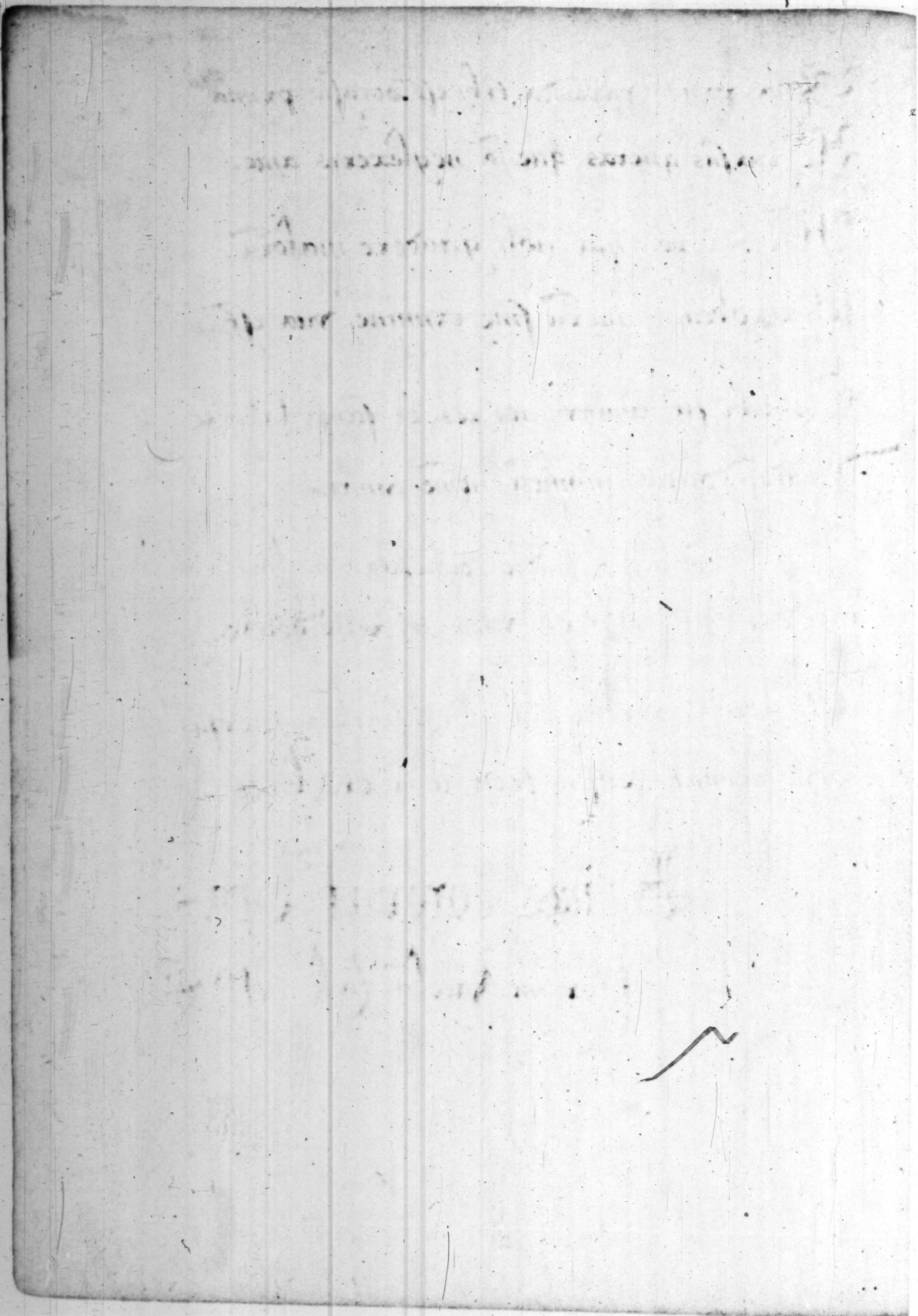
Morte repentina noli gaudere malorū.
felices obunt quorū sine crimine vita est

Cū tibi sit cōmpe, nec res, et fama labore
Vitandū ducas inimicū nōne amari.

Cū tibi cōtigerit studio cognoscere multa:
fac discas multa et vites int̄ velle docere.

Maxis verbis nudis me scribere versus
Hos breuitat̄ sensus fecit cōingere b̄mos

 Fumus coronat opus.
Per me Jacobū Lāh M̄ S.

Lubrico
Carminē elegi de tempore curriculo
deque humane vite miseriis

Vixere diuerso mortales more videntur

Nam ratio ductos nō regit vna viros

In studia humane vertuntur plura metes

Nec parali cursu tranſiente nudus habet

Hic opibus vacat innumeris ille ambitione

Hic peregrat rēpos nauigat alter aquas

Frugentes alius merces adducit at ille

Gaudent in cleo curſuſſe vectus equo

Sunt qui bella petunt sunt quis sexuſſe togatis

Contigit aſt alios etia lenta ſuuiat

Vilius amat venere vno ſe inſurgitat alter

Hic hilariis ridet tristis at ille gemi
Hic cythara mouet hic cantus emittit amens
Vixit ille valet litibus ille vacat

Sunt qui mudanos tantu vacatur honores

Sunt qui in preceptis motibus ediscat
Nunc probat argutum prestans serena sophia

Hos fouet indulci theologia sumi

Ille astridit tellura sed metit alter

Hic numeros curat diligit ille notas

Suntque salubres qui callent promiss artes

Hic fieri rethor ille poeta cupit

Sic variis diuersa placent sua cuique voluptas

Ad sibi res grates quaecumque libido trahit

Summus est eadem tristi cedere fato

Conditio: est omni cuius tinnenda die

Cumq; leui cursu deducat pensa sorores

Nulla tamen proprie cura salutis adest

Non brevis est hominū peritura in tempore vita

Sola nec ad primos confugit hora dies

Quid iuuat humanos opulentiam aduise corinthū

Quid iuuat auxilio vel nuduisse tango

Quid iuuat auxatis hoies relaxe tauris

Tempora: quos vulgi labilis ardit honos

Quid fruatur et cupidū fausto subsidere caesum

Vixisse: attulit ut vixere vel quid opes

Quidue domus pictis prodest ornata columinis

Eius de mureo maiore strata intant

Quid fumi et phrygio dudum torpescere luxu

Quid fumat aut tyxus acerbuisse thoris

Quid quoque lesbio latres de palante magnos

Carpere et abrosios semper habere dapes

Quid fumat et molli somnu deducere palma

Quoniam flammam sol tibi fangit equos

Demum quid totum rigidas sub legibus orbem

Subdere audaci septem tenere manu

Perpetuum nihil est homini nisi condita virtus

hoc reus hoc socrates hoc quoque plato docet

Sola est que meritis nobis acquirit honores

Sola est que ~~rectis~~ recto limite celsa petit

Viribus hec nunquam fuluos nec vincitur auro

Hec fuit in curia rite reperta duce

Rare igitur virtus toto nunc regnat in orbe

Munera in dederis candida nigra patent

Tanta fames mundi mortales vexat habendi

Cogat et hortedum sepe patrare nephas

Horrida diuitie humanos ad tartara mittunt

Quintus etenim nascitur omne scelus

Quis tamen minis auxi non optat aceruos

Laudatur locuples vilis habetur inops

Sic mortalis homo sumit tanto errore voluptas

Ante suos que sunt cogita ipse pedes

Suens bona minus bona que presentia tantum

Esse putas i. fragili cardine iuxta manes

Tempora nec sentis telexi fugientia motu

Tempora que nullo sunt reditura gradu

Numquid cuncta fluunt breuibus quoque labitu horis

funct atque suos secus uterque dies

Hunc ubi grecorum consistit turba virorum

Que donavit teneros Marte furete viros

Hector ubi rigidis sepe spectatus in armis

Troica tu valida robore castris forent

Turmus ubi est princeps: ubi iunc uexillos archilles

In quo spes danai tota locata fuit

Magnus alexander qua iunc regit aut quibus oris

Regnat: cui quoda subditus orbis erat

Quoniam abint sumas grecorum doctor homerus

Cullius orator virgiliusq; iunxo

Quoniam iacent homines alit quos summa vetustas

Sunt hominum in cineres corpora ipsa leues

Humero ubi sunt salamonis opes ita fulta metallo
Barbato. priami regna subterba duris
Procholor hec olim magno sublata vigore
Mutata in nihilum forte redacta manet
Nil patitur nobis tempus durare operi cum
Perpetuum sed nox omnia rapit. Dax
Securum ta trahit. vixit augeat consumit etas
Que fuit est et erit longa perire facit
Sol quoties totum rutilans circumspicit orbem
Devoluitq. axes summa per astra suos
Postquam stelliferæ diluvius regnat. olympo
Fractur et primos ille creant duos
Illa tamē tanti iam lapsa est temporis etas
Que fluxu rapidi fluminis istar habet

Sunt diuū bello rupte castraginis arces...
Sunt diuū angolica per grūna rupta mēta
Et tanti hoc celeri pede nō reuocabile tempus
Transiit. Nos teritur hora dies
salimur atq; senes sumus. latenti bus aūis
Et subito nobis vltima meta patet
Sicut enim sese media quā mare mouere
Non putat equorias natat ille vias
Attamen usq; maris pulatū ad littora tendit
Vltimus atq; finis. terminis inde venit
Sic nos mortales vana dā gaudia mūdū
Insequimur. fragiles, dū quoq; delicias
Credimus hēi miseri quid iniqua crastina decepat
Tempora sic lusi tabimur usq; tamen

Barbidos dolor resonat tremibundo rannia motu

Et tamq[ue] hominu[m] paruo tempore vita perit

Extiterunt velut umbra dies et fumis in auris

Vide: Quia sic variis casibus acta vadunt

Quid nos ergo una tantu[m] turgescere fastu

Non certe leues scinditq[ue] fumi

Nostri nec de laudat[ur] processit origo

Quid aliud ab ethera spiritus arte venit

Conne tam ex terra est diuersis subdita satis

Esse quicq[ue] ex illo cuncta creata loco

Et fortes utraque regosa pelle voluti

Deniq[ue] terrestri viscere totus homo est

Concupitur feda primoru[m] sorde parentu

Nascitur et nudus plorat et extus humi

Hinc ubi maturos juuens peruenit ad annos

Candida purpurio forma decore nitent

At tamen illa fugit iniqua reditura venustas

Atque gradu tacito pulchra fruget abire

Cuncta suos veluti cito perdunt gramina flores

Spemque caditulas perdit ut aspera rosas

Haud secus humane labuntur frontis honores

Forma hominis tamque parua familla cadit

O miser interius secreta mente revolvens

Carne quid humana vilis esse potest

Cum veniat omni dulces ex arbore fructus

Plurima cum valeant bruta liquore bono

Certe quid emittant nares cunctique meatus

Corporis assiduo sorde fluentibus

Inspice quā fragilis quā pauper quāq; infellus

Vngas tuta dices nā tibi nulla datur

Aspice vel puerus quid sit vni pulce cadaver

Quā tandem munus vermibus esca datur

Aspicias quātis sit subdita vita periculis

Quā mirra et siccūte specula mortis habet

Nunc iaculis nūc ense perit modo in equore sunt

Admagna flammis carcere peste siti

Sic nos mille modis letheas Iunus ad undas

Sic tam precipite turbine vita cadit

Nemo igitur felix ex hac nisi velle migravit

In qua habitant lachryme pena laborq; gravis

Duntaxat araba dederūt si munera cūq;

Sub fragili semper conditione manet
Nam grauis irripitur forsan sua pectora morbus

Quin minuet fortis lubrica dona sue
Tunc cum letifero reuinet more pallida telo

Duo tenet humani subditiōis genus
Alia Vena quid heu dantis tunc prodeat archa metallis

Aut tunc de vno maiore fructus opom
Quid quidque puer puer vestes quid gena coruscans

Vel quid a pectore cymbia manu

Missa aut dantis inquit morbi

Non quid morbi non quid morbi

Quid quidque puer puer vestes quid gena coruscans

Vel quid a pectore cymbia manu

Primum caput dictionarii de
partibus humani corporis
cap 1

Dincipit et vertex caput occiput et coma crinis

Crinus calua cerebrum sutura pilusque

Barba supercilium tempus intercilium frons

Cilena oculus acies lumen albugo pupilla

Dalpebra mihru oculi eum angulus virgine clauis

Naricula vultus cartilago facies os

Os mala quingua rixa mandibula bucca

Labium

Vena cruor sanguis membrana varix petula

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Atrabilis colera sputu flegma spuma dorsum

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Cergum cu scapula pectus latus humerus ala

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Inter scapulum thorax et costa papilla

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Huber mamilla mamma copago medulla

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Ulna manus cubitus brachium gibberq latert

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Musculus et callus pugnus digitus vola palma

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Fistula articulus nervus pulsus nodus virgus

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Vena internodum dextra brachiale sinister

For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e. For. e. e.
Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e. Am. e. e.

Digitulus index pollex medius annularius
finger
hepar cor pulmo precordia lien

Auricularis
Splen iecur omentu intestinu fel stomach ren

Cinctura
Venter umbilicus diafragma

Alia viscera febre reumulus alius

Sumen coxa nates podex latus pems ungue

Urma locu cocles mebru de netale

Preputia pubes Urma fistula tubes

Scrotu testicu lins aqua culq uterus

Sura genu poples tibia pes, mallosus calx.

O fimo p^{ri}mi capitis cap 2

Olfactus tactus visus Singultio sensus
 fme lmg tmtlgmt fmg J p b F p mng

Conspuo sternuto spuo nauseo nausea ructo.

Subrideo risus meo comueo metus

Innuo pandiculus hiat oscito nato quiesco

I make
 and taking
 I fear
 I grant
 I make
 am to
 am
 I begin to
 take rest

Oci^o anhe^{lo} titubo spno palpito palpo
I sit I end I staba I end I clapo I clapo
I end I end I end I end I end I end

Torpeo cu stupeo xigeo sedeo quoq; turro
I tor I tor I tor I tor I tor I tor
I tor I tor I tor I tor I tor I tor

Et vereor timeo metuo tremo iunge tremisco
I dnd I dnd I dnd I dnd I dnd I dnd
I dnd I dnd I dnd I dnd I dnd I dnd

Terreo terrifico deterreo per simul abs dic
I am I am I am I am I am I am
I am I am I am I am I am I am

Sonu expurgiscor surgo exito vigilo sonus
I son I son I son I son I son I son
I son I son I son I son I son I son

Insomnis prenis resupinis cubo supinis
I son I son I son I son I son I son
I son I son I son I son I son I son

Crimis rutilis rufus hircipulus niger albus
I son I son I son I son I son I son
I son I son I son I son I son I son

Subinger, canis crispus flammis cecutiog;
I son I son I son I son I son I son
I son I son I son I son I son I son

Cecutiens cecus luscus strabo straba codes
I son I son I son I son I son I son
I son I son I son I son I son I son

Pomilio homulus pusillus homitio namis

Small Latin words in columns

Longus profexus elegans rectus brevis altus

Long profux elegans recti brevis altus

Latus et obesus crassus pinguis macilentus

Latus et obesus crassus pinguis macilentus

Strigosus gracilis corpulentusq; maresco

Strigosus gracilis corpulentusq; maresco

Pinguetudo macer macies carnosus acutus

Pinguetudo macer macies carnosus acutus

Segnis, mers, tardus cessabundus piger hebes

Segnis, mers, tardus cessabundus piger hebes

De morbis cap. iii

Febris febricula febricula febris acuta

Small Latin words in columns

Tertiana simul quartana paralisis vlcus

Tertiana simul quartana paralisis vlcus

Chiragra intercus et pestilentia pestis

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Arthesis phrenesis lunaticus podagra morbo

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Aurigo hidropisis sacer ignis lepra vitern

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Tabes angina vugius disenteria tormen

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Sincohis osredo scabies dolor extasis angor

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Vertigo spasmus porrigo granedo pruritis

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Pustula serpedo papula cu strophula carer

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Struma pterigui verruca reduna subrix

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

Hlerma substillium stranduxia calculus alius

reputat in ye ut waltit ye pestilanti ye pesti

fluxus profluvium stipatus forniculisp
ye fluxus / J dem / resput / me hith

Epiphora vomitus lentigo vomitio claua
me per hunc / vomit / fermentis / vomit / sanguis / or sanguis

ficus luxatus distortus cadaverosus
ye fide / mtilat / hanc / fua / p. d. d. r. r. r.

hermosus strigosus quoque suspensiosus
ye hanc / r. r. r. / full of / r. r. r. or r. r. r.

Permo cadaver vulnus vulnusculum egrotus
ye mtilat / d. d. d. r. r. / me r. r. r. / me hith r. r. r. / r. r. r.

Exhaustus James pus suppuration languor
me r. r. r. / r. r. r. / r. r. r. / me r. r. r. / languor

Craxulus exedo tabesco languero flagro
J. r. r. r. / r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r.

Crucio crudesco serpo suppureo putresco
J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r.

Vro timet ango resco tiro sano mederi
J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r. / J. r. r. r.

Vnguentu inungo pastillis almo lmo
 ane ovgt met / Jozet / ane playster / Jfinter / Jd

Medela emplastru medicame et pedicellum
 ane medicam / ane plaster / ane medicam / ane tent

Sanguine coniuncti nobis consanguinei sunt

filius ac soboles proles filia nata soror
 am p Idem est am brix / am
 or ~~am~~ der am p sior

Gemelli frater germanus ac uterinus
(no. 2 twins) / (no. 1 boy) / (no. 1 girl) / ~~no. 1 girl~~
for. 6. 10. 11. 12.

Patruus ac amita inatertera amicus alius
*me frater be me fader am mo hfr am m fr am
ve fader fnd pster pster Gro hfr fader*

Auia siue nepos proauis proaua neptis
*am grand me oy amō patnō me mo d am
dum grand me hfr oy*

Proneptis pronepos abauis abaua abneptis

Abnepos ataua atneptis atnepos atauusq;

Tritaua tritauis trinepos trineptis

Et cosobrinus patruelis ac amitimus
am ant pone me emō me fader pster

Centilis necessarius cognata tribulis
am hfr mōm J dūm me hfr mōm ant hfr mōm

De nominibus affinitatis

^{in gndfay} ^{in dha} ^{in end} ^{in son} ^{in colpe}
^{be marriage} ^{mother} ^{Wife} ^{Instans}
Est socer affinis socrus nurus gener et glos

^{in step} ^{in end} ^{in step} ^{in stepson}
^{mother} ^{Genitor} ^{Deus}
Vitricus uouerca leum pringua pringius

^{in dha} ^{in end} ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
^{mother} ^{father} ^{mother} ⁱⁿ ⁱⁿ
Magna socrus socer magnus progener prouir

^{in son} ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
^{clay} ^{in marriage} ⁱⁿ ⁱⁿ
Familia genus affinitas cognatio tribus

ⁱⁿ ^{Idem} ^{Idem} ^{Idem} ⁱⁿ
^{Idem} ^{Idem} ^{Idem} ^{Idem}
Progenies stirps propago prosapia gradus

ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
Congruum uero conubium sponsalia gradus celebs

ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
Comux vir sponsus sponsa maritus et uxor

ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ ⁱⁿ
Inimptus nubilus uxoratus maritatus

Vxoribus promba metetracula adultera pellat

Cocubina stupra incestus adulteriaque
I serp. I defm. I sm I sm

Repudio rapio vitio violo stupro scortor

De corporis exuati cap 6

ornat | a garment | cloth | idem
Ornatus indumentum vestitus amictus

^{1. Lem} A miculam ^{1. Lem} apparatus et vestis idem

Ista caput gestat apex calyptra galeus

^{a cap} ^{a bonat} ^{a Gnid} ^{Idem}
Byretu pileus cucullus capitinq

Toga subducta cincta dimissa talaris

^{a single} Simplex ^{furat} pellita ^{lym} duplicata ^{a cloth} palliu ^{a ply} chlamys.

^{lym} Duplicatura ^{a bosom} sinus ^{full of} sinuosus ^{a ply} plura ^{idem} rugae

^{ame} fimbria ^{idem} collare ^{ame} simul ^{idem q' fimbria} instita ^{or a} fascia ^{imb} limbis

^{a front or a} Demulus ^{ame} pectus ^{a full of a little} pectus ^{various} pectus

^{a double} Dipsis ^{a part} indusiu ^{a wit} mngas ^{a petticoat} tunica ^a tuniceham

^{a stave} Manica ^{a cloth} bardiacus ^{a slip} epitogiu ^{a cloth} bardo ^{a kind} cucullus

^{a part} Tunicula ^{a part} interala ^{a globe} chirothera ^{a part} subnula ^{a grade} tinct

^{ame} Cingulum ^{ame} crumena ^{ame} maxsupu ^{ame} zonula ^{ame} zona

^{to} fibulor ^{or} et ^{a lace} fibula ^a cofibulor ^a refibulorq

De cubiculo et partimentibus cap vii

^{amc cubit} ^{amc cubit} ^{amc cubit}
Cubiculum thalamus simul et penetrale penates

^{amc sponda} ^{amc sponda} ^{amc sponda} ^{amc sponda} ^{amc sponda}
Sponda thorax fulcrum lectus sterno orno cubile

^{amc strametum} ^{amc strametum} ^{amc strametum}
Strametum lodix linea vel lanca thorax

^{amc culcitra} ^{amc culcitra} ^{amc culcitra} ^{amc culcitra} ^{amc culcitra}
Culcitra pluma lanca flocca storea matta

^{amc pulvinar} ^{amc pulvinar} ^{amc pulvinar} ^{amc pulvinar} ^{amc pulvinar}
Pulvinar stragulum cerineal theca coniectum

^{amc cento} ^{amc cento} ^{amc cento} ^{amc cento} ^{amc cento}
Cento conopeu peristroma peripetasma

^{amc sermota} ^{amc sermota} ^{amc sermota} ^{amc sermota} ^{amc sermota}
Sermota sermota cistella arca artula cista

^{amc scamus} ^{amc scamus} ^{amc scamus} ^{amc scamus} ^{amc scamus}
Scamus scabellum matula matella laterna

^{ant. r. h. p. t. m. s. p. m. g. s.} ^{ant. h. o. m.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. t. e. r.}
forica vericula pecten speculu cera clams

^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.}
^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.} ^{ant. d. m. e.}
Ostru cancelli pessulum fenestra vitruq

^{ant. m. a. t. e. r. e.} ^{ant. f. i. n. e.} ^{ant. m. o. b. o. s. t.} ^{ant. i. d. d. l. l.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.}
^{ant. f. i. n. e.} ^{ant. m. o. b. o. s. t.} ^{ant. i. d. d. l. l.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.}
Sulfurata silex pxis cadela linterua

^{ant. h. a. n. d. e. r.} ^{ant. C. a. m. p.} ^{ant. L. a. n. t. h. a. n. e. r.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.}
Candelabru lichinus cereus laterua semuq

^{ant. h. o. t. t. e. s. s. e.} ^{ant. t. o. r. t. l.} ^{ant. L. a. m. p.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. t. o. n. d. i. a.}
^{ant. h. o. t. t. e. s. s. e.} ^{ant. t. o. r. t. l.} ^{ant. L. a. m. p.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. t. o. n. d. i. a.}
funicale nebula lampas elichium et lux

^{ant. p. r. o. s. t.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. f. a. b. o. n. i.} ^{ant. t. o. f. a. l. d.} ^{ant. f. i. n. e.}
^{ant. p. r. o. s. t.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. f. a. b. o. n. i.} ^{ant. t. o. f. a. l. d.} ^{ant. f. i. n. e.}
Vestiarium vestispicus explico coplico vero

^{ant. f. a. c. e.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. f. a. c. e.} ^{ant. f. a. c. e.}
^{ant. f. a. c. e.} ^{ant. m. i. x. d. s. m. i.} ^{ant. f. a. c. e.} ^{ant. f. a. c. e.}
Atrium ac aula cenaculum trichiniuq

^{ant. p. a. t. i. d. e.} ^{ant. c. a. m. p.} ^{ant. t. o. p.} ^{ant. t. a. p. e. s. t. r. i. e.} ^{ant. f. i. n. e.}
^{ant. p. a. t. i. d. e.} ^{ant. c. a. m. p.} ^{ant. t. o. p.} ^{ant. t. a. p. e. s. t. r. i. e.} ^{ant. f. i. n. e.}
Hinc et atrialis simul aulicus esse videtur

^{ant. p. a. t. i. d. e.} ^{ant. c. a. m. p.} ^{ant. t. o. p.} ^{ant. t. a. p. e. s. t. r. i. e.} ^{ant. f. i. n. e.}
^{ant. p. a. t. i. d. e.} ^{ant. c. a. m. p.} ^{ant. t. o. p.} ^{ant. t. a. p. e. s. t. r. i. e.} ^{ant. f. i. n. e.}
Conclauae tapes abacus tapetu aulea

^{am stam or gallarum} Pergulum ^{a hysan} transiunt ^{a porro} podium, ^{abundant} cu coelea gradus

De mesa et attinentibus cap viii

^{am bnd} Mensa ^{a tresq am} tripos ^{a emfing} cathedra ^{am totate} pulum ^{am bnd} mappula ^{am} mappu

^{am bnd} Mantile ^{am} mantiliolu ^{am} guturinu ^{am} labru

^{a basing for ye} Malum ^{am} sal ^{am} salinu ^{am spon} coclearq ^{a dstra} catinus

^{am dstra} Discus ^{a saso} acetabulu ^{am plant} patena ^{a dca} lance ^{a hon} quadra ^{a clau} paropsis

^{a dstra} Discifer ^{a comp} et ^{a caruac} dapifer ^{to barbe} structor ^{a carba} struor ^a chronomusq

^{am stam or a} Ciboru ^a appositor ^a minister ^{a mansuet} et ^{of hys page} architriclinus

^{am rillar} Cella ^{am padme} penaria ^{am rillar} cexusiaria ^{am rillar} cellarusq

^{to drall} ^{to drall} ^{the home} ^{the} ^{the home} ^{the}
Promus penarium tellarium ac apotheca

^{to drall} ^{out} ^{the home} ^{the} ^{the home} ^{the}
Promo depromo dolu cadus amphora vinu

^{the} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the}
Dolium infundibulu obba clepsidra potus

^{to drall} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the}
Acidus acefco simul acetosus acerbis

^{to drall} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the}
fex crassamentu vter perfluo trassiu spuma

Cantharus et pathera crater cratera corona

Boculum et cyathus scyphus operculu mica

Putamen crustum fragmetu fercula frustu

^{the} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the} ^{the}
frustulum bolus burcella sporta camstru

Epulo manduco comedo edax hestuo lusco

Bibaculus bibax moratus morigerusque

Prandiu prandiolum Iuvito ientaculumque

Epulum conivna cu caemula caena dieta

Lauticie Lautus delicatus deliciaeque

Obsonor epulor conivox cu caemto caeno

Prandio deglutio ingurgito deuoro mado

Manduco vescor comedo bibo potisso

Promo lambio ligurio obsorbeo linguo

^{Piper} ^{zinziber} ^{crocu} ^{sacchar} ^{cinnamomum}
Piper zinziber crocu sacchar cinnamomum

De coquina et attinentibus cap ix

Coquus coquina coquulus culina popina

Lixa lauatina aquariolum aquarumq

Caminus fornax infimbula focus ignis

flamma et fumus fuligo familla pho torris

facula sentilla fax prima carbo cinis

Lignum ligniculus hipopirgum assula foriceps

fossula furciola rotabulum quinsimlieq

Olla caldarium cacabus simul ossula verni

Coclear ahemi patella patellula lebes

Ligula tudiculus frixorium traticulap

fusca sartago fœculus et citrapus ansa

hausum vena situla lacuna lacumula vruus

fons aqueductus symphunculus fissula tibus

Et agine piscina puteus putearius aqua

Jus olus intrita sorbituncula cibus

Mortarium pistillum puls bellaria raro

Artibithera artologo fritillum artocrea fritta

Castillus pappas artologam nebulaque

farcimen farcimentum fartusque tomartum

Botulus omasum petaso succidia lardu

Lardarum salio salsina carnarumque

Posterior perna anterior et apertis

Ceture et lumbus cimus pertusculi arnis

Offula ofella petasonea ossa adipata

Scobma scobs pulvisculus stilla liquame

Interio cotundo scobino sectito frigo

Inferio eliquo agito coquo percoquo elixo

Despumo ebullit ferbet paxo estuo purgo

Emstero exosso disquamo deglabro deplumo

De pistmo et eius arms cap x

Est molendum et molendiarum annis

Alnus aquemola ventimola equimola molo

Molans facis faculans mola trusabilis

Dister pistum panifer panificans pams

Imso pampicu cribru succermculuqz

Intermentum excussorū pollenaxūqz

Secerno cribro succretus subligo pollis

fermetum lubactorū fermeto subactus

functus forma rotapso rotakula pasta

Rotabulum elibanus furvus fornax rogo coctus

De immulario aurifice fabro fer

rario retubario et semetario cap 20

De
Lecume excussor immularius trapezita

Campfor inmatas numisa formula numus

Indultermas tensus malus et suberatus

Produco excudo emitto tabio imito

Refuto remio adultero sine subero

Aurifex argentum aurum simul aurificina

Aureus auraria deauratus bractea marmo

Ferru ferratus faber incus atqz linea foraps

ferrugo nucleus ferri stricturaqz massa

Malles claustrarius aquaria ros quoqz calis

Molleo tadesco ferio aruo tempero lino

fusor ararius capanarius quoq; sactor

Stamneus aeneus æs stannu reflatile tost

fornax obero obetatus fusile fundo

Plubarius plubū sic plubea lamina plubo

ferrumen storea plubatio spuma fodina

Argentum vinu electru ferrumino cupru

Testa figulina figulus tu fictile fingo

Cemetu latomus cemetarius lapida

Effodo ceda sculpo excido dolo quadro

Trulla perpendiculū linea cū regula norma

ferrime stabulum creta calce albarūq;

Tector in gypsum gypsator gypso dealbo

Ilmo tegulo tessellatum parimetū

Coculis est later pila murus tessela mibrex

Hamo sterno via maior venit hinc via strata

De fabro lignario et eius armis cap xij

Lignarius faber architector materiesq;

⁷
Materialius hinc cognatusque fabrilis

Isica tu tenebro tere bellum ariola satra

Carula bipennis dolabra dolabella securis

Annusis telis trabs securitula posis

Scandula tu tignis subsens suggruda tignis

Troclea trochaliu clatrus asettulus asis

Comitura coassatio vertisq; coasso

Clamulus clauus corlano clauo retudo

Ligneus malleolus scobe malleus adigo fudo

fissile clauosum cinereus male fissile lignum

Rimosus caries cariosus rimula rima

Ducere sic lineam in extremo fabrica fultum

Sulcio fundo dolo fabrico extus dnuo rudo

Contiguo lineo foro per foro sarro terebro

Torettes sculptor torentie sculptile torum

Toruatile leingatorum torumata toruo

Tudimula tudites rametu radula planu

Tortile lene teres toreru toruaa curru

Circulus vector semper rado torquens plano

Dei sancto texatore fulgore et insectore

me flegz woly

syppo woly

W. N.

Vellus lana succidia lana lanatus

me lork
f. 100

me mal. ex
est day

Q. 100

me
f. 100

me
f. 100

Villus lanatus lanatus pamaris pello pello

me lork

Dei sancto texatore fulgore et insectore

Glomus tu glomale gloma nex tux nexile nux

Carminor vugo filo carpo neo glomero pecto

Textor textura textura textile tela

Textrix subtecmen liciam cu scamine pecto

forago liciatoriu p^{re}sentis stipo rupo

Conecto filum denso ordior tecto retexo

Interpolator fultio ars' fultoma quaius

Comentū flectus interpolator tecto forfex

Censor ~~transcena~~ panarius tosus fultoma forceps

Inficis tingo color infectorq; coloro

Candidus et niueus albus piceus quoq; fuscus

Niger ater pullus ferrugineus rubra rufus

Sanguineus roseus ostrineus purpureusq;

Lutheolus flammus rutilus croceus quoque fulvus

Rams rufescellus iaculansque melius

Ceruleus glaucus cesius cinerea gilvus

Prasinus viridus violatus atque ingellus

Aqueus multicolor varicolor versicolorque

Obtusius luteus obscurus spargia nativus

De suto vestiarum et variis opificibus

Vestiarum ac sutor caligarius apto

Assuo in resuo lacuno disuo scindo

fila glomus forfex acus scissura pilosus

Assumeta lacer lacuna lacmosus 12

Damosus densis crassus rarus tenuisq;

Lintearius linarius sutrix quoq; netrix

Stupa linn canabis coru cortex colus arns

Extripo macero depecto excoctico fundo

Effilo filu contortu duro extortu

Sutor seu sactor calcearius subulaq;

Subile sutrema ceta ars Sutoria fila

Subulo sutura cornu calcearumq;

Atramentu aringia crepidarius acus

Excorio crudu cornu cocumq; Scalpo

Scalpru allutarius coriarius terguis aluta

Ephippiarius ac chirothecarius adde

Tonsor tonsura nouacula tospria cos

Aromatarius birrecarius phernacopola

Custellarius artuarius mellariusq;

Melliso ac olitor cupedimarius adde

Piscarius laneus piscator cerusator

Institor artifices opifex circulator emptor

Mercator merces mercatus statio foru

Officina tabernarius taberna macellu

Escalator pictor statuarius bibliothopola

Bibliographus vitriarius librariusq

Index registru rotula quatermo libex

Libellus codex codiculus ac codicillus

Volumen pergamenu membrana pagella

Pagma charta scheda folium phylura papyrus

Schedula literule chirographum syngraphum aper

Litera penna stylus calamus pinnex pugillares

Scapellum pluteus atramentum munus

Atramentarium cornu theca penariaque

Conspicuum mendacium signo sigillum

Simulacrum effigies statua preceptio nota

Exaro inscribo transcribo exscribo describo

Obliuo cetero depono oblitexo euoluo

Polio interlino dedisco ~~disco~~ ameto edisco

De agricola et agricultura cap^o

Agus ager agricola villa agricolatio fundus

Villicus economus et arator auriga colonus

Plaustrarius veredarius carrucariusq;

Quadriga carrus plaustrum plaustrum verede

Carruca bige trige eprædia trahæ

Vehes vehiculum radius rota orbita cauthus

Atq; umbilicus axis stimulus stercoraq;

Dicq̃ retinaculum capistrū flecto capistror

Incitat instigat stimulat cogit urget et instat

Mmat agit onerat agitat vehit exoneratq̃

Stratum buris culter dentale raballus

Rula rohum temo strina ingu vemer auris arata

Hecken dentatus stilus rutma cylindrus

Virgea sic crates fiscella sator ia sulcus

Eleba hyra porta ingexu semingera tapus

A reaxaxeola stadu rudenta novalis

Vernaculum viduus ager et restitilis arum

Terra solum tellus humus ops sterilis magna pignus

fertilis leta ferax gracilis ienmaputrisq;

Sicca levis solida humida irrigua scabulosa

Cruda arcuosa grauis ruderata rubra merga

Saxosa effeta sumil argillosa fecunda

Ximicat arat vertit lro proscindit colit occat

Effringo offringo subigo cu tertio iteroq;

Stereor ac sero semetis letifigo finis

Etamen cresco subeo prouemo spico.

De semificio et instrumentis cap xvi

semifica sem pratu herba gramina tordu

Desco defalto meta turba tondere spargo

Pyramis et verso perareko semificiu falx

falcator et semfex strunt in metas redigitq

Kastrum et scorpacula bifurcu falcula furca

De annona et pertinentibus cap xx

Folliculus calamus culmus spica gluma vagina

Arista stipula spica mitica garba: manipulus

Scapus gemculum nodus internodium et flos

Grami frumentum fruges amona legesq

Hordeum et triticum seculi siliqua faba pisa

Vicia lupinus solium zizama auena

Messe meto messor ligo colligo deseco strugo

Inuehit importat in acerium costruo condo

De trituratione cap. xxviii

Extremo discutio trituratio ventilo euano

Triturator acus palea scutella flagellant

Ventilabrum vamus cribrum scope corbula corbis

Horē frumētō frumētator acerōsus

Granarū cūmera arēa cūmulus et acerbus

Ustrina macerō systerua torreo tostus

De partinetibus ad agricolam cap. xix

Compes chorda finis scala cathecula restis

Assula fūculus ligo bideus furcilis assis

Tribula valla palus sudes bipalia vallis

fossicula sepes mūmnetū sepio septū

Nūmo scrobiculus scrobs pascua hastio pasto

Depasto opmo sagmo alo pabulo tiro

Nutruxo feto fetus fetura cohors nutritus

Cum sagmario porcelle aqualicus hara

forda boule stabula vaterxa mamella

Lactio depello lacto lactaria cella

De domo lactarea rap xx

Mulgeo lactesco mulctrale mulctraq; preh

Sinus colariu matello formula crates

Lactima lac lactis flos spuma butiru

Acor colustru exigala coagulū seru

Percolo coagulo subigo premo caseusq;
Lauugo sitis nudicia nuditiesq;
Et sterquilum stabulum fenum extraho purgo
Presepium crates presepe equule fenile
Condita cibaria farrago pams equinus
Ephippium frenum lupatum scansile habena
Lorum antelena cum postelena chytella
Cingule pastomus phalare instratum strigilisq;
Sarcema sarcinula matricula matra bulga

Solea suffragines tori virgula mba raprona

Insideo ascendo descendo exultero stando

Humo stringo agito equo recalcitro pugno

Sternax flecto equis domo succussu voluto

Gradaxius volutarius succussariusqz

Succussor succussator succussatioqz

De belius cap xxi

Pullus equus asinus equulus equa spada mulus

Canterius sompes onager asinco asellus

Taurus bos vitulus vaccaq; iuuenta iuuenus

Verrus porcellus portus portata scropha sus

Agnus ovis aries vernex sectarius hedus

Capreolus caper hyrcus cu capra capella

Catellus ratulus ^{and mus} ratella sicista cams

Cumulus lanius lepus humulus damaq; ceru

Damula cerua leo caprea lepusculus ^{and mus} adde

Leo leena lupus vulpes vulpecula melis

Lutra fiber castor summa vrsus vinctorms

Camelus elephas strutio camelus et hystrix

Panthera pardus pardalis simx leopardus

Tygris talpa pecus hermatius grex trogonillus

felis mus tatus mustella vuerxa sorexq

De ambus cap xxii

^{ant am infatcom} ^{me palt} ^{me xox} ^{me fme}
Aquila falco gerax mus accipiter ans

^{me tot} ^{me pex} ^{me vanti} ^{me smf}
Gallus gallina pullus anserculus anser

^{me} ^{met} ^{me capon}
Bullaster pullastra anas anaticula capo

^{me pax} ^{me pax} ^{me} ^{me}
Cignus olor pano perdon coluba colubus

^{me. ex. an. sp. r. d. n.}
Hardea grus passer phasianus ^{me. me. z. e. d. n.} merula ^{me. h. n. h. r.} turdus

^{me. r. o. b. b. m.} Rusticula ^{me. v. r. e. m.} sturnus ^{me. q. m. p. l.} simul ^{me. h. n. h. r.} attagena ^{me. s. r. a. l. l. e. n.} palubus

^{me. h. n. h. r.} fringilla ^{me. r. e. g. u. l. u. s.} regulus ^{me. p. a. l. u. b. u. s.} palubus ^{me. t. u. r. t. u. r.} turtur ^{me. h. i. r. u. d. o.} hirundo

^{me. h. n. h. r.} Coturnix ^{me. v. p. u. p. a.} vrupa ^{me. m. e. r. g. u. s.} mergus ^{me. f. u. l. i. c. a.} fulica ^{me. g. a. l. e. r. i. t. a.} galexita

^{me. p. r. o. p. i. o.} Pitacus ^{me. e. t.} et ^{me. g. r. a. t. u. l. u. s.} graculus ^{me. o. r. n. i. x.} ornix ^{me. m. o. t. a. t. u. l. a.} motatula ^{me. p. i. t. u. s.} pitus

^{me. p. r. o. p. i. o.} Bica ^{me. c. a. r. d. u. e. l. i. s.} carduelis ^{me. i. b. i. s.} ibis ^{me. t. u. r. d. e. l. a.} turdela ^{me. t. o. r. u. t. a.} toruta

Corvus et miluus corvus ^{me. m. o. r. i. e. d. u. l. a.} moriedula ^{me. h. i. r. u. d. o.} hirundo

Noctuo strix hulusa ^{me. s. i. c.} sic ^{me. r. e. s. p. e. r. t. i. l. o.} resperitilo ^{me. v. u. l. t. u. r.} vultur

Lusina achantis ^{me. p. h. y. l. o. m. e. l. a.} phylomela ^{me. p. h. y. l. e. d. u. l. a.} phredula ^{me. p. h. e. m. a.} phema

Aluticorax enocroculus cicoma corix

Halimius pellicanus mexops apias ter

fidipes et solipes digitus rostru simul virgins

Andisco excludo modior pario incubat edo

seueo fetisco glorio singultio ruspas

Sido depensco plumesco prouolo apitor

vitellus testa implimms putame omumq

De piscibus cap xxiii

Est salsumentum pisciculus est quoq piscis

Licusta cancer gamerus vitulusque maximus

Alhoca cu xumbus scombrus storus quoq spax

Expondilis et capito capito milus ostrea cognis
Calmo mugil apoa mitilus et coctea concha
Alec tu rato passer cetus quoque cete
Pecten chepa rams lupus logigo lapillus
Barbutilis polypus lampetra anguilla unum
Equamula squamosus viscosus branchia puma
Rhetete rhetoricum extripula nassula nassa
Verriculum funda contus linea hamus arundo
De muscis et verminibus cap. xxii
Labro vespa fucus apiarius alucius apes
Apecula famus mellatio melque melitago

Bombilis aestum asilus cinnoma culex

Papilio tipula mtedula musca cicada

Vermiculor verims vermiculus verimio lumbrex

Pediculus pullex pendiculus lens pedicillus

Redius litia gurgulio blatta teredo

Tinea terimculus termies sanguisugo hyrundo

formica burchus tape multepeda bombox

Scorpio dracena draco dracunculus anguis

Matrux lacertus serpens salamandra pyrausta

Bufo xana axaneus testudo stellio limax

De arboribus et fructibus una cu coheretib^{us} apert^{is}

Fraxinus ornx ilex quercus suber esculus vlinz

Malus volenus cerasus pyrus arbutus alnus
Pirus hortensis sylvestris mespillus acer
Malus sylvestris coclus auellana amedo
Norus unx ficus amygdalus olea taxus
Palma abies fagus oleaster laurea laurus
Labrusca vitis cupressus picea pinus
Platanus et myrtus hebanus tremulus populus
Sambucus sentis salix siler et cydonius
Laurus sylvestris damus ficulnea rubus
frutex reprecula repres gemsta unrica
Rubrum aculeus spina rosta salictu
Arbustum uenius arburetu cedua sylua

Dammaru saltus saltuarus nemorisq

Custos dammarus tamularus adde

Arbor stirps truncus stipes arbuscula radix

Raditula tandem ramus ramusculus liber

Alburum codex succus medullaq cortex

Plantarum planta vitulamen surculisq

Vimen racumen frons flos folium quoq germe

Mediculus palines sacrametu pampus gemma

Transfere translatu planto infero radice vinct

Exermino frondesco floreo fero fructificaq

Defloresco areo defrondesco lego stringo

Erudico extido decacumino teideo auello

Volemu, pomu matu texasum pira prunu
Persicum grauatū pumicu citreu medicuq
Botu promatixu precox mte uaiu
Mustum sexotinu diutum molle caduū
Nespillum glans galla, melimellum dactylifera
Pinea muscata amygdala thasia greca
Castanea Inglaus auellana nuxq colurna
Cesta scapus, nucleus, nusi cuticula fragu
Arbutu et conus vna passat bacula motu
Una acinus botus vinatio bacca corymbis

De Herbis cap. xxiii
Salua borago libanotis brassica ruta

60
Fris hyssopus olusatru petroselinu
Accedula thymu eudonia fenniculaq
Eliotropiu lactuca betonia malua
Althea plantago saturegia ~~confedat~~ consolidaq
Abrotinum arthemisia scolymoria lactar
Zilium et apiu xanxis absynthiu axon
Tansetiu parietaria lauendula etheris
Menta mentastru marsticiu et cynoglossa
Ambrosia fenuus terre garriophilum alga
Pulegiu tussilago rapula digitellus
Valeriana xapa portulaca scabiosa
Spula trifoliu pentasoliu coriandrum

Urtica, ammi cicuta usquimauiq;
Serpillun organu macedonica cu melilotus
Sanguinaria alidoma fibrificaq;
Buglossa raphanu caprifoliuq; samina
Alliu verbeua cepa centaurea porru
Erocus, penica filipendula coxilidoniq;
Papauer filix columbina titimallus
Mandradora quinquefoliu agrimonia taffus
Butaluu fungus polipodu camomilla
Aristolochia dracuntiu et calimula
Ciceru, viola calta rosa, marcurialis
Carduus et carex lappatu mitia lappa

Peonia equisetis, verbenaca siderites

Juula anetu ansu helenu atqz cymnu

De Navi et eius partibus cap. xxvii

PRORA navis puppis rostrum antena * carina

Armaneta malus rudent simul anchora clavis

fori sentina cu nautica nautica transtra

Carbasus et velum navexgus navingo nauta

Navicularius et navilexus navinguqz

Navalis remigo remus navalia remex

Navticus et navifragus navifragu ac maxe fretu

Tranicio, appello, transporto portorinuqz

Portitor hyppago ponto linter quoqz cymba

De spectantibus ad bellum cap. xxviii

BELLUM certamen conflictus prelia pugna

Imbellis pugnax et bellicosus meritis

Strenuus ignavus fortis animosus et acer

Loricæ cassis clypeus quoque galea scutum umbo

Hasta mæra gladius hastile lancea telum

Hambræ capulus iaculum torax dolosus

Toxmetum machina verutum funda balista

Aries et vinea bellum, indico geroque

Arcus pharetra sudes catapulta sagitta

ferrea sunt manica simul ocrea tessera clava

Symbolum et bellicum fustis quoque falx pretiaris

61
Plaudamentu armatus catafractus
Tentoriu castra castrametor manubetesq
Dux imperator ductor comilito miles
Exercitus copie milicia milito turma
Mampulus legio cohors centuria cornu
Centurio tribunus eques decuria pedes
Delectu facio milites recensco signat
Subsidu acies vexillum signifer ala

De Muscis Instrumetis cap. xxix

Gingris tibia lituus fiducula tuba
Psalteriu cithera lyricen fiducina lyra
fidicen et pecten gingritor chorda tibicen

1410

Memoriale puerorum nominum et verborum

Quoniam primus famen verborum
Unusque et viginti tibi preteritum geminabit
ut mordeo cado cado curro et pre pendeo pendo
do tendo fallo sto sisto spondeo pello
cello prendo cano posco pecto parioque

Cumdo tondeo tango pango punco re disto

In primo memorant quinquaginta et viginti verba in versibus
precedentibus expressa geminavit principum preteriti ut
mordeo, cado, cado, curro, et pre, pendo, pendo,
preteriti filii preteriti, cado, cado.

A cado dicitur cecidi casum de cado cecidi
cessum de cado cessi cessumque supino.

verbis scindo neco notat hec tria cado cecidi
cessi si faciet de cedit siue locum dat

Secunde memorant cado facit cecidi in preterito et cado in
supino. Unde dicitur cado et cado in diphthongo facit cecidi
in preterito et cado in supino. Unde dicitur cado in diphthongo
facit cecidi in preterito et cado in supino. Unde dicitur cado in diphthongo
facit cecidi in preterito et cado in supino. Unde dicitur cado in diphthongo
facit cecidi in preterito et cado in supino.

A mutabis m i coponens cædo recidi

abicit a caput i cædo quæda quæquæd unxeris illi

I vult produci cædo cædo vult breuiari

Sed cædo cessi iniqua smet e variari

Cædo memorant cædo in diphthongo mutat e m i longu
ut occido mædo cædo et cædo mutat a m i breue ut ando
mædo cædo Sed cædo sine diphthongo in se mutat m i copo
sitione et sonat e longu ut cædo recido pædo

A cædo cæposita semper media breuiabunt

ac obsolete sine quarto singula stabunt

De cædo nata tibi producta resonabunt

funguntur quartis satis hoc exæpla probabunt

Quarto memorant cæposita de cædo recipiunt media
syllabam ut occido mædo cædo media breui et sunt non
tra obsoleta non regentia accusatum sine prepositione ut
mædit m fontem quam ferit Sed cæposita de cædo in
diphthongo præcedunt mediam syllabam ut occido mædo
do media longa et sunt transita regentia accusatum ut ando in
infinitivo cædet cæmet pætorum

A cædo cæposita cunctis caruere supinis

Occido sed denas occasum quod tibi prebet

Quinto memorant oia composita de ead o eadem supi
mo hoc est non habent supma in frequentiori usu ut
mendo, id, supmo et art mendo. Tamen oia possunt habere
casum ut derido derasum, derido derasum unde participium
derasum. Cetero ad actum id ego puto ad mendum, era,
sum. Et secundum auctoritatem ordo quod habet oratio

Ado composita tibi tertia coniuga flectit
his tribus exceptis circumdo pessundo venundo

Accipias satisdo satisfatio nascitur inde

Conditur vrbs conditur olus sed conditur auxu

Pixis conditur species quia conditur intus

Secundo memorare oia composita. Primo ubi do, ad sunt
flectit quingahomo et geminant principium preteritum et
reddo id, didi, podo id, didi, et participium circumdo, ad, pessundo,
ad, venundo, ad, et satisdo, ad, et secundum aliquos podo,
ad, que sunt sunt quingahomo. Deinde ponit differen
tiam inter ead composita ado et gdo dicens gdo gpo,
sibi ado actum tercio quingahomo faciens gdo in
pto et gdo in supmo. Vulgariter 7 big or 7 sed
gdo id actum quarto quingahomo faciens gdi in
pto et gdit in supmo. Vulgariter 7 podo

Postulo posco peto doceo rogo flagito celo
exuo tu vestit monet iuduo calceo tuncit
accusatuos geminos hec verba requirunt
et tu passus ungetur unus et eis

Septimo memorare vba in loqui posita et similia. Confirma
legare petere precari docere celare mittere cedere

emigere mender seu portare regunt dnoo' accusabim
casus ut postulo se veniam et sua passim regunt
vni accusabim et ablativo ut postulo a te veniam
interdum tamen per vba loco accusabim per huc ab
lativo ut induo te vestem vel veste.

Condennus barbas crines sed fundimus herbas

Fundo dat tutudi sed dat fondere totundi

Fondeo dat fonsim sed pbet fundere fufum

Oratio memorare fondeo et actum secundum gunga
homo faciens totundi in pto et fonsim in supmo vlg
euler et rhiper et ror fnde fonsor fonder fonderma
sed fundo et actum fexte gungabim faciens tutudi
in pto et fnsim in supmo vlgariter et beay vix

Alia scripimus et herbas gmundit olentes. it

Si rogo coponas con congregat e edat

In inferit pre prefert sub substituit p prostrahit mta
querit de uiuunt ob deservit adq' superbit

De ore memorare prohet per verbum actum de pmit
tissime transihom' rogo, ad copomur in dmerse et p pto
mbo' totus habet dmerse signifiata copomur in con et n
mutatur in r et dicitur corrogo, ad in e et dicit' trogo ad
in m et n mutatur in r et dicit' rrogo ad pma n mutat' m r
in pre e dicit' pprogo ad in sub et b mutat' m r et dicit'
prrrogo ad in pro et dicit' prrogo ad in mter et dicitur
mterrogo ad in do et dicit' dterrogo ad in ab e dicitur atrogo
ad in d e d mutat' m r e dicit' atrogo, ad e via sunt
actima pter atrogo et corripunt media pllabam ro r

Si cubit incubat mutetur addideris con
Luxuriat dis et ad comedit sub subiacet hosti
Orat pro re iacet obit ob de languet in instat
excubat in castris homo perungit incubat oritur

Secundo numerare quod sit per ubi cubo ab mentis comit
gongatione mutatur in cubo et componitur in dicitur per compositionem
Iohis habet dicitur significata componitur cum con et dicitur cubo
ab in dicitur et dicitur dicitur, et in ad et dicitur mutatur in et dicitur
cubo, et in sub et b. mutatur in et dicitur proinde, et in pro
dicitur proinde, et in et dicitur et dicitur per proinde dicitur
et dicitur, ab in ob et b. mutatur in et dicitur cubo, et in de
et dicitur dicitur, et in in et dicitur mentis, et in et et
dicitur cubo, ab mentis ab. Nam oia reposita dicitur
que mutant cubo in cubo sunt reposita gongatione et oia
reposita sunt ubi cubo sunt mentis et componitur in dicitur

Incubens dormit discumbens ferula sumit

Comubens videt incubens sepe laborat

Decumbens languet procubens munus adorat

Occubens moritur victus succubere fector

Si ungas oleo sub crescit insolitu dat

Ad exemat ac crescit ab delet re bene spirat

Secundo numerare quod sit per ubi mentis oleo, et
secundo gongatione componitur in dicitur per compositionem
Iohis habet dicitur significata componitur cum sub dicitur

scribit iactans pro scribit crimini danans

Inscribit signans describit rem manifestans

Pro fus acquirit sicut excedat et claudat

[illegible]

Sub dolet ex moritur faunt as ad ardua tendit
 con mala molitur re quiescit in qd dare vita

Secundo textus memorat quod hunc per unum solum pponit cum
dicitur pro prepositam bene habet dicitur per unum solum pponit
miser in sub e b obicitur e dicitur superius ad id se
dicitur superius, ad in s pro sequitur e in pponit in s.

Dant a per i iacio taceo statuo rado frango
et rapio sapio rapio lateo rano pango

Secundo quarto memorare oia vba in legha posita
mutant a m, m ggonit vt iacio xliias factio ghris
statuo xstilio rado ordo mudo gudo frango mferngo
rapio xstipio mupio spio dissipio rapio xstipio
Litho dethleo rano pemo pango xpingo saluo xstilo
tango xtingo mando xmino p d xomando xomando
supramando nihil mutant et penant a

Resplendit ac ab ago trissillaba sat nisi per pre

ast habeo ungas et amicos si placeat vti

Secundo quinto memorare per vltim facit & posita
in prepositione mutat de m i m & positione ut
inferio & fine Plures copositum diff. lineo mutat

a m i m r e p o s i t i o n e s i d g p l a r e o m h i l m u t a t E t
g r e p s t a a b a g o t r i p s i l l a b a m u t a n t a m i m r e p o s i t i o n e
v t t r a n s f i g a r e d i g o p r e t e r s a t a g o p a g o e p r e a g o
e t r e p o s t a t e m m s i l l a b a c u v t m e n a g o m h i l m u t a n t
S i d r o g o e t d e g o d i s s i l l a b a d i l i n t a t o n t a I t e m
f a t i o r g f i l i o r a p i s t o r a d i p i s t o r d e p i s t o r f a t i s t o r
d e f i s t o r i m m i o r i m m i o r v e l i m m i o d e l i o e t p r e
l i o d i c u t u r I s i n t e p e m e t p o s t h a b e o m h i l m u t a t
H a l o m a n d o p a t r o l a c t o d a n o s a c r o t r a c t o
a r c e o c u p a r i o p a s c o s c a n d o a p t o f a t i s t o r
e t p e r c o c a r p o c u f a c t i o s p a r g o p a r i s t o r
p a r t i o r e t g r a d i o r p a t i o r d a n t e t o p o s i t i u s
Q u i m o s p e c t o m i m e r a n t s e t c b a m l e g h p o s t a
m u t a n t a m i m r e p o s i t i o n e v t s a l o a n g e l o a d s i d
a r e a l o m h i l m u t a t m a n d o g e n e n d o r e m a n d o m h i l
m u t a t p a t r o a d i m p e t r o a d p e t r o l a c t o a d d i l i n t o
a d o b l a t o a d d a n o a d g e n n o a d t r a c t o o b t r a c t o a d
s a c r o a d g f i r o a d t r e c t o h a l t t r e c t o r a r c o t r e c t o
r e c t o p a r i o r e p e r o r e p e r o p a s c o g p e s t o d e p e s t o
s t a n d o a s t e n d o d i s t e n d o a p t o a d m e p h o v e l m e p h o r
r e a p t o v e l a d a p t o m h i l m u t a n t f a t i s t o d e f i s t o
p a r i o d e p e r o c a r p o d e t e r p o f a c t o r e f e r t o s p a n g o
a p e r o g p e r o p a r i s t o r d e p i r i s t o r p a r t i o r i m p e r i o r
g r a d i o r g g r a d i o r p a t i o r p e t i o r

V e d o p r e m o s e d e o r e g o q u e r o c a d o r e c i d i
e t s p e t i o t e n e o l e g o p r e t e r p e r l e g o r e q
r o m u t a t e p e r i n a t i s e n o e t a n b i o f u n x i

64
Decimo septimo memoraverit her vba in teplo posita in
tunc & vel diphthongum ce in i in topostione ut ledi tolli
alido primo de primo e primo ego torrigo derigo quere
in quere digneo cado occido mudo tendo spectro mspatio
disputio teneo totineo etineo lego tolligo diligo i. e.
deligo. i. e. sed ptego et relego mhit mutant dextero
etiam intelligo dicebant lego i. e. mhit mutat in pro
sione tunc pmo mtermo edmo ambro.

Audio vertit a claudio fraudo per v tibi imitat
au per mutat in o plando in topositivis
v quatio salto calco scalpo capio dant
v per e mutabis inro coponere si vis

Decimo octavo memoraverit audio secundum aliquos in
fat an in a utobedro Lict in aliquos alio in mutat
sed claudo mutat an in ii ut mendo rethido cuthido
etiam secundum mthorto fraudo mutat an in ii ut de
fundo sed for raxme obfernathre Coposta de plando
mutat an in o in topostione ut toplo do toplo do
Coposta de gnatio salto calco et capio mutat an in
ut requinto exalto genio exulpo et capio in re
topostio anrope orrope Inro mutat in m e ut pteco
derexo. ad

E. lmo pleo ruso pello leo frigerio sipo
et fragor spatio latior ^{pedio} mo fendo
her in copostas simplicibus fugiens toposta requinas
videre sed iungas teplox celo quocq plura
Decimo nono memoraverit vba in teplo posita in sed
in vbi in m in ppositione Nam a tunc habem mthmo

ab. a pleo repleo a tupo minto ab a pello gello
 ab a leo delto a frigero refrigero a fipo dissipio a
 frager suffragor a frager a speno aspeno aspeno
 Dissipio Dissipio mspio a luto illuro a pedio ipedio
 a imo remio amio a fundo difendo asfendo alqm
 addunt ultra tepia set vba paco et tepior et
 itto vel itto vnde totimplo vel totimplor tepillo
 procello. 4

Tendo tendo tendendi pendeo pendo pepedi

lugeo lugeo luxi mulgeo mulgeo mulci

frigeo frigo frigi per inq. aruo vel aruo dat

Et cresco cerno treni paueo quoq. passo

Dant pami vertor tu vertor versum habebit

Sic pandor patior passus q. dupla vocatur

Vigesimo memorare tendo et tendo formant tendendi in
 presento pendto pendo pependi Lugeo lugeo luxi mul
 geo mulgeo mulci frigeo frigo frigi aruo aruo atm
 trosto treni treni paueo passo pami vtor vtor fa
 nt. Vbi in supmo pandio pandio passio Nam
 videat pando patior patio ista vba habent pass
 in supmo. 4

Su, tu bissemis copones partibus istis:

Ad, subter, de, potest, in, inter, sub, ob, et alij
 Cuncta carent vere presentis participij. 4

Ad sum reposita: preter et ista tria:
dat presum presens possum potens simul absens,
absum et no plura: que dant sua iusta futura.
In xus participans preter possum tenere.

Cuncta gerundis de sum dix nata caxere.
Vigesimo primo memorant hoc vbi substantivum sum ha-
bet duodecim proposita ut patet in lephi que tenet
presens tempore ^{paulipre} preter presens absens
possum potens potens est melius nomen quam participium
omnino. Omnia proposita de sum habent participia futura
tempore in uno preter possum. Tamen hoc propositum
a se tenent gerundis generaliter. et licet se
repuant spiritibus raris. tamen tamen proposita gene-
raliter in frequentibus. et ut datur.

Substantiva pares parum nectunt tibi casus.

Su tamen et patrio sociabitur, atq; Latino:
Interdum gemino, datus fixum, et mobile sexto.

Sum satis do texuo: tamen absum do quoq; sexto
Vigesimo secundo, memorant hoc vbi substantivum
do, et tamen vim habentia, ut pro texuo et similia
repuant spiritibus raris. tamen pro texuo et similia
ut hoc liber est petri. Et in do ut est inhi patet.

Et ad ablativum, ut per magno animo / et ad duobus
ablativis, ut per sibi impedito: et ad ablativum
~~in~~ in prepositione in vel sub, ut per
in foro: sub lecto et ad accusativum in prepositione
apud, ut per apud martellum / Interdum sunt tamen
posteriores, ut dicitur est et erit semper. reposita ad
invenitur per Sto, ut ego inter se et eorum
torio: illi meo dno: multa cum desunt. ab se fac
quodammodo regit ablativum in prepositione, ut ab se a
studio.

Salto salto eum: salto pede: catra psalto,
Salto facit salti: saltum saltio: psalli

Dat psalto. saltum saltio saltio saltio
Saltio saltum dat. saltum saltio saltio

Dat saltum saltio psaltum psalto supinus
Vigesimo lecto memorare saltio actum quartum

facit saltum in preterito et saltum in supino
Saltio et saltio id, actum lecto quartum
Saltio in preterito et saltio in supino idem est saltio
actum quartum quartum facit saltum, saltum, et saltio
in preterito.

Interdum et psalto ad p. ventum lecto quartum
facit psalto in preterito sine supino vulgariter
Interdum inde psaltum et psaltum et psaltum
psaltum psaltum.

Est facio neutrum cum nominibus sociatum.
Passumque loco sibi vult adungere sic.

65
Mox activatur cu prepositione locatur.

Inde tepesacio passivatur tepesio.

Et de perficio dic bene perficiorq.

Vigesimo quarto memorare. facio neutrum voce activi. sig. inificatione. qpositum in noibus aut quomo alia parte orationis prepositione excepta loco passivi fio et mutat in repositione ut multifacio multum califacio calefacio benefacio vel saltem benefico parvefacio parveficio multifacio multum. Sed repositum in prepositione mutat a m. in positione et habet passum in or. ut perficio perficior infacio inficior effacio efficior.

Cumq adiectivus facio ficio reddat at ille.

Si substantis ades. aut o tibi prebit aut or.

Inq ficius vel infex facio tibi noia format.

Vigesimo quinto memorare. facio in noibus adiectivus format de se. Verum prime conjugationis ut albisacio libisacio magnifico sed in noibus substantivis format de se. Verum deponentis ut inficior vel activi inficio ut multificior deponentis libificior vel activi libifico dificior vel dificio.

voce activa fabricacio vel fabricator m. o vel m. or. Multa etiam descendit noia a repositis de facio in se vel in furo ut califacio vel califacio parvefacio tam. Et in anhoris primanda sunt veracula.

Et quavis fio passiva voce profertur.

Hec tria preteriti variat. ut significata.

Confio deq simul. predictis sufficio iunge.

Vigesimo sexto memorare. Licet hoc verbum, *fio* interpretatur
pro passivo de *facio*; et habet factus sum in participio, quod
modum verbum passivum. Tamen hoc tria deponit retro,
perfectum de *fio* a de sum sufficit id est sufficiens vel subministrans
habet in in praeterito et sum in supino secundum quartam con-
gationem et mutat significationem simpliciter recipit si transitive
fio producit si. *ubi* et non sequitur.

Ad duplicem verbo, venit vox ista futurus.
De sum, de *fio*, namque futurus erit.

Sed tamen a neutro formatur: namque supinum
a *fio* factu prebat: hoc su quoque nihil.

Vigesimo septimo memorare, hoc participium futurum
habet significationem de sum. Ut existens est futurum
futurae sententiae. aliquando habet significationem de *fio* factus
simulat futurum inphas; idem faciendus: tamen non forma
tux a sum neque a *fio*: sed ab antiquo verbo *fio* 1.6. Virgo
Tunc transiens fuit nullo discrimine habito. *BY*

Participans, quod in eis vel in ans sit, dicitur pns.
Tus sus praeteriti: rus dus de esse futuri.
Eus ans rus agunt: tus sus dus patiuntur.

Vigesimo octavo memorare, omnia participia in tno et in mo
sunt praeteriti et praeteriti imperfecti temporis. Ut legendus
amans; et omnia participia in huius sunt praeteriti et in mo, sunt praeteriti
perfecti, et pluisse perfecti temporis. Ut amatus. Esus
fletus mortuus; et omnia participia in ino et duo sunt futuri
temporis participii. Ut amaturus, legendus, ultra omnia.

participia in *ans*, vel in *ens*, et in *is* significant *presentis actum* ut
notabitur. Et etiam participia in *his* et in *his*, significant *passive*
ut patet in sequenti *legem*. *Et*

Verbum commune quavis agat et patiatur
Sola per eius aus tamen actio significatur
Dus solum patitur per cetera utrumque notatur

Ex *igitur* nono memorare, licet verba communia signifi-
cant tam actum quam passivum, et participia solent *pro* *verbum*
habere significationem, actum et passivum. tamen participia *com-*
muni in *ens* vel in *ans* solum significant actum; et participia in
is significant passivum. Et participia *presentis* temporis *signi-*
*f**icant* tam actum quam passivum. ut *commutatus* sum *ad* *ad* *ad*
vel *commutatus* sum *ad* *ad* *ad*. *Id* *notabitur* participium *pre-*
teriti temporis solum significat passivum.

Que sunt in eo sunt *ita* verba secunde
Sed scire me be la na dantur fore prime
Balneo phariseo laqueo cal malleo nuq
Est eo cu queo dicas tamen fore quarto

Ex *igitur* memorare verba definita in eo sunt *secunde* *com-*
posita ut *doro* *eo* *in*, *fracto* *eo* *in*. *Ex* *primis* verba in
legem posita que sunt *prime* *composita* in *compositis*
ut *fraco* *ad*, *am*, *etiam* *fraco* *ad*, *am*, *meo*, *ut* *ad*, *am*, *leo* *ad*,
am, *phariseo* *ad*, *am*, *laqueo* *ad*, *am*, *calleo* *ad*, *am*, *malleo*
ad, *am*. *Ex* *primis* *eo* et *queo* in *compositis* que sunt *quarto*
composita ut *eo*, *eo*, *in*, *queo* *eo*, *in*, *nequeo* *nequeo*, *in*, *et*

Ex eo composita primis retinet eo semper.
Ambio tu remoue, pariterque superbio tolle.
Ex eo composita dicet *germinare* futura

Et simul adde quoco, duas redia vel redibo.

Exiguo primo memorant, licet eo et quocumque in appositione, et in appositione, sunt quatuor coniunctiones, et habent e ante o in pri-
mo, primo singularibus presentibus indicativum, medi et duplicant
futurum in am vel in eo. Et tam vel ibi quocumque vel quomodo
transitum vel transitio, ne quocumque vel nequomodo, et a prima
parte reguntur tripliciter ambio et superbio, que habent i
ante o in presentibus indicativum. Unde etiam dicuntur superbio
non esse copositi de eo, sed descendisse ab hoc nomine superbia.

Ex eo coposita breuiat i cuncta supinis

Inde superbitu simul ambituque repellit

Semper iens in prole quens formatur in unis

Ambio lege caret quod in unis dat genetivum

Exiguo secundo memorant eo et quocumque in copositione ha-
bent. Habent in supinis ut cognita cogniti nequinta penultima
breui ab hoc regula tripliciter ambio et secundum aliquos
superbio que procedunt. Item participia presentibus temporibus
que faciunt tantum quod diligenter notandum est in presentibus
ab illis formantur. Tripliciter ambio faciunt tantum in gto
et secundum aliquos superbitu faciunt superbitu.

Que desunt in seo, sunt inchoativa sed hec non

dis glis copesco nos pos pas cresco quesco

Et coquiesco dictis sociare memeto.

Exiguo tertio memorant oia verba desinencia in seo
a nominibus vocantur inchoativa ut ralesco. Tripliciter
vbi in legem posita ut patet disto glisco appesco mesco
posco pascio cresco et secundum aliquos quiesco que sunt
verba desinencia in seo. Notis verba que dicuntur incho-
ativa sunt hec coniunctiones, et tarent proprio preter

66
tio et supmo et primario a secunda persona inditatum p addit
one to et ratio ratio additio et sic et ratio

Quedant timore cunctis caruere supinis

Responso inquo timet disco posco metuoque

Et luo cu reuio simul addas vrget et auget

Et vereor veritū formido supmat in citu

Trigesimo quarto memorare Verba significanda timore
tarent supmo in aliquibus in locis posita ut timo et
supmo taret timor responso. id supmo taret responso. Exi
primario vereor faciens veritatem in supmo et primo primario.

Quedant splendore cunctis caruere supinis

Excipias vum quod prebet fulgio fulsum

Etq choruscationem tu dicas et radiatu

Trigesimo quinto memorare Verba significanda splen
dore tarent supmo ut mleo et supmo taret mleo
splendore et supmo taret splendore. Excipiunt fulgo
faciens fulsum et choruscationem et radio radiatum

Arcesso sapio cupio peto quero laceresso

Quarte preterita retinet quarteque supinis

Istis iunge tero si no vis parcere vero

Trigesimo sexto memorare Verba in locis posita sunt
secunda coniugatione tunc habent preterita et supma adme
dum verborum quarte coniugatione ut arcesso id mi. sapio
id mi vel in supmo cupio id mi vel in mi. deinde dicit
debem? significare posita de pario que sunt quarte coniugatio
mo licet pario mi sit secunda coniugatione ut pario id pareri
vere parum vel parum apario id parum apario parum etiam etc

Audeo cū soleo fio cū gaudeo fido
Neutra passiva sunt forte mereo mestus
Exulo vapulo veneo fio pendeo mibo liceo
Et liceo passivum signat cū vox sit agentis

Trigesimo septimo memoraui verba in duobus praeiis
versibus sunt neutra passiva quia habent praeterita
admodum verborum passivorum et desunt in o et ando
eo anstissim vel fin et habent tria participia
ardens infus et anstissim sed verba in duobus posteris
ordibus versibus sunt neutra passiva quia desunt in o
et habent significationem passivam et reguntur passivum et
tenulo a rege vapulo a praetore

Duorior mereor laior liceor atq; paciscor
Ergor et opperor obstringor neutra sequuntur
Non licet asse mihi qui me minus asse licet
dat veni ventu sed veniui quoq; veni

Trigesimo octavo memoraui octo verba in septem po-
sita dicuntur neutra passiva quia desunt in o et ha-
bent praeterita et supina ut si essent neutra vel ar-
tina ut duorior / rior, h, mereor rior, in, liceor rior, in,
lancor / arior vel rior, am, obstringor rior, si, vel, gi, ab-
fuit veni in praeterito et ventu / in, in supino et ve-
niens prima longa facit veniui in praeterito et veni veni
in supino neutrum passivum.

Actus accepti verbum neutrale tenetur
Tertia persona tantum proprie variatur
Summis his rectis deus inclusus retnetur
Et quarto sextoque pluit seruire videbis
Trigesimo nono memorant verba accepti actiomo sibi recipi
se actiomo ut patet per fulminat sonat munit pluit et
instat temenat erat grandinat prunat estomat annuat
hyemat moriat diefit noctefit adnecessafit serenat succit
sunt verba neutra et declinantur oblique in sexus personis
et habent deum vel naturam mensuram pro eorum suppositis ut
in duntaxat pluit intelligitur deus vel natura et regunt acti-
pium et aliquando oblatum ut pluit magnos imbres et
fecit pluisse lapidibus Et magis habent supposita expressa
inse transumptive ut corat res de super et imbes pluit
instum fulminat in parvis maledo extenuat exornat in
stola lauemat in galleria

Quatuor ecce modis quarto neutralia finge
Doleo collum coridon ardebat alexim
hic asium viuit bellu palephredus anhelat
Est asium viue quasi tu dicas asmine
Quadragesimo memorant verba neutra obliqua possunt
post se regere accusatum casum quatuor modis primo per
semetipsum ut doleo collum coridon Secundo per subiectum
alterius verbi ut coridon ardebat alexim Tertio per
imitationem accusatum in adiectum ut iste viuit curia
maha // barbamahite Quarto per prepositionem subiecti
rectam ut sine penas // propter penas de illo infame
Passum verbum quartum quidam gubernat

Quando gerundium passo tu corripis illo
Ast aliud verbum capre pascuntur et herbas
Vel per synecdochen veluti mea brachia frangor
Eius et actum quartum tu vult sibi huius.

Quadragesimo primo memorare verba passiva regunt actum
Primum tribus modis primo absolendo verbum in proprium gerundium
Et addendo aliud verbum ut pascit capet pascuntur
Sicut // pascendo vocantur filii. Secundo per figuram quod
dicitur contra locum vel synecdoche ut frangor sicut
vel brachia. Tertio quando actum regit gerundium actum
Sicut tunc omne passum regit cum torn ut dicitur
a se grammaticam.

In possessio possessor semper habetur
Recte relatum cum per norma societur
Est adiectivum quod conformare notetur

Quadragesimo secundo memorare in possessio non
et in possessio pronomine. Intelligitur gerundium casus sui
pronomine quod potest esse substantivum ad adiectivum et ante
aditum ad relatum ut iste est equus regis gubernat huius
regem vel quod gubernat regem. Omnes. Laudantur per
fines meas quod gratiam habere in tali negotio patitur
patris mei universales quod sum vestitus et paternam ha-
beret filium.

Sinus

Scriptum per Jacobum Jak. MS
Sine corduatopus

Et amen

arci. C. Ciceronis pro
p. quinctio, oratio prima

Re. Linger's Galmaus

Nam res in ciuitate due plurimum possunt,
 hic contra nos ambe faciunt in hoc tempore,
 prima gratia et eloquentia: quarum alteram
 C. Aquili beatorum, alteram metuo. Elo-
 quentia C. Hortensij me me dicendo
 Impediat, nominis comouere: gratia
 Sex. ualij me P. Suetonio nocet, id
 uo no mediocriter pertimesco. Neq. hoc
 tempore la querendum uideatur, sed
 prima in illis re: si in nobis erit saltem
 mediocritas. Verum ita se res habet
 ut ego, qm neq. usu satis, et ingenio
 parum possum, cum patrone disertissi-
 mo comparem: P. quid tunc tu temet
 opes, mille facultates, lingue inuicoru
 copia sunt, cum aduersario gratiosissimo
 uideatur, illud quoq. nobis accedit in
 commodum, quod M. Iunio, qm hanc
 causam Aquili, aliquoties apud te
 egit, homo et in aliis causis exercita-
 tus, et in hac multum et sepe usus.

Hoc tempore abest, nona legatione
impeditio: et ad me ventum est, qui
ut scire scaberem cetera, temporis quidem
tunc brevis satis scilicet, ut rem tantam,
tot controversis implicatam, possem cog
noscere. Itaque, quod nisi consuevit in
ceteris consilio de adiumento, id quod
in hac causa deficit Nam quo minus
ingenio possum, subsidio nisi diligen
tiam comparavi: quod quanta sit, nisi
tempus, et spatium datum sit, intelligi
non potest. Quae quo plura sunt
i. Aquilae, de re, et hoc, qui tibi in
consilio adsunt, meliori mente tua
haec audire oportebit: ut multum
incommodis vitas debilitata, tandem
equitate talis virore reuertatur.

Quod si in Indis, nullo profecto
fuisse videtur gloria boni, et gratiam,
solitudinis, atque mores: si apud soc
consilium de opibus, non de vitas cau
sa pendetur: profecto nihil est
tam sanctum, atque sincerum in civitate:
nihil quod similitudinem cuiusque gra

gratias et virtus Iudicio consoletur; re-
 te aut apud te, et eos. qui tibi adfuit,
 Vita valebit aut eo hoc loco repulsa
 bj, et gratia, totum, ubi consistat re-
 parare non poterit. Non eo dico C.
 aquali quo mihi veniat in dubium
 tua fides, et constantia aut quo no-
 in hoc quod tibi adnotasti, videretur
 hysmodi similitudinem solum solum habere
 P. Inductio debeat. Quid ergo est
 primum magnitudo periculi primo timore
 hic solum afficit, quod vna Iudicio
 de fortuna omnibus determinat. id est
 dum cogitat, non minus sepe si be-
 nit in mentem potestatis, quod equi-
 tatis hinc, propterea quod omnes,
 quorum in alterius manu vita posi-
 ta est, sepe illud cogitant, quod
 possit et, timore iudicium ac potestate
 fieri, quid quid debeat facere. ^{in hoc} deinde
 habet aduersum. P. Inductio ^{in hoc} deinde
 S. eo. namque, se vera sumpsit ^{in hoc} deinde
 differtissimos, fortissimos, ^{in hoc} deinde
 et similitudinem in communi studio, solum.

et quod pueri et
 in hoc solum

opinio Ego. Ne uno defendunt: si ad
est defendere cupiditate aliam de
obtemperare, quo id facilius, quoniam velit
nugno iudicio opprimere possit: Nam quod
hoc inquit aut indignum C. Aquili, dei
aut commemorari potest, quam me qui
caput aliam. Iniam fortunasse de
dam, proinde totam causam dicere: cum
proferam. C. 2. Sortensum. In hoc iudi
tio partes accusatoris obinet, contra me
sit dicturus: cui fiduciam copiam facit
ta longum dicendi natura largita est. Ita
sit ut ego, qui blandipellere et vulneribus
medij deeam, tamen id facere rogar, cum
etiam telum adversum nullum recevit:
illud autem id tempus impugnandi datur,
tamen et vitandi illorum impetu potest
adempta nobis. et. it. si qua in re,
id quod, parati sunt facere facimus
tamen, quasi benenatum aliquod tamen
recevit, medietate faciente totum non
est. Id accidit pectoris Iniquitate, et
Inimicitia: primum, quod contra omni consue
tudinem, iudicium primo de probro, quam
de re, malum fieri. Deinde quod
ita constituit id ipsum iudicium. ut tunc

Antequam verbum accusatoris audisset, causam dices
rogaretur: quod verum grata et potius factum est
qui quasi sua res aut sonus agatur, ita diligenter Ego.
Huius studio et impudicitiae mortem gerunt. Et in
insimulandi et huiusmodi operibus: in quibus quoque
plures propter virtutem nobilitatemque possunt eo
minus quae possunt debent ostendere. Cum tot tantisque
difficultatibus afflicti atque afflictus in tuam
aquaque fidem veritatem misericordiam. Et cum
hinc confugit, cum ad hoc si propter hominem aduersi
tiorum non in par, non agendi obsequium eadem
non magistratum equum repere. Solus est cum di
siduumque de inimicis summa inimica atque iusta
fuerit. De C. Aquilius voss qui in consilio ad
istis erat atque obstruat ut in hunc munus
narratum atque agitatam equitatem in hoc tandem
Loro consilio et confessorum patrum. Et
quo facilius facere possit, deo speram, ut
a principio et quomodo modum gesta et contracta
sit rogaretur. C. Martinus fuit publicus et sum
pater, sum reuerens etiam pater familias et
prudens et attentus, una in re paulo magis
servatus, qui societatem ad Ego: in me fene
rat, vero bene, verumtamen non ita iustitiam ut
Intra societate et officia recte patris familias
necessitas possit: non quo et dicit ingenium nam

unde parum facimus summa. Sed. Memini meque in summa
mundo propter est huius constitutionis: quid ergo est?
In qua natura in sic melius quod bonum dedisset pa-
ter in sic propter libertatem reliquisset, bonum in
questum contulit, libertate usque est quo summius
dixit est. Quare quod solum huius omni bonum
adtingere in sic erat nisi quod in tua petunia
condideret qui petunia fructus esset. Tamen
inductus a similitudine per ac familiaritate et amicitia
fecit ut dicit societatem earum rerum quo in galia
comparabantur. Erat et res petuaria res ampla
et iusticia sane bene culta et fructuosa. Tunc
ab aliis aliis atque a proinde concessu in galiam
venit et hinc aliter usque transierunt: sit magna
mutatio loci non ingenij. Nam qui ab adolescentulo
questum sibi instituerat sine stipendio, postea per
nostro quod impendit et in domum contulit mediorum
questum contentus se non poterat: nec mirum si
qui bonum venalem habebat ea per bone questum
magnus sibi questus per putabat. Itaque se tunc
sane mediocriter de domum quicquid poterat ad se
in permatam domum servabat. Quare et ita diligens
erat quasi in qui magna fide societatem gererent
arbitrio pro socio addendum solvere. Verum
sic de rebus non nosse sicut dicit ea que
per. Quod me tunc amemur tametsi rem per
habet tamen quia postulat non flagit per
ibo. Cum annos congrederet scripta esset. Et in hoc
super huius amicitia non. Est finis, neque ita posse
hanc velle earum rerum quod libenter ad vane per

meritum in gallia punitum, cum adesset iugurtha, et
meritum exequitum. Ceterum testamentum reliquit sine
p. quidam: et ad quem summo magis merita sua be-
merbat, ad eundem summo solum quare perueniret.
Cuius merito inter ita multo post, in galliam pro-
fessi profectum quidam: ibi cum ipso iugurtha famili-
ariter vixit, dum fore una sunt, cum et de socie-
te inter se multa connumerarent, et de tota illa ra-
tione atque de gallitana, neque interea ibi bellum in-
terposuit iugurtha, aut societatem sibi quippiam debere,
aut primatum quidam debuisse. Cum ex eo ali-
cui aliquantulum esset relictum, quibus uerbis pater-
nem rem suam oportere, auctoritatem in gallia
p. Sic quidam Narbone se factum de presen-
tibus, eandem remque ipse dant primatum. Hi ad
hoc optimi ego. Monitus solum multo ibi de-
sit ut instructum sum non ita comode posset
tempore quo presumpsisset vendere, solum sibi
inducere facultatem, esse, quam si sciret, non
existimaret, pro fraterna et necessitudine
et pro ipso necessitate Nam p. quidam de-
benam sciret in multo minus necesse, et de ea
liberum. Cuius quod videtur bonum facere oportet
bat, id legerebatur iugurtha: credidit quidam, et
qui orationem bonorum similitudinem, facta quoque imi-
tationem: auctoritatem bellis facere desistit, solum
proficiscitur, dedit de gallia romam simul iugur-
tha petunam C. quidam p. Scapula debuisse.

Electiora videntur in primis, collectanea, nempe per
suo perit omni senero in oratione fabij quibetiam et pueri
fij 29 Martij 1599

Quatuor sunt quae pariter etiam famulis et pueris
nisi sunt sub timore et timore famularum bonae et nemine in
redditis et pueris, mores et pueri in pueris et in pueris
eandem simplicitate se pueris.

Optimū est in pueris omnibus modis laud. brevis
monstrare.

Conspicio melius videri quam naturam.

Quicquid sine detrimento commendari potest et tribuatur etiam
ignota.

Deinde natura sine impedimentis boni generis sine timore
sine pueris et timore sine pueris et timore sine pueris et timore
sine pueris et timore sine pueris et timore sine pueris et timore

Nemo quam bene vult et quandiu tenet, pueri etiam
posset contingeret et pueri etiam vult et pueri etiam vult

Lingua garrula, longum prode, etiam pueris etiam pueris
etiam pueris etiam pueris etiam pueris etiam pueris etiam pueris

In pueris voluntas vult etiam pueris etiam pueris etiam pueris
etiam pueris etiam pueris etiam pueris etiam pueris etiam pueris

Deinde pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri
etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri

Deinde pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri
etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri

Deinde pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri pueri
etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri etiam pueri

ad servatam non opus est prima, quod enim necessitati
sit est debet reata;

Omne iudicium est in manu eius

profonda si facendo scandala feroce e non si burla
e me fare

Sancta, sicut non Invenimus fructus in arboribus. In qua
fructus non apparent, sit in semine honorando, non per
fructum, qui in adolescentia desuperat, quod in nobis
causit.

Quintus Seneca de hereditate interpretum placuit.

Tutus est gradatim. scilicet quam cito scilicet ad
propter gradatim scilicet.

Non est in hoc mundo mutatio consensuum

Quinta fatis labilem, huc faticem, vbi potenter.

Quod ad unum agitatur per se inquit.

Ambigua sunt omnia ad mensuram intellectus.

Caro Jacopo de Senfendine & a comitibus libet dno quod malit
30/1/1712

Quantum inq. et magnus p[ro]p[ter] in contemptum h[ab]ere s[un]t
de fide

in limbo
quidam postea

Dij nobis omnia bona laboribus vendunt.

ita

scilicet

De immundo de dolo malo sed fugit

Transit per mille quod non est et sic non perdit

Qui per labit in se perdit

Spem inquam, sed uiam non misit in cor

Quam bene uiam refert non quando

Ita ego per salis sed malis reputari cupio

Deinde per quodammodo perditur, sed inquam

Deinde per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Quia per quodammodo perditur, sed inquam

Tres infantes in lege sunt

neque

neque

Qui sunt et non

facit

facit

Tantum est deus quoniam dicitur facit quod

pulchrum

naturam

Quia

prima

nobis

parentes

bonis

prosum

Suble uolunt quod a deo

indignus

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam

scilicet dicitur
per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam

per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam
per quodammodo perditur, sed inquam

Amundsen, James, m. 1861

James and Susan, of New York

una multa. Impetantur pro aut. uno

Also minor and faint, especially near

Empoasca fabae (Fallen) *Microtus*

2m. in the place of the first.

Coronilla varia L. f. *Coronilla varia* L. f.

Stemma var. *Rt. pluv.* 1 med. modus, hinc est unum

Богородице, а Бѣлобога притвѣ.

Obsequio m^{to} de pro^{to} p^{ro}ima p^{ro}stante

Phases of growth of annals of education

Land before reaching forest of Katus: 84. 10. 11.

amen for his sake my dear brother mine.

Totum pinnatis lobis fere & subaequalibus, ovatis, apiculatis.

1102. *Amphispiza bilineata* (Linn.) *Amphispiza bilineata* (Linn.)

onra, R. mod. am. filie in a. f. intra p. c. p. t. ant. un. a. r. h. u. s. m. t.

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

Pinnas infusmitatibzta natura eff. ut de communibzta videntur

Ende des Monats April 1844

größt altemst im no alimstare flemm vglum

Complexo maximo. Statura fulta. festinatio et c.

Amphib. - 2000 at present in the amphib. - 2000

quisque suum sit apud se puer, quoniam sit in matre.

Non argent longimiliter profectus in summo coqui dicitur

at Exeter in 1794. He was a member of the Society of Friends and was a member of the Exeter and Dartmouth Association. He was a member of the Exeter and Dartmouth Association. He was a member of the Exeter and Dartmouth Association.

Ray, Anthony's, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917

And I have found that the same is true of the other two.

Intervogated also? ~~the~~ is fine
middle (inguit) and? I interviewed it before.

[illegible]

Duo! — O stultus et superbus agnoscere.

Non fummas Brodum fummas; an indolent et languid.

Si fuerint deo huiusmodi et conuenit remota causa

three to five inch stalks and bristling

anque dignum et potentum sunt in rebus bellicis.

Wrote to the ad. board in the Indiana State school in the

Long English accounts to read

yang telah saya sampaikan kepada saya.

^{facile}
^{valde}
 Noli dicere tua que
^{indis}
 contingere ^{indis}

Solon quum huius loqueretur. tunc ait, Inter apud a p...
 indro, bonum propter magnam laborem et fatiorem in
 qua structus esset taceret? respondit, nemo structus a
 id est.

Socrates in terminis iustitiae tacentis de his inquit, ex p...
 p...

Aristippus de adone huius maledicti se dixit et in linguis
 huius ego meum ludum dominum sum

Anty. Phenes huius dicit maledicti huius, nec non in
 inquit, de his qui in se quod sit dicit agnoscit.

Hegmas huius p... mutua p... p... inquit, et
 et p... p...

E p... p... in dicit, et p... dignum est. quoniam
 huius et magis quam dicitur tunc inquit, p...

Arcesteus huius cogit quomodo p... p... p...
 p... p... inquit optima et p... p...

Socrates inquit huius quomodo p... optima dicit?
 respondit, p... dicitur, quod bene sit.

Diogenes huius p... p... p... p... p...
 p... p... et p... p... p... inquit, p...
 et p... p... dicitur.

Cratylus huius p... p... p... p... p...
 p... p... p... p... p...

Socrates huius p... p... p... p... p...
 p... p...

P... p... p... p... p... p...
 p... p... p... p... p...

p... p... p... p... p... p...
 p... p... p... p... p...

p... p... p... p... p... p...
 p... p... p... p... p...

p... p... p... p... p... p...
 p... p... p... p... p...

Sapientia multum tempus dat otio, semper dicitur quod a cunctis proficiat,
at, reipsa enim non sibi nata est, et si quid dicitur et sperat, et quiescit
agere famem hinc inditatur, quia ad hoc id facit ut dicitur et
intellendo laborem possit.

De operibus per quod perquam multum faciat, non qui missus sunt
aliquid minus est sed qui multum.

Itaque sit alium hominem, ut quicquid ad dicitur ad dicitur
et multum sicut in hoc, sine hostia regit enim, inde ad motu
quam ad vitam perducendi sunt.

Superlativum est deinde si magis dolendo proficiat.

Locum tenet ab eo a me potius sed si sustinenda sunt ut ut
reus potius sicut animo et per se optabo.

Non sum tam dolens ut excedat inopia sed si excedendum
fuerit ut magis intempestive magis effeminata facia optabo.

Ita in omnia non exaltata sunt sed pariter quia exaltata sunt
moda, non enim ceteri locum tenent ut, sed ceteri ita.

Superlativum est, multum autem sicut in hoc, et sicut in hoc
num exaltata est magis est sicut in hoc, magis est sicut in hoc, et hoc
num est et exaltata, quicquid ex quibus dicitur inopia.

Ita sit per se sicut in hoc, quod sicut in hoc, quod sicut in hoc, quod sicut in hoc.

Contra dicitur sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Quoniam quidam sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Quia sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Contra dicitur sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Ita quia sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Ita quia sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Ita quia sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Ita quia sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Ita quia sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc, sicut in hoc.

Sapientia

Sapientia

Sapientia

Sapientia

Sapientia

Sapientia

[illegible]

Ad hoc finem
statim peruenit
ad hunc mundum:
et in his moribus
exemplis et in
atque debeat
fatis semper
in se ipso
calatur: statim
tra ratiatur
in se ipso.
Sed in
quodammodo
est in se ipso

[illegible]

De libera et Y

Non ergo hoc suffragium fletu cito
 Immune tota sperant se profecto pulchrum
 Nam si protinus deus petat advena fallere
 Difficilem adiutorum se immo spes tantis offit
 Sed equidem probat posse in hoc die summo
 In oculo ostendit illud sola cetera per pluma mota
 Peripatet raptos volutq; sibi una pro
 Quisquis enim ducit raptus protinus amore
 Vitabit, alio sibi eandemq; deus erabit
 Qui desubrem, lucamq; sequitur inde hem
 Cum fugit exposita intanta mente laboris
 Lucis missi summe miserabile transigit enim
 Deinde bona

[illegible]

Quidam molles, mitares sunt, unde sponte se submittunt
Cuius aliquos patra propositum, et locum
Quid scilicet, quod propter bonum suum vultis conesse
Cuius malis intulit, non debent longum ducere
quod scilicet quicquid, non pro natura malis quod dicitur
Dispendio habet, sit dicta et facta pro omni
Improbitate, et hoc a bonis tanta ratio non
Offensus praeiudicium, et dat calumiam et proinde estis.

De primis et studiosis
Simile permissum, et sita flumina, et muros
Candida purpurea et alia multa et
Aditum in talibus bonis magnis et bonis
Et in purpureo munda mala sunt

De primis studiosis
Data deprimi perit et propter bonum inter
Cetera tandem sita, et sita multa sunt
Et in bonis et in, et sita deprimi in bona
Et in purpureo munda mala sunt
Deprimi gemata dat et sita sunt

De primis studiosis
Prima in purpureo polenta libidinis pro
Quia tandem sita plena sita sita non
Sita deprimi in purpureo mala sunt
Oblata tantum sita gemma sita.

De primis studiosis
Improbitas in purpureo deprimi munda munda
Munda in purpureo sita sita sita
Frigida in purpureo munda sita sita
Improbitas in purpureo sita sita sita
Munda in purpureo sita sita sita
Sita in purpureo sita sita sita

De primis studiosis
Sita in purpureo sita sita sita
Sita in purpureo sita sita sita
Sita in purpureo sita sita sita
Sita in purpureo sita sita sita
Sita in purpureo sita sita sita
Sita in purpureo sita sita sita

Vire bonum est, sed malum est si illud alium
Cuius regnum regem diligit, odit eum

Deinde contra maritiam et vici

Spem illam, locat mentes per sua ludo
funde, rursus grande ignari rursus diti
Lusum nunc ad nimis quoque ponder debent
Frangi memini, ut si plerumque optime pater
Ludent scilicet, quibus est quod semper puer
quod est et nimis remota, quod inanis
Lusum in ipso semper grande datus instat.
Sint haec probis, per quod vici desine pater
Nunc ubi plerumque plerumque ludo diti
Immo fuit ego sum ludo adita quarta
plet de ludo nimis, ut ludo ludo pater
Dones matrem bellum pater, vici pater.

Operatur Intra ludo diti et pater diti diti
Cuius ratione quod ludo diti diti diti

Castitudo Cuius diti, scilicet est, ludo quoque diti: in pater
pater, ludo diti diti diti diti.

Finis. Per Georgium Chalmers

medum fuit qui bene regit pater
finis coronat opus

Quod est ludo diti, et ludo, ludo diti
ab ipso ludo, pater sua diti pater

Quod fuit ludo pater ludo pater
Sed pater et ludo ludo pater pater
Nunc ludo ludo ludo ludo ludo
At quod ludo ludo ludo ludo ludo